Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم:: د ډیورنډ کرښه یا د ناسور زخم

لیکوال :: حبیب الله غمخور

کمپوز: خپله لیکوال

ډیزان:خالد هادي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیورنډ کرښي د تړون پښتو متن

ژباړه : ډاکټر محمد حسن کاکړ

په داسي حال کي چي دهندوستان په خوا کي دافغانستان دسرحدي سيمي په هکله ځيني مسأ لي رامنځ ته شوې،او په داسي حال کي دواړه والاحضرت امير او دهندوستان حکومت هيله من دي چي دغه مسألي ددوستۍ په فهم او ددواړو دنفوذ دساحو دحد په ټاکلو سره حل کړي ،تر څو په آينده کي ددغو متحدو حکومتونو تر منځ ددغي موضوع پر سر دنظر اختلاف نه وي ، په دې وسيله په لاندې ډول سره موافقه وشوه.

۱ /دوالاحضرت دتوابعو ختيځه او سهيلي سيمه دي له واخان نه دپارس تر پولې پورې دي هغه ليکه تعقيب کړي چې په هغې نقشي باندي ښودل شوی چې له دغه توافق ليک سره مله ده.

۲ /د هندوستان حکومت به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له دغي ليکي نه آخوا د افغانستان په لور پرتي دې مداخله ونه کړي، او الاحضرت امير به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له ليکې نه آخوا د هندوستان په لور پرتي دې مداخله ونه کړي

۳ /دبرتانيې حکومت په دې ډول موافقه کوې چې والاحضرت امير دې اسمار او تر چاناک پوري پورته ساحه وساتي . له بلي خوا والاحضرت موافقه کوي چي دی به هيڅ وخت په سوات، باجوړ يا په چترال کې دباشگل يا ارنوايي درې په شمول مداخله نه کوې .دبرتانيې حکومت داسي هم موافقه کوې چې والاحضرت دې دبر مل سيمه ولرې کومه چې په هغه مفصلې نقشې کې ښودل شوي چې والاحضرت ته لادمخه سپارل شوې ده،او والاحضرت دپاتې وزيرستان او د داوړپه هکله له خپلي ادعانه تيريږي ،په همدې ډول والاحضرت دچاغي په باب له خپلي ادعانه اوړي.

۴ / دسرحدي سيمي ليکه به دافغان او برتانوي ګډو کمشنرانو له خواله دي وروسته په تفصيل سره وکاږله شي او حد بندي به شي په کوم ځاي کې چې دتطبيق وړ او مطلوب وي . ددغو کمشنرانو مقصد به داوي چې دسرحد په ټاکلو کې متقابل فهم ته سره ورسېږي داسي چې دغه ليکه دې تر نهايي امکان پوري دهغي نقشې له مخه وي چې له دغه توافق ليک سره مله ده،په داسي حل کې چې ددغي سرحدي سيمي دګانډيوکليو دموجودو محلي حقوقو رعايت پوره وشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ /دچمن دموضوع په ارتباط والاحضرت دبرتانوي نوي قشلې په هکله له خپل اعتراض نه تېرېږي او برتانوي حکومت ته دهغه حقوق پرېږدي چې دسرکې تايلري په اوبوکې يې په خپله په بيه اخيستې و. دسرحدي سيمي له دغه ټکي نه به ليکه په لاندي ډول وکاږل شي.

دغه ليکه به پشا کوتل ته نژدي دخوجه امران غروله لوړي نه چي دبرتانيې په سيمه کې به پاته کيږي ،په هغه لور کښله کيږي چې مرغه چمن او دشربو چينه به افغانستان ته پاته کيږي اود نوي چمن چاونۍ او دافغان پوستي چې خلگ يې لشکر ډنډ بولي تر منځ نيمايي پوري رسيږي . دغه ليکه به بيا دريل وي ستيشن اودهغي پوښتۍ تر منځ چې دميان بلاک په نامه يادېږي ،تر نيمايي پوري رسيږي او په داسي حال کي چي دجنوب په لور به روانه وي له خوجه امران غروسره به بيا يو ځاي کيږي .په دي ډول غوښه پوسته به دبرتانيې په علاقه کې او دغوښي په جنوب او لويديځ کي دشوراواک سرک به افغانستان ته پرېږدي . دبرتانيې حکومت به ددغه سړک تر نيم ميلي پورې مداخله نه کوي.

٦ / ددغه توافق ليک دغه پورته فقرې دهندوستان دحکومت اودافغانستان دوالاحضرت له خوا دنظر ټول عمده اختلافات چې دسرحدي سيمي په باب ددوي تر منځ پيدا شوي وو ،دپوره او قناعت ښوونکې فيصلې په ډول گڼل کيږي او دواړه دهندوستان حکومت اووالاحضرت په ذمه اخلې چې جز ۀ ياتوپه باب ټول اختلاف لکه هغه چې له دي وروسته به دهغو منصبدارانو له خوا پري غور کيږي چې دسرحدي خط دحد بندۍ دپاره ټاکل کيږي ،ددوستۍ په روحيې سره به فيصله کيږي .ددي دپار چي تر هغو چې ممکنه وي ددواړو حکومتونو تر منځ دشکونواو غلط فهميو سببو نه له منځه ولاړ شي.

۷ / دهندوستان حکومت چې دبرتانيې حکومت په نسبت دوالاحضرت له روغ نيتی نه په پوره ډول ډاډ من شوی او غواړي افغانستان پياوړی او خپلواک ووينې دوالاحضرت لخوادجنگي لوازموپه رانيولواو واردولوباندي به اعتراض ونه کړې ،او دوي به په خپله دغه په هکله خه مرسته ورسره وکړې .برسېره پردي ددې دپاره چې دوالاحضرت دهغي دوستانه روحيې نښه وساتله شي چې په دغو مذاکراتو کې يې ښودلې دهندوستان حکومت ژمنه کوي چې په هغه دولسو لکو کي شپږ لکه روپۍ زياتۍ راوستل شي چې والاحضرت ته هر کال دماليې مرستي په ډول ورکول کيږي.

هنري ماتمر ډيورنډدهندوستان دحکومت دباندنيو چارو وزير

امير عبدالرحمن خان دافغانستان او دهغه دتوابعوامير

کابل دنومبر 1893.12

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

دافغانستان دڅوسوه کلن تاریخ په مطالعي سره هر انسان ته داباورپیدا کیږي چي افغان ولس ته خپل ټاټوبی تر هر څه ګران دی،هیڅکله یې دا نده منلي چي دپردو تر اسارت لاندي ژوند وکړي . له یوې خوا دافغانانودغه ملي غرور او له بلي خوا دافغانستان جیو پولیتیک موقعیت دنړۍ دټولو زبرځواکو پاملرنه،نه یوازي پدي خاطر چي ددغه سرکښ ولس دټاټوبي له طبعي زیرمو څخه دخپلو هیوادو په ګټه کار واخلي بلکه دا شوم هدف یي هم در لود چې دا سرلوړی ملت پر ګونډو او خپل غلام وګرځوي ، تر څو دافغانستان له سیاسي اوجیوپولتیکي ارزښتمن موقعیت نه دخپلو استعماري موخو دسرته رسولو په خاطر ګټه پورته کړي.

دافغان وسل سره دنړۍ دهر زبر ځواک دښمني یا دوستي په منطقه کښي دخپلو سیاسي ،اقتصادي او نظامي ګټو دخوندي کولو پر بیاد ولاړه وه ،داحالت تر ننه هم دوام لري.

له هغي ورځي چي دانګلیسي استعمار ګر قوت داستازو پښې پخواني هندوستان ته رسېدلي او دهند دتر لاسه کولو تکل شروع سوی ،همدغه استعمارګر او زبیښا ک ګر ځواک دافغانستان دنیولو او پر هغه باندي دخپل تسلط دټینګولو خیال هم په خپلو مغذوکي ژوندی ساتلی دی.

دپرنګیانو لخوا زموږ پر پاکه خاوره دري ځله وسله وال تیری سوی چي پایله یي دلنډ وخت لپاره زموږ په هیواد کي ددوي سیاسي سلطه ګرځېدلې ده . تر کومه ځایه چي انګیزانو ونه سوه کولاي دهمیش لپاره پر افغانستان خپل واک ټینګ کړي ، ددریمي جګړي په پایله کښي زموږ هیوادد انګریزانو له منګولو خلاص او افغانستان دیو آزاد هیواد په توګه په نړۍ کي په رسمیت وپېژندل سو.

نن زما دلیکني موخه په افغانستان کي دانګلیسي استعمار ګر ځواک دریو ځلو ماتو خوړلو ته ستاسو دپاملرني راګرځول ندي . غواړم ددغي مسلي په هکله دتاریخي اسنادو پر بنیاد بحث وکړم چي:

1-دافغانستان او پاکستان دداسي ژوري دښمنۍ لامل څه دی ؟

2-کېداسي هغه لاملونه چي دا دښمنۍ یې زېږولې ده له منځه ولاړه سي ؟

ددي لپاره چي دغو دو لویو سوالو ته مو ځواب ویلی وي ددغي دښمنۍ دپیدایښت تاریخ ته په ځغلنده توګه ستاسو پاملرنه راګرځوم . یو ټکی غواړم لوستونکو ته عرض کړم چي همدا لهظه زه یوه تحقیقاتي مفصله مقاله نه لیکم او نه کومه کوچنۍ رساله ،یوازي پدې ورستیو شپو او ورځو کي زموږ د هیواد په کورنیو چارو کښي دپاکستان بربنډو مداخلو او لاس وهنو مجبور کړم یو څه ولیکم ، او دا ثابته کړم چي ، پرویز مشرف دا پنجاپی جنرال پخپلو ویناوو کي صادق نه دی چي وایي : ((موږ له افغانستان سره هیڅ کومه ستونزه نلرو موږ په افغانستان کې دیوه غښتلي مرکزي حکومت ملاتړ کوو،اویا داچي وایي ، موږ تل دافغانانو سره هر اړخیزه مرستي کړي دي)) . له بلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا غواړم دهیواد داوسنیو چارواکو او دهغوي دنړیوالو مرستندویه هیوادونو پاملرنه دغه بنیادي ټکي ته را واړوم ، اوله دوي نه تپوس وکړم : که چیرې تاسو په رښتیا غواړئ چې افغانان په خپل کور کې په ارامه ژوند وکړي ،ددولتي دواک پر سرسیالۍ چې دافغانانودژوند، اوهیواد دویرانۍ په کچه رواني دي پاي ته ورسېږي، دا اوسنۍ تاوتریخوالۍ ورک سي، اوټولو بهرنیو اقتصادي ، علمي ،تخنیکي او فرهنګي مرستو څخه پر ځاي ګټه واخیستل سې دافغانستان او پاکستان تر منځ د دتش په نامه ډیورنډ کرښي دتاریخې لانجې حل یې یوازنۍ اوا ساسي لاره ده . تر څو داترسلو کالو زیاته پاته سوې غوټه خلاصه نسې ، افغانستان ته ستاسو مفتي او یاپور ، مالي او تخنیکي مرستي به افغان ولس ته ګټوري تمامي نسې، هر څه به برباد ولاړ سي . حتا دا ډار هم شته چې تاسو به هم دافغانستان دلیرې او نژدوهمسایه ګانو په ځانګړې توګه دایران او پاکستان دپټو او ماهرانه لاس وهنوپه پایله کښې دروسانو پشان له افغانستان څخه د خپلو پښو ایستلو ته مجبور سۍ.

تاریخي حوادثو او جریاناتو دا ثابته کړې ده چې پاکستان ته یو پر مختللي او غښتلي افغانستان دمنلو وړ نه دۍ ،ځکه یې تل دلته دخپلو اجنټانواو نوکرانو پلاس هرڅه له خاوروسره برابرکړیدي . زه پخپله پدې باور یم چې په افغانستان کي دټولو بهرنیو لاسو هنواو افغان ولس دبدمرغیویو له عمده او بنستیزو لاملونو څخه په 1893زکال دنوامبر په 12ورځ دامیر عبدالرحمن خان او دبرتانوي هنددبهرنیو چارو سلاکار ((هانري مار تیموردیورند)) لخوادافغانانووپر ښارګ ددغه په وینو لړلي د 2310 کیلومتره په اوږدوالي کرښي تیرېدل وه ،ددغه تور سند په لاسلیک سره انګریزانو وکولای شول د پښتنوداغښتلي او باتور قوم پر دووبرخووېشي، په افغانستان کي دیو غښتلي حکو مت دجوړېدو مخه نیسې او له بلي خوا ددې هیواد له بدنې څخه دیوه لویه ټوټه دپراخو ورشوګانو او دنګو غرولمنې جلاکړې ، په تاریخ کي دا منحوس سند د ډیورند دکرښي دسند په نامه شهر ت لري.

دا هغه لعنتي لوزنامه وه چې دلوي احمدشا ه باباپلاس جوړ سوی افغانستان یې داسې ټوټه کړچې دکرښي ها خوا پراته پښتانه او بلوڅ غښتلي قومونه مجبور سو ل نړدې 54 کاله دانګریزانو ظلمونه او له 1947 زکال څخه بیا تر نن ورځې پوري دپنجاپي سړي خورو او وحشي جنرالانو دظلم او ستم پېټۍ پر اوږو یوسي ، او دخپل مورني ټاټوبي نه جلا ژوندوکړي.

زیات تاریخ پوهان او څېرونکي پدي باور دۍ چې دډیورنډ دکرښي لاسلیک په هغه وخت کي کله چې عبدالرحمن خان دافغانستان دسیاسي او نظامي ناخوالو شرایطو سره لاس په ګریوان و پر هغه په زور ومنل سوه . مګر حقیقت دادۍ کله چې پرنګیانو په مخامخ جګړه کي ماته وخوړل او له افغانستان څخه وتلو ته مجبور سوه ، له دي ډارنه چې افغانان به په برتانوي هند کي دپرنګیانو پر خلاف ملي تحریک وهڅوي او یابه تزاري روسیه وکولای سي دافغانانو په مرسته دافغانستان له لاري هند ته درسیدو پلان عملي کړي ، انګلیسانو پرېکړه وکړه چې عبدالرحمن خان له نظامي او سیاسي پلوه تر تهدید لاندي ونیسې، تر څو هغه مجبور سي اودداسي یوه تړون لاسلیک ته غاړه کښیږدي چې په هند کې دافغانستان دلاس وهنواو دتزاري روسي دنفوذدپراخوالي امکانات لږ کړ. انګریزانو دمخه تر هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دډیورنډ دلوزماني په باب دافغاني مقاماتو سره خبري وکړي دوي دافغانستان په سرحداتو کې وضعه په خپله ګټه مغشوشه کړه ،،دوي په سرحدي سیمو کې دقومونو تر منځ خونړۍ جګړې پیښې کړې او قومونه یې یو دبل په مقابل کې دورول . زما په عقیده په هغه وخت کې ددیورند کرښې دا رول ولوباوه او دافغانستان دسیاسي اغېزې سیمه دومره کوچنۍ سو ه چې خپله عبدالرحمن خان هم ددغې نقشې په لیدلو حیران پاته سو ،اوله بلې خوا دکرښې بل طرف ته پراته قومونه چې ددې سند دلاس لیک سره یې سخت مخالفت ښکارکړ هم له عبدالرحمان خان څخه خوابدي سول ،داډول حالت او مناسبات دانګلیسانو په ګټه واوهم په قبایلي سیمو کې ددوي دسیاسي نفوذ دپراختیااصلي لامل وګرځید.

تاریخ پوه پوهاند عبدالحی حبیبي دغې لوظنامې ته تحدید نامه وایې او هغه عبدالرحمن خان ملامتوي ، حبیبي صاحب وایې عبدالرحمن خان بیله دېنه چې دولس او قومي مشرانو سره جرګه سې او دهغو ي نظر وغواړي پر خپل سر یې دا سند لاسلیک کړ هغه لیکي : ((دیگر ازکارهاي سیاسي که امیر بدون خواهش یا تصدیق جرګۀ مردم افغانستان انجام داد،ودر تاریخ افغانستان مسولیت بزرگ رابذمت شخص وي مي اندازدامضاي یحدید نامه دیورند است که بادولت هند برطانوي سرحدات شرقي وجنوبي افغانستان را تحدید کرد،لوي استاد وروسته لیکي :وزیر خارجه هند هانري تیمور دیورند بریاست کمیسیون تعین حدود سرحدي به کابل امد،واعضاي این کمیسیون کلنل الیس وکپتان مانریس اسمت ، مستر کلارک ومستر واللد وچند نفر هندیان دیگر بود. مذاکرات سیاسي در کابل با خود امیر آغاز شد،ودر نتیجه تحدید نامۀ منحوس دیورند امضاگردید ...که به موجب آن خط سرحدي دیورنداز حدود بلوچستان تا چترال وواخان تعین گردید،وخاک هاي چمن ،پښین ،چغۍ ،وزیرستانوبلندخیل وکورموپاراچناروافریدیوباخوروسوات وبنیرودیر وچیلاسوچترال که از بقایاي خاکهاي افغاني بود ،از افغانستان جداوبه هند شامل شد)) . اریخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه . ۱

زموږ دهیواد یوبل تاریخ پوه او څېړونکی ښاغلی غوث خیبري پخپل ((پښتانه دکلتوري ښکیلاک په زنځیرونو کې)) دا مسله داسي څېړي : دامیر عبدالرحمن لخوادډیورند کرښې دتړون یاسند دلاسلیک له امله دټولو نه غټ زیان یوازې پښتون قوم ته ورسید...)) ۲ . ددې کرغیړنې کرښې پایله دپښتون واحد قوم توکړې کېدل او دستر احمد شاه باباپه لاس د نوي جوړ سوي افغانستاندتاریخي خاورې تجزیه وه.

اوس راځو دې حقیقت ته ، دا کرښه لکه مخ کښې چې ورته اشاره وسوه یوازې یو کس لخواچې هغه دافغانستان امیر و بیله دینه چې دافغان ولس او یا ددوي له استازو سره سلا او مشوره وسي لاس لیک سوه ، ددې کرښې دلاس لیک کولو سره دبل هیڅ افغان اراده نه وه او نه هم دلاس لیک کیدو تر وخته حتا ددربار جګپوړي پدې خبر وه چې داسې یوه منحوسه لوزنامه به لاسلیک کیږي . همدا تاریخي دلیل دې چې ددې کرښې منل دافغانستان لپاره دقبول وړنه دی .که پخپله دامیرد خاطراتو پاڼې راواړوو د هغوله لوستونو نه دې پایلې ته رسیږو،چې دانګریزانو تحدید او یا دسرحد ي ځیني قومونو څخه دامیر خوابدې ددې لامل وګرځیدل تر څو دا توره کرښه لاسلیک سي ؛ چې په هر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال ډېر ژر دامیر سدبیا سرته و رغلی . دبیلګي په توګه کله چي امیر دکربښي نقشه له بر تانوي هند څخه وغوښتل او نقشه يي وليدل ،هغه هک پک پاته سو .هغه ددغي نقشي دليدو په هکله دخپلو خاطراتو د دوهم ټوک په157 - 158 مخونو کښي داسي ليکي ((وزير ،نوی چمن او هلته داورګاډي ستيشن ،دومندو ټوله علاقه اسمار ،چترال او په منځ کښي يې ټولي مځکي دبرتانوي هند په لوري په نښه سوي دي)) . ۳ پوهاند کاکړ او نوروڅېړونکو پدي اړوند پخپلواثارو کي څوځله دا په ګوته کړېده چي امير ددغه سندتر لاسليک وروسته هيڅکله هم دا نه ده منلي چې دا قومونه به له افغانستان څخه په دايمي ډول بيل سي . يوه ټکی غواړم په ګوته کړم دزبرځواکونو دسياسي موخودپلي کولو دميتودونوپه نظر کې نيولو سره دامسله هم دانسان په فکر کښې راګرځي ددې لپاره چې امير عبدالرحمن خان او داوسني ډيورنډ کرښي ها خوا پرتو قومونو تر منځ اړيکي خړ پړ شي تر څو امير پر هغوي دخپل نفوذدساتلو په موخې فشار راوړې ،مګر خلک ياغي وې دغه حالت راپيداکول هم په لوي ګمان سره دانګريزانولخوادخپلو پلانو دپلي کولو لپاره راپيدا شو. انګريزانو دځينو ملکانو او روحاني ملايانو په وسيله خلک دامير پر خلاف راپارول تر څو دامير له امرونوڅخه سرغړونې وکړې ؛دغه سرغړونې امير يوله هغو لاملو څخه بولي چې ګواکي ده غوښتل دڅه موديې لپاره ځان دهغوي له شره خلاص کړې . متاسفانه امير پدغه ټکي نه پوهيده اونه يي هم داهل خبرهو سره مشوره کول.

که څه هم امير عبدالرحمن خان له انګريزانوڅخه ناراضه و، ولي متاسفانه دخپل اقتدار دساتلو په خاطر يې دا جرات نسو کولاي دانګليسانو په مقابل کي په ځغرده دوريږي او دخپل هيواد دملي ګټو څخه په ټينګه دفاع وکړې، دمثال په توګه هغه دخپلو خاطراتو ددوهم ټوک په 159مخ کښي ليکي : ((انګريزان وايي چي موږ دافغانستان په لور نورو مځکو ته ضرورت نلرو،موږ يوازي غواړو چي افغانستان يو پياوړی شاهي مملکت وي . خو بلي خوا دبلوچستان دخواجه په غونډيو کي دتونل ايستل غواړي ، چي دهغه لاري داورګاډي پټلی زموږ ملک ته را ورسوي ،لکه چي زما په کولمو کي چاړه وهي)) ۴. مګر امير دغه چاړه وحلو په هکله انګريزانوته په خپله هيڅ ندي څرګند کړي . داسي ښکاري چې امير دانګليسي امپراتورۍ اوپه افغانستان کښي دهغوي دنفوذ دپرتاختياواو لاسوهنوپه هکله کومه ثابته پاليسي او معين دريز نه درلودهدا دليل وچې دامير لخوا کله کله په پټه د توريو ،وزيرو،اپريدواو مومندو خلک هڅول کېده چي دپرنګيانو پر خلاف حملي وکړي او دهغوي پوستي له منځه يوسي ،مګر کله چې دنګريزانو وکولاي شول همد قوم دده په مقابل کې ياغې کړې بيله تحليل اودحوصلې نه کار اخيشتلو څخه يې دهغو نه داسي خوابده شول چې ددې خوابدی جبران تر اوسه هم نشي کيداي . انګريزان هم دډيورنډ لاين دکربښي دلاسليک کولويو له ستر لاملوڅخه دځان په وړاندي ددغو قومونو او ولسونو سرکښي او مخالفتونه بولي کوم چې امير هغوي ته په دغه سيمه کي راپيدا کړي وه،مګر دوي پدغه څرګندونه کې رښتيانه وايي دوي غوښتل ددغه سند په لاسليک سره په برطانوي هند کې دروساونو دمداخلو مخه ونيسي اوله بلي خوا پښتنا جلا کړې .ددغي کرښي په لاس ليک سره دامير او پښتنو تر منځ اختلاف نور هم غښتلی کړې ،لوي افغانستان په يوه وړوکې هيواد بدل کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقیقت خو دادی چي ددیورند دکرښي په ټاکلو سره دبرتانیا اساسي او سیاسي موخه داوه چي دختیځ او سهیلي افغانستان په قبایلي سیمو کي دافغانستان دددولتي اغېزې دشته والي مخنیوی وکړي . ددغي اغېزې دمخنیوي هدف دا نه وچي دورځنیو عادي تبادلي ،راشه درشي ،سوداګری ،ټولنیزو دیني او مذهبي مراسیمو په سرته رسولو کي خنډ وګرځي . خو انګریزانو دا غوښتل چي قبایل دخپل مورني هیواد څخه جلا کړي او پدي توګه دبرتانوي حکومت پر ضد دمقاومت او وسلوالو حملو ځواک کمزوری کړي.

څکه انګلیسانو پر امیر دخپل سیاسي او نظامي فشار دراوړلو تیره ځوکه دغه ټکي ته راوګرځول چي دافغانستان څخه دا قبایلي سیمي چي دپرنګیانو په مقابل کي تل بغاوت کوي له خپل مورني هیواد نه غڅي کړي ،متاسفانه دعبدالرحمن خان دضعیف سیاست له مخي ددي کار جوګه هم شول . زموږ ټول تاریخ پوهان او څېړونکي په یوه نظر دا څرګنده وي چي امیر عبدالرحمن پر خپل سر دانګریزانو سر ه دا کرښه لاسلیک کړه . څکه هیڅ داسي یو سند نسته چي هغه دي ددې ښکارندوي وې چي دډیورنډ دکرښي دسند په لاس لیک کښي دي دافغان ولس او یا ددوي دنماینده ګانو نظر غوښتل سوی وي.

پدې هکله زموږ مشهور تاریخ لیکونکی غبار صاحب لیکي : دیورند با شش نفر افسر به کابل رسید .... مدت اقامت این هیئت در کابل متجاوز از 40 روز طول کشیدومذاکرات غیر دوستانه به سردي وکندي پیش رفت در حالیکه سپاه انګلیس مقابل سرحد افغانستان در حالت تیارسی بود .پشنهاد انګلیس اینطور خلاصه میشد : یا بر عهد نامه مرتبه انګلیسي ونقشه مدونه انګلیس امضا ګذاشه شود ،ویا مناسبات دولتین منقطع وبه عبارت اصلي جنګ طرفین مشتعل خواهد شد ، شق سوم وجود نداشت،اینجا بود که امیر عبدالرحمن خان در معرض امتحان سختي واقع ګردیدودر نتیجه نشان داد که او طوریکه مردم افغانستان انتظار داشتند شخصیت آهنین واز خود ګذري نیست. امیر در در طي مذاکراتي که با دیورندنمود، ودر افغانستان منتشر نګردید،بلغزید ویکبار دیګر در تاریخ مسؤلیت بزرګي بر دوش ګرفت او طبق معمول بدون راي ګیري از مردم افغانستان ویا نماینده ګان انها وحتي بدون مشوره باماموررین ودربار خود بر این معاهده امضا ګذاشت . افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ ، ۵

که څه هم امیر پسله هغه چي معاهده یي لاسلیک کړې وه یوه مشوره تي جرګه چې فرمایشي بڼه یي در لوده راوغوښتل ، ولي دا هغه وخت و چي کار تر کار تیر سوی و . امیر پدغه جرګه کي وینا وکړه دهیواد دشمالي ،غربي ،له چین سره شرقي پولي او انګلیسانو سره دهیواد دسهیلي او شرقي پولو ټاکلو په هکله یې تشریفاتي معلومات ورکړل ، هغه وویل ددي لپاره چي په دوستی کي ژوند وکړو لازمه وګڼل سول چي دولتي حدود وټاکو، دا کارمو زما په کور کښي وکړ . که څه هم په همدغه فرمایشي جرګه کي دغبار صاحب په وینا دغونډي دبرخه والو له نامه څخه یوه وینا چي له پخوا نه برابره سوې او لیکل سوې وه دغونډې دیوتن برخوال لخوا امیر ته ورکړه سوه،چي هغه وینا بیا پخپله امیر ولوستل،په دغه وینا کي دامیر دغه کار ته دافغان ولس په ګټه دیوه حرکت نوم ورکړه سوی و اودمعاهدي دلاسلیک څخه ننګه سوي وه . همدلته باید په ډاګه سي چي ددې غونډې برخوال د هیچا لخوا دغي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډي ته نه وه ټاکل سوي ،دلته هغو کسانو ګډون درلود کوم چې له دربار سره په تړاو کې وه او تل ددربارلخواتشريفاتي غونډوته رابلل کيدل ؛ او له بلې خواداکرغېړنه لوزنامه لا پخوا لاسليک سوې وه ، که احيا نأ دکوم چا افغاني غيرت په ښور راغلی واي او مخالفت يې ښکاره کړي واي ،ددوي مخالفت کوم رول او ارزښت نه درلود . دغونډې دګډون کونکوپه هکله تاج التواريخ دلمړي او دوهم ټوک 421 او422 مخونو ته مراجعه وشي ، ٦

داسنادو په مطا لعې سره داسي معلوميږي چي عبدالرحمن خان دډيورنډلاين دکرښي هاخوا پرتو يو شمير قومونو څخه خفه و او هغه يې ياغيان بلل ، دهغه دا شان احساساتي او غيرمسولانه برخورددډيورنډ دکرښي سره موافقي يو له عمده لاملوڅخه ګڼلاي سو. سره له دې چي امير دډيورنډ دکرښي سره دواړو خواو ته دپرتو قومونو مخالفت دسر په سترګو وليد مګر دغه مخالفت او مقاومت ته يي کوم ارزښت ور نکړ ؛ځکه چي هغه ته دخپلي واکمنی مسله تر هر څه زيات ارزښت لرونکې وه ؛ دحيرانتيا ځاي دا دی چي امير پخپله دبرتانوي هند له وايسرانه غوښتنه کړې وه چي هغه عالي جناب دي په خپله خوښه په نقشه کي هغه ځايونه اوسيمي په نښه کړي چي ضرورت ورته لري . پدې اړه امير پخپل ژوند ليک کښې داسي ليکي : ((از فرمان فرما خواهش نمودم نقشه به جهت من بفرستد،وخطوط سرحدي را بطوريکه خودشان ميخواهند معين نما يند روي نقشه مذکور تخمينا مشخص کنند تابدانم کدام نقاط ياغيستان را خيال دارند تحت نفوف ودر حيطه اقتدار خود بياوريد.)) تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 417 مخ ، ۷ که دا ترون دچوکی دساتلو، دډار يا ځيني قومونو څخه دخوابدی او يا بل کوم دليل پر اساس لاسليک سوی دی دا)) 112 ((کاله کيږي چي ددې سياسي تيروتني او خطا په وينو لړلی دروند پيټی ټول افغانان او دکرښي هاخوا پراته قومونه پر اوړو وړي . دا سل کاله تير سوه خودا دناسور زخم جوړ نه سو.

دکرښي هاخوا پرتو قومونو ته دډيورنډ کرښه هيڅکله دزغم او منلو وړنه وه . مولوي محمد ظاهر شاه وزير پخپل اثر کي ليکي : دډيورنډ دکرښي دنه منلو په خاطر دوزيرستان څخه يوه (570) کسيزه ډله دملا پيوند ،مولاناهمزالله خان او قاضي حاجي محمد په مشری چي څو تنه ښځي هم پکښي شاملي وې دجرګي په ډول حتي دننواتي په توګه کابل ته ولاړه چي هلته دامير سره دډيورنډ دکرښي په اړه خبري وکړي ،او نوموړی لدې لاري نه بيرته راوګرځوي اود پرنګيانو دظلمونواو ناروا حال ورته بيا کړي ، ليکن جرګه په نهيلی او ناکامی بيرته راوګرځيده او امير ورسره دليدني کتني وخت ونه موند.

کله چي جرګه بيرته تش لاس راوګرځيده نو دوزيرو او مسيدو قومي مشرانو په جرګه کي پرېکړه وکړه چي دکرښي دماتولو او بي ارزښته ګڼلو په مقصد به پښتانه پر پرنګيانو باندي مرګوني ګذارونه کوي ،لومړی حمله يې پر وانه باندي وکړه اوپه دې حمله کي يې 1763تنه انګليسان ووژل . دخپلواکی جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه ۸

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالرجمن خان په خپلو خاطراتو کې اعتراف کوي چې پښتانه دډيورنډدکرښي دلاس ليک پر خلاف مقاومت کوي ،هغه ليکي : ((اگر چه لردلنسدون درماه جون 1894م وقتي که ازهندوستان حرکت مينمود ،نطقي نموده از قراريکه شنيده ام اظهار داشت که اين قرارداد به جهت اين داده شده است که طوايف سرحدي ديگر اسباب زحمت دولت هند برتانوي نشوند،وليبر خلاف اظهارات او بر طبق اظهارات من جنگ چترالوجنگ باجوروجنگ ملاکندوجنگ وزيري وجنگ افريدي تماماً بعد ازتاريخ مذکور با همين طوايف سرحدي که در حوزه اقتدار دولت انگليس آمده بودندحادث گرديده ،چرا که انها ديگر اميدي ندارندکه تحت حکومت حکمران مسلماني در آيند ونمي خواهندمطيع حکمراني انگليس ها بود باشد.

يو تريخ واقيعت چي لوستونکی يې دافغانستان دسرحدونو دټاکلو ،يا دروسانو او انگليسانو سره دسياسي چال چلند په هکله دعبدالرحمن خان خاطرات مطالعه کړي ليدل کيږي چې امير دقوي او غښتلي عزم خاوند نه و ، هغه افغاني شهامت اوملي غرور دخپل واک او په خپل قلمرو کښي که څه هم کوچني وي دارامي دساتلو پلوی و،هغه دهغه ځايه بيزاره و چې له مرکزنه ليري پروت و اوياهلته خلکو دمرکزي حکومت په مقابل کښي بغاوت کاوه ،سره له دې چې دامير په مقابل کښي په ټولو بغاوتو کښي دبهرنيو هيوادو لکه دروسي امپراتوري او انگريزانو لاس و. عبدالرحمن خان پخپلو خاطراتو کښي زمادخبري سپيناوي داسي کوي ،هغه ليکي : ((... درباب ولايت داخان که جز مملکت من گرديده بود قراردادم که تحت محافظت دولت انگليس باشد ،چراکه ولايت مذکور از کابل بسيار دور واز مملکت من فرد افتاده بودواز اين جهت خيلي مشکل بود که ولايت مذکور را به خوبي مستحکم نمايم)). تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 420 مخ ۹

انگريزانو د ا ولس هيڅ وخت پر ارامه ندي پرې ايښی تل يي په يوه او بله بهانه هلته پوځونه ځاي پر ځاي کړي دپښتنواو بلوڅود قومونو دقوت او غرور دماتولو هڅه يې کړې ده .دهندي برتانيادبهرنيو چارو مرستيال وزير((دينس بري)) په سيمه کښي د انگليسي استعمارگرودسياست څخه د1923 زکال دمارچ په پنځمه نيټه ديوي وينا په ترڅ کي دهند پر ثابته او نه بد لېدونکې ښارنه باندي ټينگاروکړ او ويي ويل : ((هغه څه چي هند يې لري بايدپخپله دهند په لاس کي وي)) . ده عقيده لرله چي دابه له خطره ډک کاروي که قبايل ((په خپلو ناوړه پخلنځيوکي آزاد پرېښودل سي او موږ ته نايابه ستونزي را پخي کړي)) . شلمي پېړی تر نيمايي دافغانستان دبهرنيو اړيکو تاريخ لوډويک اډاميک ليکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ ، ۱۰

دينس بري غوښتل چي دمسودو قوم په زور تر کنټرول لاندي راولي اودا خبر ه يي په جار کوله . د1922زکال په دسمبراود1923زکال په جنوري کي هندي پوځونو پر مسودو خورا کلکي حملي وکړې، پر سرحد باندي داسي ستر هوايي عمليات هيڅکله هم نه وه سوي . ددغي هوايي حملي په پايله کي 20 نفره په شهادت ورسيدل ، 30 تنه زخمي سول او تر دو زرو زيات حيوانات له منځه ولاړل . داچي دپرنگيانودا وحشانه حمله دقومونودکلک غبرگون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره مخامخ سول او پرنګیان دېته اړسوه چي دا حمله یوه تیروتنه او سهوه وبولي،دقومونو څخه بخښنه وغواړي او دوي ته اړول سوی تاوان ورکړي ،پخپله دانګریزانو دویري او ډار ښه بیلګه ده.

دانګریزانو دا حمله 1923زکال دجنوري په(31 مه) دافغانستان دحکومت لخوا په رسمي بڼه په کلکه وغندل سوه او دا عمل یې د1921زکال دانګلیس_ افغان دتړون پر (11مه) ماده او هغه لیک باندي ښکاره تیری وباله کوم چي سرهنري،ددي تړون دیوي برخي په توګه لیکلی و.

دا ډول مخالیفتونو دهند تر آزادۍ او پاکستان تر زیږېدو پوري په خپل ټول قوت او شدت دوام درلود .کله چي برتانوي هندپر دو برخو پاکستان او هندوستان ویشل کیده انګلیسانو په عجیبو او غریبو مهارتو، بهانو وکولاي شول چي په افغانستان کي دهغه وخت دحاکم دولت له بي غورۍ نه دډیورنډ دکرښي ها خوا پرتو قومونو سرنویشت په نامعلومه حالت کي پاته سو . دډیورنډ دکرښي سهیلي او ختیځ پلو ته دپرتو دپښتنو او بلوڅو مشرانو قومونو د خپل سرنویشت دټاکلو په لار کښي په کلونو کلونو زندانونه او تبعیدونه ګاللي دي او دخپل قوم دآزادۍ بیرغ یې اوچت ساتلی دی.

کوم وخت چي دهند وایسرا((لاردمونت بتېن)) دهند دوېشلو پلان خپور کړدهغو سیمو په اړوند چي دانګلیسانوتر مستقیمي ولکي لاندي وې څه نه وو ویل سوی .کله چي دافغانانو لخوا دغه مسله او دسرحد دخلکو غوښتنه پرنګیانو ته وړاندي سوه ،دبرتانیا حکومت داسي وښودل چي ګواکي اوس ناوخته دی ،ځکه دهند دویش مسله د برتانیا له پارلمان څخه تیره سوې ده ،دغه موضوع به ریفر نډم ته وړاندي کړو. د1947زکال داګست په 15ورځ دهند له ویش څخه وروسته ددو هیوادو جوړېدل ، هند او پاکستان اعلان سول او دسرحدي خلکودسرنویشت دټاکلو لپاره دریفرنډم اعلان وسو.

دغه ریفرنډم 1947م کال دجولاي دمیاشتي پیل او لس ورځې یې دواوم درلود، دانګریزانو لخوا په ډېره خاینانه توګه پلی سو یعني لومړی خو سرحدي خلکو ته دوه انتخابه وه پاکستان او که هند، له چاسره غواړي یو ځاي سی ؟ بلې لار نه وه پرېښودل سوي چي انتخاب یي کړي،پداسي حال کي چي بایدهرومرودافغانستان نوم هم باید هلته ذکر سوی واي ، ځکه دا سیمي له افغانستان څخه هغه وخت جلاسوي وې چي دغو هیوادو وجود نه درلود،نو دکوم قانون ، انصاف او منطقو له مخي پښتنو او بلوڅو ته وویل سوه چي دهند او پاکستان په منځ کي یو انتخاب کړي ؛ بله دا چي ددغه ریفرنډم په خاینانه مفهوم دسیمي سیاسي ګوندونو، دقومونو مشران لا له پخوا پوه شوي وه ځکه یې دریفرنډم سره پرېکړون اعلان کړه . انګریزانو دلته هم دمذهب څخه ناوړه استفاده وکړه اودپاکستان په پلوې درایو ورکولو صنوق وبغل ته یې دمسلمانانو مقدس کتاب قرانکریم کښېښود او همدا شان دولتي ټولودولتي مامورینو او دوسله والو قواو مربوط کسانودانګریزانوپه دستور هغه صندوق ته رایه واچول کوم چي وبغل ته یې دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدس کتاب پروت و ،دریفرنډم پایلي چي هر ډول وي دافغانانو اودکرښي هاخوا ټولو پرتو قومونو دقبول وړ ونه گرځېدي او هغوي ددغو پایلوسره ورسر غوځ مخالفت اعلان کړ.

دپښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان د1967زکال دسپتامبر په لومړۍ نیټه دپښتونستان دورځي په مناسبت په یوه وینا کي وویل : فیلډ مارشال ایوب خان ادعا لري چي دپاکستان له جوړېدو مخکي په شمالي صوبه سرحد کي ریفرنډوم وشو .زه دا په کلکه ردوم . لومړۍ ،دریفرنډم ناروالوبه دبرتانیا دحکو مت له لوري په هغو مسئلو باندي پیل شو چي زموږ ددلچسپۍ وړ نه دي.

دوهم : هغه دمحدودو رایو پر اساس و،یعني یوازي دصوبه سرحد په اداري ساحو پوري منحصر و،چې په سلو کې نه ځلوېښت دهغو سیمو اوسېدونکو په دغه په اصطلاح ریفرندم کې برخه واخیسته دازاد سرحداوبلنچستان په سیمو کې اصلاً په ریفرندم څوک خبر شوې هم نه دې.

دریفرندم پایلې داسي وې:

دصوبه سرحد ټولي رایي 572798

دپاکستان دالحاق په گټه 289244 رایي

دهند دالحاق په گټه 2874 رایي

دټولورايي ورکونکو شمیر 292118

دنه گډون کوونکو شمیر 280680

یعني دصوبه سرحد دخلکو له جملي نه هم په سلو کې یو پنځوس کسانو په ریفرندم کي برخه اخیستي وه .مروټ فضل الرحمن ،په افغانستان کې دکمونیزم ظهور او تکامل 273مخ . ۱۱

دریم : پر رایو ورکولو باندي څارني او لار ښووني هیڅ وجود نه درلود.

څلرم : په راي ورکولو کي زیاته لاس وهنه وشوه.

پنځم : په راي ورکولو کښې زیاتو پښتنو برخه نه وه اخیستې.

افغانستان هم په خپل وار سره دانگریزانو لخوا اعلان سوې ټول پوښتنه یوه غولونکې کړنه وبلل او هغه یي په کلکه وغندل. دریفرنډم په هکله یي دټولو افغانانو نیوکي او غبرگونونه د((لاردمونتېباټن)) تر غوږو ور ورسولې ، مگر پرنگیانو دافغان ولس پر ټولو غوښتنو سترگي پټي کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیسانو په دغه سیمه کي دخپل سیاسي ،نظامي واک او نفوذ دساتلو په منظور همیشه تلاش کاوه چي دافغاني پاچاهانو سره نیک روابط او ښې اړیکي ولري، پدې منظور يې دلاندي دریو میتودنو په پلي کولو سره دافغانستان په اړوند سیاست پر مخ بیوه:

اول : هرکال دمعینو مالي مرستو تر سره کول

.

دوهم : دافغانستان دبهرني سیاست واک پلاس کي درلودل ،یعني که به افغانانو انګریزانو ته ماته هم ورکړه متاسفانه دوي تل توانیدلي دي چي په افغانستان کي داسي څوک د سیاسي واک پرګدۍ کښېنوي کوم چي دهغه دحاکمیت په وخت کي دافغانستان دبهرنیو اړیکو دټینګولو صلاحیت تر ډیره دبرتانویانو پلاس کي و.

دریم : افغانستان ته پر ټولو وارداتو ،په ځانګړي توګه دهغو وسلو پر راوړلوکوم چي دبرتانوي هند له لاري افغانستان ته راوړل کیده ثابت کنترول . دا هغه دري اصله وه کوم چي پرنګیانو دافغانستان سره په اړیکو کښي تل په نظر کي نیول.

دانګلیسانو داسیاست داماناالله خان تر واکدارۍ دوام در لود . خو دغه حالت دامان الله خان لپاره دزغم او منلو وړ نه و ځکه يې پریکړه وکړه چي هیواد په کامله توګه دانګریزانود سیاسي او نظامي استعمار له منګلوڅخه خلاص کړي.

اوس دغه ټکي ته یوه لنډه کتنه کوو چي دا سند دنړیوالو نورمونو پر اساس څومره داعتبار وړ یو سند دی:

الف : دا سند یوازي او یوازي دیوه شخص لخوا لاسلیک سوی دی ،هغه څوک چي دا سند يې دخپل ولس دارادي خلاف امضاکړی و مړ سو . دنړیوالو قبول سو قوانینو پر اساس ددولت نوی واکدار داحق لري چي زاړه تړونونه بي اعتباره اعلان کړي، داشان مثالونه دبشر په تاریخ کي په لسهاو لیدل کیداي سي . څنګه دا قبوله سي چي دبرتانوي هندسره لاس لیک سوی سند دي هرو مرو تر کومه چي دپاکستاني چارواکو زړه غواړي اعتبار ولري؟

دهغه تر استعمارلاندي هیواد او س اثار هم نشته ،منطقي به وي ؟ هغه دولتي جوړښت چي اوس دمځکي دکړي په حدودکي هیڅ وجود نلري ،لوزنامي دي پر افغان ولس وتپل شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې نانديريزي کرښې دلاسليک له ورځي څخه راپدې خوا دنړۍ دمختلفو پوهانو لخواګڼ شمير څېړني تر سره سويدي ،دداسي څېړونکو غوڅ اکثريت په خپلو تحقيقاتي مقالو او ليکنو کښې ددې توري کرښې دناقانونيت ثبوت واضح څرګندکړ يدى . دداسي څيړنو په ډله کي د هولديچ (1910 -- 1901) او بارتن (1939) څېړني ډيري مهمي او دڅور غور او تحقيق وړ دي چي د ((لويي دوپري))په کتاب ،((افغانستان)) کي يې بشپړه يادونه سوې ده.

((اولف کيرو))چي دهغه کتاب ،((پټهان)) له دوه مخې ،ريا او دروغو نه ډک دى ،ولي په وروستۍ برخه کي يې هڅه کړې چي رښتيا ووايي ،هغه ليکي ((. . . دا رښتياده چي پدې ترون کي کرښې ته دهندوستان پوله نه ده ويل سوې ،مګر دامير دډومينيون کرښه ده چي دهغي شاته به هيڅ لورى دلاس وهني حق نه لري)).

فريزرټايټلرپه خپل ((افغانستان)) نومي کتاب کي پدې هکله يادونه کوي چي ((دډيورنډ کرښه له ايتنو ګرافي ،ستراتيژي او جغرافيايي نظره بې منطقه کرښه ده . هغه داباسين داوبه خور اساسي کاسه پرې کوي،يوملت په دوو برخو ويشي او حتي قومونه سره بېلوي)).

دپيښور پوهنتون دمنځنۍ اسيا دڅېړنو مشر ډاکتر عظمت حيات خان د((ډيورنډ لاين))په نامه کتاب کي ليکي چي : ((...دافغانانو ادعاوي پر دې فرضيه ولاړي دي چي پښتانه له دوي سره قومي ،ژبني ، ديني ،دوديزي ،تاريخي اوجغرافيايي ريښې لري .دهغوي بنستيزه ادعا داده چي په افغانستان باندي دډيورنډ ترون په زوره تحميل سوى،او امير عبدالرحمن خان په داسي حال کي له انګريزانو سره پدې اړه خبري کولې چي له کورنيو او بهرنيو فشارونو سره مخامخ و. ځکه نو دا کرښه دهغه ترون پر بنا بې اتباره ده . ډاکتر حيات خان بل ځاي راوړي چي دويانا دکنوانسيون ((دوه پنځوسمه ماده)) تصريح کوي ((يو ترون که چيري دنړيوال قانون پر خلاف په زور او يا دزور په ګواښ تر لاسه سوى وي ،د اتبار وړ نه دى ، له نړيوال قانون سره سم په عمومي توګه اقتصادي او سياسي فشار د((زور)) دتوکي په مفهوم کي شامل دى نو له دي کبله د افغاني او افغان پلوه سرچينو لخوا دډيورنډ ترون بې اعتبار بلل سويدى.

يو برازيلۍ سياست پوه پوهاند ايکولي (Accioly) پخپل يو ليکل سوي اثر دبين المللي قانون نومي کتاب کښې راوړي ((نوي ملکونه نوي شخصيتونه لري،پخواني ترونونه له هغو سره ندي لاسليک سوي . يو بل عالم انزيلاتي (Anzilotti)ليکي بين المللي ترونونه مشخص خصو صيتونه دي چي له يوه نه بل ته انتقال کيداي نسي . که چيري يو ملک دبل ملک لخوا ونيول سي پر لومړي ملک باندي ترونونه تحميل کيداي نسي . پوهاند فرانکويس (Francois) دهالنډ دهاک نړيوال قانون پوه وايي : هغه حقوق او وجايب چي دداسي ترون پر اساس منځته راغلي وي بل ميراثي ملک ته په وراثت نه رسيږي . کاوليري (Cavalieri) پدې عقيده دى چي داصولو له مخي که پخوانۍ دولت له منځه ولاړ سي دهغه وجايب او حقوق هم ورسره له منځه ځي .او کله چي يوه برخه له يو ملک نه بيله سي دا برخه بايد په آزاد ډول دخپلو ترونونو په باب خبري وکړي . عبدالرحمن پژواک د((خپل پښتونستان))دکتاب 48 مخ . ۱۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه خو دسرحدي ايالت والي کمانډر خليل الرحمن پر دغه تاريخي واقعيت باندي په اعتراف سره ژورنالستانواو دپژواک خبري اژانس سره په يوه مرکه کي وويل چي دډيورنډ دکرښي وخت څه موده وړاندي پوره سويدی ،پاکستان بايدله افغانستان سره پدې اړه له سره لوظنامه وکړي . پدې هکله دپژواک خبري اژانس دروان 1384هجري شمسي کال دتلي په څلورمه نيټه دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير نصرالله بابر سره په مرکه کي پوښتنه وکړه . نصرالله بابر په ځواب کي داسي وايي : لومړی بايد درته ووايم چي دډيورنډ دکرښي لوظنامه موږ دخپل حکومت پر مهال په 1967زکال کي له سردارمحمد داودخان سره تازه کړې ده چي دهغه دلاسليک سره موجوده ده ،په دې لوظنامه کښې ويل سوي ووچي((دډيورنډلاين مسله دې د اوس لپاره همداسي پاته وي څنگه چي اوس ده))،او پکې وخت نه ووټاکل سوی . دا ښاغلی جنرال په قهرېږي او خپلو خبرو ته ادامه ورکوي وايي : ((زموږ نااهله مشران په داسي بيانونو سره ددواړو هيوادونو او ولسو نو تر منځ تاو تريخوالی ډيره وي)) . دخندا وړ خو داده چي بابر دغه اوسني حالت ،دافغانستان او پاکستان روابطوته ولي دځان په گټه ددوستانه اړيکو نوم ورکوي ،متل دی وايي ((شل يې مړه کړه دی يې لا بدي نه بولې)) ،دا اته پنځوس کاله دوي دخپلې دښمنۍ او تاريخي عقدو دسرته رسولو په خاطر افغان ولس ته دسر په کاسه کي اوبه ورکړي او دکرښي هاخوا قومو سره يې چي څومره اړين بللې ناروا او تادا کړې ده. ولي متاسفانه په زياته سپين سترگۍ جنرال بابر داټول دوستانه لوري يني بولي دغو مناسباتواو اړيکو ته چې هره ورځ سرې وژونکی او ډاراچوونکې راليږي اويا له هغوي نه په يوه او بل نامه ملاتړ کوي دوستي وايي.

زما لپاره دا جواب که څه هم يو وزير ويلی دزيات اهميت وړ دی . لومړی ښاغلی بابر دپاکستان ديوه جگپوړي پخوا ني چارواکي په توگه چي په افغانستان کي دخپل بل سيال حميدگل پشان دشرارت او فساد اچولو او زموږ په هيواد کي دکورنۍ جگړي داور دلمبو دپيل او تازه ساتلو يو له اصلي عامیلينو اوعلاقمندانوڅخه دی دا اعتراف کوي چي دا کرښه ده ، نه دسرحدونو تعين . او دوهم داچي داجناب قانع دی چي ددغي لعنتي کرښي پر سر دلاسليک سوي سند داعتبار موده رښتياهم دولس کاله پخوا تير ه سوې ده . اودبله پلوه دټولو افغانانو پام دغه ټکې ته را اړه وم چي داښاغلی وايي موږ دډيورنډدکرښي دسرنويشت په هکله له محمد داودخان سره خبري کړي ،يوسند دهغه په لاسليک تروت دی چي دډيورنډ دکرښي دبرخه ليک په هکله ليکلې چي ((دډيورنډلاين مسله دې د اوس لپاره همداسي پاته وي څنگه چي اوس ده)) دلته يوه ټکي ته غواړم ددرنو هيواد والو پاملرنه راوگرځوم چي دډيورندکرښي لوظنامي ته دا دسلو کالو داعتبار موده چاورکړه ؟ او دکوم نړيوال حقوقي منل سوو قوانينو پر بنياد دا خبر ه کيږي ؟ پدغه سند کي داعتبار نيټه نه ده ټاکل سوې ، دا يوه خيالي افسانه ده . متاسفانه له هغه وخت نه راپدې خوازموږ دهيواد ټولو واکدارانو له يوه مخې (ټولو) کله نا کله دپښتونستان دسياسي مسلي دحل خبره کړې ده ولي کله چي دبهرنيو زبرځواکونولخوا چي ددغي مسلي په دغه شان پاته کيدوکښې يې گټې نغښتي وي غاښ چيچنه احساس کړې ده ډير زرپه خاص سياسي مهارت تر دغه مسلي تير سوې دي ،ځکه په مرموز تبليغ دخلکو تر غوږ داورسېدلې وه چي دا سند گوياسل کال داعتبار معياد لري ؛په رښتياسره هيڅ يوه پاچا او جمهور رئيس ددغي مسلي داساسي حل په منظور دنړيوالو پاملرنه نه ده راجلب کړې او نه يې ددغي مسلي دنړيوال کيدو لپاره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هانداو تلاښ کړی دی . المانيان چي دخپل هيواد او المانيانو دويش سره مخالف وه دواړو خواوو ولسونومبارزه کړي او دفدرالي المان حکومت چې دالمان پر زياته خاوره يې حاکميت درلود خپله ملي او دولتي دنده بلل په هر شکل چې کيږي بايد دواړه المانه سره يو ځاي شي چې داسي هم وشوه ،دويتنام ،يمن بيلګې بايد دټولو په ياد وي .
ب : د مرحوم داودخان سره دا سند چې ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي))،زموږ دهيواد په مطبوعاتو کي هيڅ کله نه ده راڅرګنده سوې ، زه پدې باور يم چې دابه هم يوه معامله او په مرحوم داودخان تور لګول وي، په هر حال که رښتيا مرحوم داودخان داسي يوه ليکنه چي هغه دمعاهدي بڼه نلري ليکلې وي اودجنرال بابر په وينا يو ليک دي نو دا ليک ته معاهده نسو ويلاي اونه هم دا کوم سند کيداي سي ځکه داودخان دي اوس خداي وبخښي هغه مړ سو دمړو خبري دمړو سره ولاړې . اوکه پاکستان داسند په هغه ډول چې موجود دی ټکي په ټکي په مطبوعاتو کي خپورکړې په هغه صورت کښي به دسند پر مخ خبري معلومداره او حرګندي پيل شي . او بل بابر خپله وايي چي مرحوم داود خان وليکل چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي)) دا پدې معنا نده چي بيا سل کاله ددې تاريخې لانجي په هکله څوک څه نسي ويلاي.

دبابر خبري هغه تاريخي او ژوندی سند دی چي اوس بايد ددغه لعنتي کرښي سرنويشت دتل لپاره دنړيوالو په مرسته او دهغوي د سياسي مداخلو، دملګرو ملتودسازمان او امنيت شورا دلاري لکه څنګه چي نوري نړيوالي دا شان خپل منځي لانجي حل کړ يدي دحل لاره ولټول سي . دامسله اوس دافغانستان او نړی پدغو شرايطو کښي دزور او جګړې له لاري نشي حل کيداي ،دحل يوازنې لار يې دنړيوالو سازمانو په مرسته دسياسي حل لاري چاري لټول دي . د طالبانو د واکمنۍ پر مهال هم د پاکستان د کورنيو چارو وزير معين الدين حيدر افغانستان ته له دوو اجنډاوو سره لاړ چې يوه يې د افغانستان او پاکستان ترمنځ يو بل ته د مطلوبه جنايتکارانو د سپارلو ټرون او بله اجنډا د ډيورنډ کرښې په اړه د ټرون لاسليکول و خو طالبانو لومړۍ خبره ورسره ومنله او ډيورنډ لاين په اړه يې له ټرون کولو انکار وکړ . BBC 2006.04.06 ، ۱۳

که تاريخي حقيقتونو ته وکتل شي نو ډيورنډ کرښه د دواړو هېوادو ترمنځ اساسي لانجه ده چې ورڅخه د پاکستان او افغانستان اوسني حکومتونه هم سترګې نه پټوي خو د دغې لانجې چينل يې د نورو موضوعاتو په لور بدل کړی دی . پاکستان هر وخت له کوچنې امکان څخه هم استفاده کړې چې تر امير عبدالرحمن خان وروسته دپاکستان له حکومت سره دډيورنډ دکرښې په هکله کوم ټرون امضأ کړي ،له نيکه مرغه دوي ونشوه کولاي داسي سند تر لاسه کړي . د ځينو رپوټونو ترمخه پاکستان ان د ډاکټر نجيب الله سره د ډيورنډ کرښې په اړه د معاملې هڅه وکړه خو بريالی نه شو. BBC 2006.04.06 ،۱۴ غواړم لومړۍ دافغانستان ولسمشر ، دولتي چارواکواو په ځانګړې توګه دبهرنيو چارو له وزيرنه دافغانانو دا پوښتنه يو ځل بيا تکرار کړم ،چې که چيرې مرحوم داودخان داسي يو ليک پاکستاني چارواکو ته ليږلی وي ددغه ليک دڅرنګوالي په هکله بايد دبهرنيو چارو دوزارت لخوا ژر تر ژره د افغانانواو نړيوالودخبر تيا او پوهاوي لپاره مفصل معلومات خپور سي . دوهم : دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرحدي صوبي دچارواکي دخبرو په هکله چي هوايي او ساده نه وې ، ولي تر اوسه دولتي چارواکي چوپه خوله پاته دي ؟؟؟ دولت اخلاقي او رسمي مکلفيت درلود دداسي ملي او دو هيوادو تر منځ لانجمني مسلي په هکله چي تر يوي پيړۍ زيات وخت يې افغان وسل او تر کرښي هاخوا پښتانه او بلوڅ قومونه ربړولي دې بايد رسمي غبرګون يې ډير ژر اعلان کړی واي . هر ډول چوپه خوله پاته کيدل دمسلي دحل سره نه داچې مرسته نسي کولاي ،بلکه دامسله نوره هم لانجمنه او دکړ کيچ ولور ته کشوي . د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړيکو يا جګړې لوی لامل د ډيورنډ کرښه ده چې د افغانستان اوسنی حکومت يې په اړه په ډانګ پيلې خبره نه کوي او پاکستان بيا د داسې هڅې کوي چې دغه کشاله په رسمي توګه راپورته نه شي دواړه هېوادونه په دې اړه خپلې اندېښنې په زړه کې ساتي خو د يوبل د تنګولو لپاره نور موضوعات لکه پر پوله باندې د مشکوکو جنګياليو اوړېدل راوړېدل راپورته کوي او دا هغه څه دي چې د دواړو هېوادو ترمنځ يې په اړيکو کې لويه ستونځه رامنځ ته کړې ده.

ت : امير عبدالرحمن خان په خپله هم دخپلي تير وتني په پوهېدو سره په وار وار پدي خبره ټينګار کړی دی چي دا ليکه نړيواله پوله نه ده،بلکه ددواړودولتونو (افغانستان اوبرتانوي هند)داغېزې دسيمي دټاکلو لپاره کښل سوې ده.

ډاکتر حسن کاکړ زموږ پياوړي تاريخ پوه په مستندو شواهدو سره دا حقيقت څرګند کړی دی چي حتي پخپله ډيورنډهم له هندوستان سره دافغاني سيمو دتړلوخيال نه لاره بلکي غوښتل يې چي هغه يې داغېزې سيمه وي.

برتانوي معاصر تاريخ پوه((پرسي سيکس))دخپل کتاب په 219 مخ کي چي په 1926 زکال کي يې ليکلی دی وايي : انګريزي ديپلومات ډيورنډ داسي وړانديز نه وکړی چي ګوندي دهندوستان اداري پوله وړاندي وغځوي ،بلکي داکار يي تنها دسياسي کنترول موندلولپاره کړی و.

ث : دډيورنډ کرښه دپولي تړون نه و او نه هم دی ،په ټولو اسنادو کي دکرښي په نامه نومول سوې ده.

ج : دبرتانوي هند په ړنګېدو سره نوربه دنيا کي دبرتانوي هند په نامه کومه دحقوقي صلاحيت لرونکې اداره اويا هيوادپاته نشو،او نه هم دهنداو پاکستان دويش او جوړېدو په سند کښي دبرتانويانو لخوا ليکل سوي دي چي له افغانستان څخه دډيورنډ دمنحوسي کرښي په وسيله جلا سوې سيمي به له انګليسي پلار او هندي مور نه زېږېدلي پاکستان پوري اړه و لري؛او دبرتانوي هند دټول نړېوالوتړونونووارث پاکستان دی . دغه تړون دهيڅ نړېوال قانون له مخي پاکستان ته په ميراث نسي رسيداي ؛که پاکستاني مارشالان،ميجران، جنرالان او ديو شمير افغان دښمنه ګوندونو رهبران زيات نه خفه کيږي ،دا تر لمر روښانه او څرګند حقيقت دي ومنې چي دا بي پلاره او بي موره وطن يعني پاکستان دا دنړۍ دزبر ځواکو نوکر هيوادپرنګي استعمارګر او زبېښاګرقدرت دافغاني او هندي ولس سره دخپلي دښمنۍ دتر سره کولواو دخپلو هغو نوکرانو لپاره چي په سووکلونو ددوي پلار او نيکه دانګريزانو په چوپړ کي وه دخوشحالۍ، په هند، افغانستان او سيمه کښي دنوروملکونو پر خلاف دخپلو شومو او ځېښبنوکو موخودسرته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسولو په منظوردهندوستان او افغانستان له پاکي خاوري څخه دټوټو په غچي کولو جوړکړ . په همدې اساس دا خبر رښتياده چي پاکستان يو بې ريښې او بې تاريخه هيواد دی.

ح : داسي اسناد اوبيلګې نسته چي برتانوي منابعودي دډيورنډ کرښه دنړيواله معاهدي په توګه منلې وي

خ : تر امير عبدالرحمن خان راوروسته دافغانستان په تاريخ کښي تر اوسه پوري هيڅ حکومت دډيورند کرښه په رسميت نه ده پيژندلې ،داچې ددغي تاريخي لانجي او لاينحله مسألې دحل لاري يي ولې ندي لټولې ،فکر کوم دوي هم دعبدالرحمن خان په څير ولي په اوسنيو شرايطو کښي دخپل قدرت دټينګولواوکله ناکله دنړيوالو دپام اړوني لپاره يوې خوا او بلي خوا کوم څه ويلې دي .مګر دحل اساسي لاره يي ندہ لټولې.

دپخوانيو حکومتونو داډول بې مسؤليته کړنو څخه همد اوس دديورند دکرښي دعادلانه حل دښمنان ددروغجنو دلايلو او تهمتو په وژاندي کولو سره غوارې دپاکستان په ګټه خپل تاريخي رسالت تر سره کړي ،که نور هيح نه وې دغه دله ښاغلې ليکوال نه غوارې پاکستان ته دتلو لار دځان پر مخ بنده کړې ،داسي وطنپرستانو تل هيواد نی او ولسي ګټې په دروغجنو شواهدو او دلايلو تر ځانې ګټو قربان کړيدې ،داډول ليکوال اوس ورځ په ورځ په بهر کې زياتيږي . فکر کوم يو ځل بيا په هيواد کې دپاکستان دغښتلې نفوذ ته سترګي په لار دي ،له وحمه هم داشان دپاکستان په ګټه ليکني کوي . ځينې خولا په افغانستان کې د اوسنيو نا ارامېو،ترواو ځانوژنو بې امنيتيو عمده لامل پاکستان ګڼل ګناه بولي.

څ : کله چي په 1947زکال دنړيوالي دوهمي جګړي په پايلو کي انګريزان مجبور سول چي دهند په لويه قاره کي نور خپل سياسي او نظامي شتون ته دپاي ټکی کښېږدي ، دوه هيوادونه (هندوستان او پاکستان) چي اساس يي دمذهب اختلاف جوړاوه دنړی په نقشه کي نوي منځته راغلل.

اما دافغانستان څخه په زور دجلا سوو قومونوبرخليک همدا شان نامعلومه پاته شو . داکار دافغان ولس لپاره دمنلو وړ نه و،په همدې اساس د1949دجولاي دمياشتي په 26نيټي جوړي سو لويي جرګې کښي چي په کابل کي جوړه سوه د برتانيا سره يې ټولي سرحدي موافقي بې اعتباره وبللې ،او پريکړه يي وکړه چي هندوستان ته دخپلواکی له سپارلوسره سم دبرتانيا او افغانستان تر منځ د1921 زکال تړون منسوخ دی . حکومت ته لارښوونه وسوه چي په نړيواله کچه ددې موضوع دڅېړني او سپيناوي په لټه کي سي چي ايا په قانوني بنيادونو دهندوستان دويش په پايله کي پاکستان دبرتانيې حقوقي وارث ګڼل کيداي سي او که نه ؟ . له بدمرغه حکومت لکه دتل پشان ددغي لويي جرګي دپريکړو په عملي کولو کي لټي وکړه،دبهرنيو زبرځواکو پر هداياتو يي غوږ کښېښود او دپښتنواو بلوڅو دبرخه ليک ټاکلومسله يې پرخپل ځاي پرېښودل ،يوازي دپښتونستان دورځې په جشن نيولو او په راډيو کښي دپښتونستان په نامه دځانګړې پروګرام په خپرولو يي دکرښي دواړوخواوپښتانه غولولې دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټولو اسنادو له مطالعي څخه څرګندېږي چي انګريزانو نشو کولاي او ياي نه غوښتل افغانستان ته دډيورنډدکرښي په هکله دقناعت وړ ځواب ورکړي نو به يي په يوه او بله بهانه موضوع ځندول.

ددې ټکي په ډاګيز کيدوسره چي دډيورنډ دکرښي دمسلي دحل لپاره دافغانستان دولتي چارواکو زښت زيات تاريخي امکانات لکه دکرښي هاخوا پرتو قومونو په لسها و ځله ښورښونه ،دتزاري روسي ،او بيا راوروسته دشوروي ر وسي او انګلستان تر منځ داختلافاتو مهال،لومړۍ او دوهمه نړيوالي جګړې ،دهند دلويي وچي ويش ،دبنګله ديش دآزادۍ وخت او داسي نور فرصتونه دخپل واک او اقتدار دساتلو لپاره دلاسه ورکړي دي، غواړم څرګنده کړم چې نه دپاکستان حکومت او نه هم دافغانستان دولتي چارواکودډيورنډ دکرښي دمسلې نوم پر خوله اخيستۍ دی ،دواړوهيوادو دپاکستان دجوړيدو څخه بيا تر نن ورځي په خپل منځ کښي رښتياني دوستانه مناسبات ندي لرلې ،تل اختلافات ،يودبل پر خلاف تبليغات آن دعمومې سپر برۍ تر سرحده ولې يوې خوا هم دډيورنډدکرښي په هکله چې دپاکستان او افغانستان دمناسباتو دبنسټ ډبره ده په ډانګ پيېلي خبره نده کړې.

دافغانستان او پاکستان تر منځ دڅرګند اختلاف پيل د1947زکال دسپتامبر مياشت ده بللاي شو ، يعني پسله هغه چې انګريزانو ديوي ناروا صحنه سازيی يعني ريفرنډم جوړولو نندازه پاي ته ورسول ؛ اوپه مقابل کښي دډيورنډدکرښي جنوبياو شرقي لور ته دپرتو قومونودسرنويشت پر سر دملګرو ملتوپه سازمان کي دپاکستان دګډون سره دمخالفت اعلان و کړ ،او دکرښيي دها خواپرتو خلکو دسرنويشت مسله يې په دغه ونډه کې مطرح کړه . په تاسف دملګرو ملتو دسازمان دګې غونډې دافغانستان و وړانديز او طرحي ته دزيات ارزښت په سترګه ونه کتل او مسله همداشي لا ينحله پاته شوه.

د1949زکال دجولاي دمياشتي په26مه دافغانستان دملي شورا ديوې تاريخي غونډې په ترڅ کي هغه ټولي معاهدي دډيورنډ دکرښي په ګډون دبرتانوي استعمار په وخت کي چي په زورمنل سوي وې لغوه اعلان سوې . ددغي پريکړې په ملاتړ داپريدو خلکو په يوې لويه تاريخي غونډه کي چي دسرحد دقامونو او قبايلوډير مشرانو پکښي ګډون درلود،دهند دوېشلو دا پلان چي دسرحد خلکو ته هيڅ حق نه و پکښي ورکړه سوی په کلکه وغانده او غونډې دټولو نه غوښتنه وکړه چي دپښتونستان په جوړېدو کي سره يو او متحد سي.

دپښتنو ستر مشر پاچا خان چي دبرتانيې داستعمار پر خلاف يي اوږدې مبارزي کړي وي دسرحدي پښتنو دجنبش په سر کي ولاړو او دپاکستان له واکدارانو څخه يې ددخپل قام دحق مطالبه کول.

پاکستان له افغانستان سره خپلي اړيکي خرابي او پر افغانستان يې د بهرني تجارت دترانزيتي مالونو دراوړلو بنديز ولګاوه او دپاکستان له لار افغاني سوداګروپر مخ بلکل بنده سوه.

پدغه وخت کي دافغانستان او شوروي اتحاد تر منځ هم روابط چندان تاوده نه وه ،شوروي نه غوښتل چې افغانستان دي له غربي نړۍ او امريکا سره ښه روابط ولري . شوري په 1952زکال په افغانستان کښي دملګرو ملتو دهغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارپوهانو پر فعالیت اعتراض وکړ کوم چي په شمال کښي يې دتيلو دپلټني کاردملگرو ملتو دتخنيکي مرستو نه په استفادي سره پر مخ بيوه . هغه وخت شوري حکومت په خپلو تبليغاتو کي په افغانستان کي داقليتونو دحقوقو موضوع راپورته کړه ،چي افغانستان دخپلو اقليتونو پر خلاف عمل کوي .د1950زکال دشوروي په دايرت المعارف کي ليکي : دافغانستان دولت يو بورژوا او ملت غوښتونکی دولت دی،پداسي حال کي چي دغير افغان قومونو لپاره چي په هغه هيواد کي اوسيږي دآزادی او خودمختاری حق نه ورکوي دهند افغانانو دنهضت پلوي کوي او غواړي چي دپاکستان يوه برخه بيله او پښتونستان جوړ کاندي .)) له غير افغان څخه ددوي هدف بيله پښتنو دانور وړه کې توکمونه دي ،شورويانو هم پر دغه روڼ حقيقت ستر گي پټولي چي داسيمه له افغانستان څخه جلاسوې او په برتانيو هند پوري تړل سوې وه ، له بلي خوا شورويانو داقليتونو دحقوقو څخه ددفاع تر نامه لاندي دانه شوه زغملاي چي په بغل کي يې دافغانانو قوي اوپر مختللي دولت موجود وي،ځکه يې په افغانستان کي داشان تربگنيو او دافغانانو تر منځ اختلاف ته دړنگېدو تر ورځي لمن وهله او اوروسي وارثان يې اوس په هيواد کي دخپلو لاس پوڅو په وسيله کله دفدراليزم او کله دافغانستاني په نومونو زموږ ورونه قومونه سره ويشي ، شورويانو هيره کړې وه په هغه نظام چي دعدالت ، مساوات ،او مترقي پر مخ تللي ټولني دجوړېدو شعارونه ورکول کېده په خپله امپراتورۍ کښي يې دازبکو ،تاجکو،ترکمنو ،قزاقانو،چيچين ،اينگوښو ،تاتارو او نورو لږکيو قومونو سره کوم سياست چلاوه دنړۍ په دغه سيمه کي تر دوي شاته پاته سيمي او قومونه اوس اصلا وجود نلري.

دا دافغانانو سرنويشت او تور بخت دی،په هغه وخت کي دامريکا سره هم اړيکې دومره تودې نه وې،امريکا دپاکستان جوړښت ته ترهر څه زياته خوش بينه وه . په 1949زکال کي دپاکستان حکومت امريکا ته وړانديز وکړ چي دکمونيزم دسياسي اغېزو دمخنيوی په منظور امريکاکولاي سي دپاکستان په خاوره کښې پوځي اډه جوړه کړي . همدا لامل وچې په 1950زکال امريکا پاکستان ته اتومي رياکتور ورکړ ه پداسي حال کې چي هغه وخت دسيمي ډيرو هيوادوهغه نه درلوده،او همدا شان يې په 1953زکال دپاکستان سره دپوځي مرستو اعلان وکړ. په واقعيت کښې له همدغه تاريخ نه پاکستان دامريکا په نظامي لومو کي داسي بند او را ښکيل سو چې تر اوسه يې په پاکستان کښي د امريکاسياسي اونظامي بر لا سي خوندي ساتلې ده . همدا اوس هم دامريکا دملي شورا ځيني جگپوړي چارواکي په ډاگه وايي چي پاکستان په سيمه کي ددوي دهر اړخيزي اغېزې يوه مطمينه ، باثباته پايگاه او تکيه گاه ده.

دبيلگي په توگه کله چي په 1954زکال داکتوبر په مياشت کي مرحوم داودخان دصدارت پر مهال هغه خپل ورور سردار محمد نعيم خان امريکا ته دپوځي مرستو دتر لاسه کولو په منظور ولېږه دهمدغه کال په دسمبر کي دامريکا دبهرنيو چارو وزير ((دوليس)) دافغانستان دغوښتني په مقابل کي وليکل : ورروسته له زياتو څېړنو داسي وپتېيل سوه چي پوځي مرستي به په افغانستان کي پرابلمونه را پيداکړي .افغانستان بايد دوسلو دغوښتلو پر ځاي له پاکستان سره دپښتونستان دمسلې پر سر خپله ستونزه حل کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي دا په ډاګه ویل چي افغانستان دوي ته کوم ستراتیژیک اهمیت نلري اوکه بین المللي شرایط او اوضاع دا ایجاب کړي نو افغانستان به شوري تر خپل کنترول لاندي راولي .دامریکا سیاست والو لا ډیر پخوا زموږ دهیواد برخه لیک په شورویانو پوري تړلی و، او دستراتیژیکوګټود سیمو په ویش کښي یي افغانستان شوریانو ته سپارلی و. ځکه امریکایانو دافغانستان سره له ډیر پخوا دخپلو ګټو دساتلو په منظور دوه مخی سیاست پر مخ بېوه او تلاښ یې کاوه چي خپلي پښې په سیمه کې دخپلو ستراتیژیکي ګټو دساتلو په منظورپه پاکستان کښي ټینګې کړي . کله چي په 1954زکال دامریکا جمهور رئیس مرستیال ((نکسن))افغانستان ته سفر وکړ او دافغانانو لخو ا ډیر استقبال سو،افغاني چارواکو دهغه سره دافغانانو ستونزي شریکې کړې ،که څه هم دوعده یې وکړه چي دافغانستان په اړوند به پخپل دیدکي نوې کتنه کوي ، مګر کله چي امریکا ته ورسید نه یوازي دا چي دافغانانو ستونزي یې یادي نکړې بلکي افغانستان یې دامریکا دمرستو جوګه هم ونه باله . ۱۵

که ددغو اسنادو یادولو ته نوره هم ایشاره وکړو دلیکني تر توان وزي .په لنډه توګه باید عرض کړم چي په سلهاو داسي تاریخي اسناد او شواهد سته چي زموږ هیواد دتودو او سړو جګړو په وداران کي دنړیوالو زبرځواکونو دسیاسي ،نظامي او اقتصادي ګټو قرباني سوی دی . هیڅ یو هیواد هم که هر څومره یې دبشر دوستي ،عدالت ،انصاف او دانسان مقام ته ددرناي ناري سورې وهلي افغان ولس یي لکه دنړی نور کمزوري ولسونه تر خپلو ګټوقربان کړي دي .یوډیر ساده ولي پر ځاي متل دی وایي : ((وروره خپل جواري ساته دشکانه په قسمو باور مه کوه)) ،وراندیز مي دادی چي افغانان باید خپلي ملي ګټي پخپله درک او له هغو نه پخپله دفاع وکړي ،دملي ګټود لومړیتوب حق منل زموږ دهیواد دښیرازی یوله بنسټیزو لاملو څخه ګڼلاي شو.

امریکا ډیر تلاښووکړه چي افغانستان په منطقه کي دنظامي پکټونو غړی کړي ،مګر افغان ولس تل په بیطرفی کي ژوند کړی او دنړی دهیوادوسره یې دهمدغه اصل په پیروی اړیکي ساتلي دي . دا هم یو دلامل و چي امریکاتل زیاته تکیه پر پاکستان کړې او افغانستان یې تر پاکستان قربان کړ یدی.

مګر تاریخي واقعیت خو بیا دادی چي دامریکا او پاکستان ددومره دوستانه اړیکو څخه پاکستان زیاته ګټه پورته کړې ده ،د انکار نه کونکو شواهدواو بیلګوڅخه دا جوته څرګندیږې هر هغه څه چي پاکستان دځان په ګټه بولي په هغه کي دامریکا سره قانع دی ، ولي هغه څه چي پاکستاني جنرالانوته زیان رسوي دوي په یوه او بله پلمه دهغو دمنلو نه سر غړولی دی . دا دامریکا دسخاوتمندانه مالي ،تخنیکي او مادي مرستواو په افغانستان کي دجهاد په نامه دبل شوي اوربرکت ؤ چي اوس پاکستان دنړي داټومي هیوادو په قطار کي ولاړ دی ، ځکه امریکا او دنړی یو شمیر هیوادو دشوروي دنفوذ دمخنیوي په خاطر دافغان مجاهدینو په نامه په میلیاردونو ډالر او ډول ډول وسلي پاکستان ته رالیږ لي . پاکستان افغانستان ته حکومتونه جوړول ،او دا دهمدغو مرستو برکت و چي پاکستان او افغانستان دالقاعده دنړیوال ترریستي سازمان په مرکز بدل سو، دا دی اوس دومره پیسې دالقاعده دسازمان او هغوي درهبرانو دله منځه وړلو په خاطر مصرفیږي چي ډیر ژر به یې شمیر ناشونی وي . دهمدغو مرستو برکت و

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پاکستان دهغو په میلیاردو ډالرودقرضو څخه ځان خلاص کړکوم چې له بهر نه یې تر لاسه کړې وه . دهمدغو مرستو پایله وه چي دا اته پنځوس کاله پاکستاني جرنیلانو دافغانستان په کورنیو چاروکي دبربنډي او پټو لاس وهنو او مداخلونه لاس نه دی اخیستی ، زه به یې دلته بیلګي ددي لپاره راوړم تر څو ښکاره کړم چي پاکستان دامریکا او انګلیستان په مرستو دډیورنډ دکرښي پر سر له افغان ولس سره په کومه کچه دښمني پر مخ بیولې ده.

پدغه اته پنځوسو کالو کې دافغانستان او پاکستان روابطو ډیري لوړې ژوري لیدلي ،څو ځله دسفارتخانو او دپلوماتیکي مؤسسو دتړلو تر کچې پوري داړیکو خراب تیارسپدلې ده. که ددغو ټولو اسنادو او شواهدو لوستونکی عادلانه او بې پري قضاوت وکړي پدي به اعتراف وکړي چي افغانستان هیڅ کله ندي غوښتی په پاکستان کي ددولتي رژیمونو دړنګولو تکل وکړي او یا دهغه هیواد په کورنیو چاروکي مداخله وکړي .که همدا لهظه یو لوستونکې ددغو جملو په ویلو سره سوال وکړي چي دا دپښتونستان دمسلي دحل غوښتنه مداخله نه ده ؟؛ غواړم دغه پوښتونکي ته ځواب ووایم نه ! دا مداخله نه ده دا دافغانستان ددولتونو ملي او انړیواله دنده وه او ده چي دډیورنډ دتش په نامه کرښي دهاخوا پرتو پښتنواو بلوڅو قومونودسرنویشت دټاکلو مسله چي دډیورنډ دلعنتي کرښي پر اساس له خپلي مورنۍ خاوري نه جلا سویدي تل دپاکستان سره په اړیکو کي مطرح وې ، نړیوال باید دغه ټکی ډیر جدي په پام کې ولري اودا هیره نکړي چي تر اوسه دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت د ټاکلو مسله لاجمنه اولا ینحله پاته ده،چي ددواړو هیوادو تر منځ یې مناسبات ترتیاره سیوري لاندي راوستي دي . تر لمر روښانه واقعیت دادی چي پاکستان هیڅ وخت په افغانستان کي دولس دخوښي حکومت نه دی زغملی ،دا اته پنځوس کاله یې دامریکا او خپلو نورو پلویانو په مرسته زیار ایستی چي په افغانستان کي داسي یو ځواک قدرت تر لاسه کړي کوم چي بیله کوم دلیل او برهان څخه دپاکستان هرامر ورته د قبول وړ وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځلیکونه

١ /تاریخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه.

٢ /غوث خیبري پښتانه دکلتوري ښکیلاک په زنځیرونو کې154مخ

٣ /عبدالرحمن تاج التواریخ لومړی او دوهم ټوک -157 158 مخونه

۴ /همدا اثر 159مخ

۵ /غبار افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ

٦ /عبدالرحمن همدا اثر 422-421 مخ

٧ /دعبدالرحمن تاج التواریخ لومړی دوهم ټوک دوهم ټوک 417 مخ

٨ /دخپلواکی جګړې، مولوي ظاهر شاه وزیر 22-21-20مخونه

/9دعبدالرحمن همدااثر 420

١٠ /د شلمې پېړی تر نیمایي دافغانستان دبهرنیو اړیکو تاریخ لوډویک اډامیک لیکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ

١١ /مروت،فضل الرحیم ،په افغانستان کې دکمونیزم ظهور اوتکامل 273مخ

١٢ /عبدالرحمن پژواک خپل پښتونستان 48 مخ

/ 2006.04.06 BBC١٣

١۴ /همدااثر

١۵ /پولاد افغانستان او امریکا 148مخ

١٦ /همدا ډول دیوري کوزنتس له کتاب ،جنګ وجاسوسي درکابل ، دري ژباړه ، 2003 م کال څخه هم استفاده شوېده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

دپاکستان اوافغانستان تر منځ دډیورنډ دکرښي پر سر داختلاف پایلي.

تاریخ شاهد دی دی هر وخت چي زموږ په هیواد کي هر مثبت اوښتون راغلی او یا په نړیواله کچه دافغانستان نړیوال علایق غښتلي سوي پاکستان ته دزغم او منلو وړنه دي ګرځېدلي . او سمدستي یې په مداخلو او لاس وهنو پیل کړی دی . غواړم دپاکستان څرګنده لاس وهنو ته دمرحوم داودخان تر کودتا وروسته لنده کتنه وکړم.

کله چي په افغانستان کي د1973زکال دجولاي په 17 ورځ دچپي پوځي افسرانو په غوښنه ونډه سردار محمد دودخان په داسي وخت کي چي محمد ظاهر شاه په ایتالیا کې و دولتي واک تر لاسه کړ،هغه دګوند دمرکزي کمیټي دپرېکړي په اساس په افغانستان کي جمهوري نظام اعلان او خپله یې دجمهور ریس دنده پر غاړه واخیستل . خلکو ته دخطاب په وینا کښي یې چي درادیو افغانستان له لاري خپره سوه د خپل دولت دراتلونکي کړنلاریزو کرښو اساسي ټکي افغان ولس ته اعلان کړې ، هغه پخپله دغه بیانیه کي دپاکستان سره دروابطو په هکله داسي وویل : ((له پاکستان سره دارېکو په ارتباط باید ووایو چي دا یوازنۍ هیواد دی چي دپښتونستان دمسئلي پر سر ورسره اختلاف لرواو تر اوسه یې په حل نه یو بریالي سوي .زموږ دایمي کو ښښ به دپښتونستان دقضیې دحل لپاره دوام وکاندي)). سره له دې چي داودخان دخپل انقلاب ملګري یوازي وطنپال وبلل ، دکیڼ لاسو موجودیت امریکا او غربي اروپاته داندېښني وړ و،بینالمللي عکس العملونه هم متفاوت و. پاکستان دهغه دښمنۍ او اختلاف پر اساس چي له مرحوم داودخان سره یې دهغه دصدارت له وخته لاره دامریکا او غربي نړۍ په اشاره سمدستي په دي بهانه چي ګویا دهغه سره کمونستان ملګري دي او دهغه حکومت یو شوروي پلوه رژیم دی پټو او بربنډو لاس وهناو مداخلو ته ملا وتړ ل ؛ غربي نړۍ او امریکاوه نه غوښتل چي په سیمه کي دي دشوروي سیاسي اغېزې وده وکړي.

سره لدې چي دنړیوالو اړیکو په نورمونواو اصولوکوم چي داودخان ته یي دیو ولسمشر په صفت دا حق ورکاوه چي دکوم هیواد سره څه ډول اړیکي وساتي تر هر چا ښه پوهېدل . له بده مرغه دملګروملتودسازمان هغه پرېکړي چي یو هیواد په بل هیواد کي دهیڅ ډول مداخلي او لاس وهني حق نلري دکاغذ پر مخ لیکل سوي بیله دېنه چي عملي بڼه غوره کړي دهغه سازمان دفترونوپه الماریو کي پرتي دي . تر کومه ځایه چي دپرېکړو پلي کول لازمي بڼه نلري ، سوپر پاور هیوادونه دخپلو سیاسي ،اقتصادي اوپوځي موخو دسرته رسولو لپاره دکمزورو هیوادو په وړاندي هر کاره چي ګټي یې وغواړي سرته رسولاي سي . افغانستان دیوکمزوري هیواد په توګه دپاکستان دهغو بر بنډو مداخلو او لاس وهنو ښکارسو چي پایلي یې تراو سه لا ندې څرګندي.

دذوالفقار علي بوټو په وخت کي دافغانستان او پاکستان اړیکو بل رنګ واخیست . دپاکستان چارواکو وخت غنیمت وباله او دداودخان پر خلاف یي تبلیغات غښتلي کړه ، له کودتا څخه دوي ورځي وروسته دجولاي په نولسمه نیټه دکراچي راډیو په یوه خبر ي راپورکي وویل سوه ، چي په افغانستان کي دجولاي په اولسمه دیوې نښتي په ترځ کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو زيات شمير كسان وژل سوي دي ، دورستيو راپورونو له مخي په كابل كي مارشل لا اعلان سوېده ،دافغانستان پولي تړل سوي دي ، دكابل هوايي ډګر تړلی دی او دخلكو پر ګرځېدو بنديز لګول سوی‌دی .اسلام آباد دافوهاتو په خپرولو پيل وكړ،چي داود خان كمونست دی او په افغانستان كي اسلام د خطر سره مخامخ دی . دلوېديځو مطبوعات او دټليېزو رسنيو وسايل هم لدې ډنډوري سره يو ځاي شول او داودخان يې روسي پلوه بالله . په لندن كي ،دلندن ټايمزورځپاڼي وليكل چي دپښتونستان مسلي ته په اشاره سره ((...داودخان يو زوړ زخم بيا راسپڅولی دی ...))، پدې پسي دفرانس پريس اژانس (AFP) راپور وركړ چي دافغانستان نوي رژيم ((...له افغانستان څخه دټولو پاكستانيانو دسمدلاسه ايستلوامر وركړی دی ...)) ، پاكستاني چارواكو په ډير محافلو كي پدې هكله بحثونه كول چي په 1971زكال كي هند وستان له پاكستانه څخه بنګله ديش غوڅ كړ ،اوس افغانستان غواړي چي دورسانو په مرسته پاكستان تجزيه كاندي . دا تبليغات پداسي حال كي شورع سول چي د داودخان دقدرت لومړی ورځي وې ددغو تبليغاتويوازنی لامل يې د داودخان په لومړی بيانيه كي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاكلو او دهغي دعادلانه حل يادونه وه.

دير وخت لانه و تير سوی چي ذوالفقار علي بوټو په افغانستان كي دجمهوري نظام دنسكورولو لپاره په يو لړ عملي ګامونو پورته كولو لاس پوري كړ .دمجيد كلكاني په مشری يوي ډلي د((ستم ملي)) په نامه له يوي بلي ډلي سره په ګډه چي د ((سازمان انقلابي مردم افغانستان)) نوم وركړه سوی و دبوټو دحكومت لخوا ور سره اړيكي ونيول سوي او دهغوي د پوځي روزني لپاره يي دكرښي ها خواكمپونه پرانيستل . په اخوان المسلمين مشهوره يوه بله ډله چي په افغانستان كي يې فعاليت كاوه هم بو ټو تر خپلي حمايي لاندي ونيول، دا ډله چي د((جوان مسلمان)) او ((اسلامي نهضت)) په نامه يادېده دكابل پوهنتون دشرعياتو پوهنځی درئيس پوهاند غلام محمد نيازي په مشری د په اصطلاح ((كمونستانو))پر ضد په زوره ور پټ او ځرګند فعاليت كي لاس لاره ، د((جوان مسلمان)) ګوند په 1974زكال كي دداودخان دحكومت پر خلاف يوه پاڅون كي برخه لرل . داودخان پر دغه حركت مرګونی ګذار وكړ ، دپوهاند نيازي په ګډون دوه سوه كسان ونيول شول ، برهان الدين رباني،احمدشاه مسعود،او ګلبدين حكمتياريو په بل پسي پاكستان ته وتښتېدل،او هلته دپاكستان دآي ايس آي ،او سي آي اې تر ګډي لارښووني لاندي يې دنوروځوانانو په تر بيه لاس پوري كړ . ددي موضوع په هكله سيد قاسم رښتيا دخپل كتاب ،((خاطرات سياسي سيد قاسم رښتيا 1932-1992)) په 427مخ كي ليكي چي ((البته تفصيل واقعه را اكثر هموطنان اطلاع دارند كه در واقع به ابتكار ذوالفقار علي بوټو صدراعظم پاكستان توسط ګروههاي اسلامي وابسته به جماعت اسلامي پاكستان حمله عليه رژيم متمايل به شوروي سردار محمد داود صورت ګرفت .)) دبي بي سي خبريال جيورج اراني چي په 1986او 1988كي يې په پاكستان كي دنده لرل دافغانستان په اړه خپل كتاب په 132مخ كي ليكي چي ((بوټهو له 1973زكال نه راپدي خوا تبعيدي افغانانو ته چي هدف يې همدا درباني ،احمدشاه مسعود او ګلبدين ډلي دي مالي او اكمالاتي مرستي وركولي ،هغوي ته اجازه وركړه سوه چي په پېښور كي خپلي قرار ګاوي پرانيزي ،او ګام په ګام دپاكستان لخوا تمويل كيده)) . نصيرالله بابر يو ځاي وايي ((د افغانستان په يو شمير ولايتونو كي دبغاوت دشروع په ترڅ كي بوټهو داود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پيغام واستاوه ددي نغاوت ګڼ شمير له هغه سره (په افغانستان) کي دملاتړ دنشتوالي له کبله ناکامسول)) .
دپاکستان دډلييزورسنيو لخوا دپنجشير دپيښي په اړه دکراچي راډيوپه يوه راپورو کي وويل سوه چي دپنجشير په سيمه کي چريکان اوس غرونو ته وختلي ... داووسو په شاوخواکي قومي لښکر دجولاي په 22 نيټه پر دولتي پوستو پر دولتي دفترونو بر غل وکړ او زيات شمير دولتي پوليس يې وژلي دي ، دتلفاتو دقيق شمير ندی معلوم ويل کيږي چي دشپږ سو تنو په شاوخوا کي به وي.

ددوي داغه ماته او د داود خان لخوا ددوي ځپل ددي باعث وګرځيده چي رباني او ګلبدين پر دو ډلو سره وويشل سي ،رباني دجميعت اسلامي او ګلبدين دحزب اسلامي په نامه ګوندونه جوړ کړه او دپاکستان دآي ايس آي په لار ښودنه دافغانستان پر ضد په فعاليت بوخت سول . دغه تنظيمونه چي دشوروي تر تېري وروسته يې شمير په پاکستان کي اوو او په ايران کي نهو ته ورسيد له هغو اولنيو پوځي ښوونو له کمپونوڅخه دپاکستان حکومت له دوي نه دخلک دموکراتيک ګوند دحاکميت پر خلاف، افغانستان ته دروسانو تر راتګ وروسته درسانوپر ضد، بيا پخپله درباني ،ګلبدين ،سياف ،خالص ،مجددي ،ګيلاني پر ضد تر هغه وروسته دطالبانو او دادی اوس دکرزي دحکومت پر خلاف دهغو نه کارا خلي . هغه زوړ پلان زړې موخي، زوړ تياتر، ولي تنها د دغه تياتر لوبغاړي په وخت او زمان سره د پاکستان او امريکا د استخباراتي ادارو لخوا بدل سوي دي.

دمرحوم دا ود خان په مقابل کي داسلام څخه ددفاع په نامه حرکت موخه په افغانستان کي دپاکستان لپاره د جمهوري نظام او مثبت تغيررتو مخ نيوی و ، له بلي خوا داودخان دپخوا نه له پاکستان سره دډيورند دکرښي پر سر دښمني درلوده ، داودخان دصدارت په وخت کي و چي دپاکستان پرضد دعمومي سپر بری اعلان وسو. دا ځل بياد داودخان او پاکستاني چارواکوتر منځ دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت پر سر تاوتريخوالی داسي لوړ ي کچي ته پورته سو، چي دامريکا مجبوره سوه دسعودي عربستان او ايران دپاچا هانواو نورو هيوادو په مرسته د افغانستان او پاکستان تر منځ دنورمالو روابطو درامنځته کيدو تلاښونه شرو ع کړه ، داسي فکر کېده چي ددغو دو هيوادو دپاچاهانو او مشرانو دتلاښ په پايله کښي به دپاکستان او افغانستان روابط ده مخامخ دښمنی له بهراني حالت څخه دسياست ډګر ته راووزي او دسياسي روابطو په لرلو سره به دښو اړيکو په رڼا کي دډيورنډ دکرښي دبرخليک په هکله د يوي تاريخي پرېکړې پر سر سره موافقي ته ورسېږي . په 1976 زکال دجون په مياشت کي دپاکستان صدراعظم ذوالفقار علي بوټهو وهڅول سو کابل ته سفر وکړي ،هغه دخپل سفر نه مخکښي خان عبدالغفار خان چي د خان ولي خان اونشل عوامي پارټی نور غړو سره يې په 1975زکال دفبروري په ((8) نيټه دپيښورپه پوهنتون کي په يو بمي چاودنه کي دحيات محمد شيرپاو اودهغه ورسره اتلس ملګرو له منځه تللو نه وروسته زنداني کړی وله زندان څخه خوشي کړ.

عبدالصمد غوث چي دمحمد داود خان او ذوالفقار علي بوټو په مذاکراتو کي حاضر و ليکي ((داود خان بوټو ته وويل چي ځيني هيوادونه دپاکستان او افغانستان په دوستی خوشحاله نه دي ،که څه هم داودخان دکوم هيواد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوم وانه خيست ولي هدف يي شوروي اتحاد و. داودخان دا هم وويل چي ځيني پاکستانيان په دې عقيده دي چي موږ دپاکستان ورانول غواړو، دا حقيقت نه لري ولي چي موږ په خپل څنګ کي يو قوي پاکستان غواړو . داودخان دا هم وويل چي دخان عبدالولي خان په شمول دصوبه سرحد ټول پښتانه نه غواړي چي ددوي سيمي دي دپاکستان څخه بيلي سي . دوي دپاکستان اساسي قانون ومانه اودپاکستان په انتخاباتو کښې يې برخه واخيسته او موږ ددوي دغه عمل تائيدوو)) . زما په عقيده دا دمرحوم داودخان خپل شخصي نظر و او ځانته يي څرنګه چي جمهور رئيس و د ((موږ)) خطاب کړی دی ،ځکه داودخان هم کابل ته دبوټهو تر راتګ دمخه دافغانانو له کومو استازو سره په دې هکله مشوره نه ده کړې ،دا چي په رښتيا هم دغو پښتنو قانون منلی او په ټاکنو کښې يې برخه اخيستې او دا اوس هم برخه اخلي ، دا يو تاريخي ضرورت دی ځکه دوي مجبور دي چي دا کار وکړي ؛ ولي ددغو ټولو کړنو سره ددغه سيمي دغوڅ اکثريت ولس پرېکړه په دې هکله چي دوې غواړي دپاکستان سره پاته سي نشته ،عمده او لانجمنه مسله هم داده چي دغه ولس ته په واقعي بڼه په يوه دموکراتيکه فضا کي بېله مستقيمي او غيرمستقيمي مداخلي او تأثير ښندونوواک ورکړه سي چي خپل برخليک په خپله وټاکي.

دپاکستان صدراعظم بوټهو داود خان ته وويل ((زه په دې خوشحاله يم چي دافغانستان مشر په خپلو خبرو کي پر پاکستان باندي دارضي ادعا خبره ياده نه کړه)) . درنو لوستونکو تاسو داکوچنی کرښه ښه دقيقه ولولی بوټهو هم پدې پوهېږي چي ارضي ادعا خو سته ، ولي دا چي دا ود خان ياده نه کړه نو دی ډېر خوشحاله دی او هغه ته يې ګويا کورودانی ووايه.

دبوټهو دسفر په پاي کي ددواړو هيوادونو تر منځ يوه ګډه اعلاميه لاس ليک سوه . په دغه اعلاميه کي داختلافونو حل دباندونګ دکنفرانس دګډژوند دپنځو اصلونو پر نبا غوښت سوی و . ځيني تاريخ پوهان پدې نظر دي چي دبوټهوکابل ته پدغه سفر کي دافغانستان ته دپاکستان له کراچي بندر څخه دتجارتي مالونو دترانزيت په توګه دمالونو دوړلو راوړلو پر سر خبري سوي دي او بوټو دنړيوالو هغو نورمونو په اساس په وچه پوري تړلي هيوادونو ته حق ورکوي د هغه همسايه هيوادد بندرواوخاوري له لاري چي بحر ته لار لري خپل ټول مالونه دترانزيت په شکل خپل هيواد ته راوړي پر مسله تر مذاکراتو وروسته موافقه شودلي ده .که څه هم پدې هکله نږدې درو پنځوس کاله پخوا (1950زکال) داسي يوه موافقه دپاکستان او افغانستان تر منځ لاس ليک سوې ده ، خو تر ننه پوري پاکستان دغه موافقي ته وفادراندی پاته سوی ،کله دترانزيت مالو دوړلو راوړلو لپاره ليست جوړه وي او کله بيا دوه يا درې قلمه شيانو ته اجازه ورکوي ځيني وخت دټولو نړيوالو نورمونو خلاف دافغانستان دسوداګرو پر مخ بندر تړي ،دځينو خبري رسانو په خبر دافغان سوداګرو هغه مالونه چي په 1980او ياتر هګه وروسته دکراچي بندر ته رارسېدي يو زيات شمير يي تر اوسه هلته په کانتينرونو کي پراته دي دا چي دغو افغان سوداګرو ته زيان رسېږي پاکستاني جنرالان او صدراعظمان يې پر وا نه لري . داودخان په 1976زکال داګست په شلمه دڅلورو ورځو لپاره پاکستان ته رسمي سفر وکړ. په هغو مذاکراتو کي چي دسيد وحيد عبدالله او عزيزاحمد تر منځ وسوې ،عزيز احمد داسي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشنهاد کړی وچي که پاکستان دپښتنو او بلوڅو مشران دبنديخاني څخه ازاد کړي ،آيا دهغه په مقابل کي افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پيژني ؟ او دپښتونستان تر موضوع تېرېږي ؟ په پاي کي داسي فيصله وسوه چي په اوسنۍ ګډه اعلاميه کي دي دکابل داعلاميي تايد وسي . عبدالصمد غوث دافغانستان سقوط 146مخ ددغو وداړو سفرونود پايلو څخه خلکو داسي ارزو لرل او فکر يي کاوه چي ددواړو هيوادو تر منځ به اړيکي ښه سي . خو د1977زکال دجون دمياشتي پر پنځمه ورځ دجنرال ضياالحق لخوا په پاکستان کي پوځي کودتاوسوه او ددواړو هيوادو تر منځ تماسو نه پرې سول . مګر امريکا تر حه مودې وروسته ضياالحق وهڅاوه چي دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر افغانستان سره ښه روابط وساتي ،په همدې اساس جنرال ضيا د1977زکال داکتوبر په مياشت کابل ته سفر وکړاو دسفر په وخت کښي يې داود خان ته پاکستان ته دسفر بلنه ورکړه . په دغه وخت کي چي جنرال ضيا دبلوڅو او پښتنو ټول بنديان ازاد کړي و د1978زکال دمارچ د مياشتي پر پنځمه نيټه داودخان پاکستان ته سفر وکړ . داود خان دپښتنواو بلوڅو دمشرانولکه ،خان ولي خان ، غوث بخش بيزنجو،عطاالله منګل،او خير بخش مري سره دجنرال ضياالحق په مخ کي ليدنه وکړه . د داودخان دسفر په وروستۍ ورځ دپاکستان خارجه وزير آغاشاهي افغاني هيئت ته يو ليکلې متن دامضالپاره وړاندي کړ چي په هغه کي ليکل سوي و،((افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پيژني ،افغانستان دپښتونستان تر ادعا تېرېږي ،دواړه هيوادونه به يودبل پر ضد پروپاګنډ نه کوي ،دواړه هيوادونه به يو دبل سره اقتصادي مرستي کوي)) . سيد وحيد عبدالله ددغو مطالبو په هکله آغاشاهين ته وويل چي افغانستان ددغه ليک نور مطالب مني ولي ددغه ليک لومړۍ دوه ټکي بايد دافغانستان دلوي جرګي له خوا تصويب سي . په پاي کي دمحمد داود او جنرال ضياالحق داسي موافقه وسوه چي داعلاميو پر ځاي بايد دواړه هيوادونه يو پر بل باندي اعتماد وکړي.

دمارچ دمياشتي په اتمه نېټه داودخان په يوه مطبوعاتي کنفرانس کي برخه واخيستل ،ده ديوه خبريال ددي پوښتني په جواب کي چي آيا د ده او جنرال ضيا تر منځ دډيورنډ دکرښي په هکله خبري سوي دي او که يه ؟ داود خان په جواب کي وويل ،((ما او جنرال ضيأ پر ذيعلاقه ټولوموضوعاتوباندي خبري کړي دي چي هر موضوع به په خپل وخت کي ددواړو هيوادو تر منځ حل سي)) . عبدالصمد غوث هغه اثر 146 مخ

زموږمنلۍ شاعرګل پاچا الفت وايي : ((ښه سړی چي دبدانوسره منل سي دده فکر دهغو فکر کي حل سي))

زه پدې عقيده يم چي دپاکستان دکورنيو چارو پخوانۍ وزير جنرال بابر دپژواک دخبري اژانس سره په مرکه کښي دداودخان داخبر ه تکرا ره وي کوم چي خبرلوڅ ته يي کړي ده ممکن هلته يي هم آغاشاهي ته دا خبره کړې وي . داودخان دخپل واک په لومړيو وختو کي دشوروي سره ښه روابط لرل مګر امريکا ته دا دمنلو وړ نه و،له هري خوا يي پر داودخان فشار راوړی چي دروسي سره خپلي اړيکي ضعيفي کړي ، په دې خاطر يي دايران او سعودي پاچاهانو ته دنده سپارلي وه او همدا شان دمصر جمهور رئيس انور السادات پدي ګمارل سوی و چي داودخان له شوروي سره دښو اړيکو نه واړه وي . هغه ددغه کار په سرته رسېدو بريالۍ سو دداودخان روابط دروسې سره ساړه شوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمهوریت په دوهم کال یي دشوري پلوه ټول هغه کینړ اړخه کودتاچیان چي دی یې واک ته رسولی و له دولتي څوکیو گوښه کړه ،او دهغو ځاي دامریکا اوغربي اروپا پلویانوته ورکړه سو . داهغه وخت دی چي افغانستان د نړی دمخالفو دو زبرځواکو دمبارزې او سیالی میدان وگرځېد.

په دي وخت کي دساړه جنگ سړوبادونو سره هرڅه له منځه وړل او نړی ددو زبرځواکو دسیاسي اغیزو او اقتصادي گټو دترلاسه کولو په خاطر ټوله نړی په زور یا رضا پر دو برخو وېشلې وه او هغه چي ځانته یي بیطرفه وایه هغه مجبورېده چي یو طرف ونیسي.

زه فکر کوم دډېرنړ دکرښي ددواړو خواو پرتو قومونوداسي تور بخت دی ،کله چي دا کرښه لیکل کېده عبدالرحمن خان یو خو خپل واک ساته او بل دمسیدو او وزیرو څخه خفه و،هغه وخت چي داود خان ددې مسلي دحل تکل وکړ امریکا وتوانېدل د داودخان په مقابل کي دشوروي رهبر بریژنیف دځان غوښتني سیاست دښکاره کولو څخه دومره گټه پورته کړي چي هغه هم نور ونه غوښتل له غربي نړی ،امریکا ،ایران او پاکستان سره اړیکي خراب کړي ځکه یې وویل ددواړو هیوادو تر منځ باور اساسي خبره ده او کوښښ یې شروع کړ چي دپاکستان سره خپل اړیکي داوستانه کړي دا چي داودخان به بیا بل وخت څه کول او دډیورنډ دکرښي په هکله یې څه پلان لاره متاسفانه څوک نه دي خبر ،ځکه دخپلو پټو پلانو په هکله هغه دهیچا سره راز نه دی شریک کړی . واک ته ورسېد هغه هم ډېر ژر دنورو هیوادو تر سیاسي تاثیراتو لاندي راغلی ، امریکا وتونیدلای سوه دمختلفو لارو هغه هیوادونه چي پخوا یي په افغانستان کي اقتصادي سرمایه گذاري نه کول په پانگه اچونه شروع کړي،او له بلي خوادافغانستان په اړوند دشوروي اتحاد سیاسي تگ لاره داسي وه چي بل هیڅ هیواد ته یې اجازه نه ورکول چي دافغانستان سره نږدې سیاسي ،اقتصادي او فرهنگي اړیکي ولري ،دپوځي اړیکو په هکله فعلا څه نه وایم چي موضوع اوږده نسي.

دبېلگي په توگه کله چي په 1977زکال کي داودخان مسکو ته سفر وکړ ،په یوه غونډه کي بریژنیف دشوروي مشر له داودخان څخه تپوس وکړ چي آیا دا رښتیاده چي تاسو له امریکا څخه مشاورین غوښتي دي ؟ داودخان په متأ ثراو لوړ آواز بریژنیف ته په جواب کي وویل ،زه دیوه آزاد هیواد دجمهور رئیس په توگه هیچاته دا حق نه ورکوم چي زماڅخه داسي پوښتنه وکړي ،او له غونډې ولاړ سو . بریژنیف دداود خان دخداي په امانی لپاره هوایي ډگر ته ورغلی تر څو هلته خپله خبر ترمیم کړي ،مگر دغه لیدنه ډېره لنډه یعني پنځه دقیقي وه او هلته دمهمو خبرو مجال پیدانسو. تر دغه وروسته ددواړو هیوادو په اړیکو کي ډېر زیات سوړوالی راغلی اوپایله یې داسوه چي داودخان دایران ،پاکستان او دنړی دنورو هغو هیوادو سره چي دروسې مخالف وه په زیاته علاقه غوښتل ښې اړیکي ولري ؛دغه وخت دی چي داودخان پاکستان ته سفر کوي ، دسفر جریان مي مخکښي ولیکه .یوه خبره غواړم ووایم چي له بده مرغه زموږ په هیواد کښي دهغه غرور اساس چي افغانان یې لري له عادي خلکو نیولې ،سیاسي گوندونو ،دولتي چاراواکو او ددولت مشرانو ،(له شاه نه تر گدا) پوري دافغانستان دملي گټو په مفهوم یا پوه سوي نه دي او یایي نه دي غوښتي چي له ملي گټو نه په میړانه دفاع وکړي ، تل یي وطن تر هغو گټو قربانکړی چي دوي غوښتل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دډېر غڅو مسايلوسره يې داحساساتو پر بنياد برخورد کړی دی . نړيواله وضعه او په افغانستان کې سياسي حالت داسې راجوړ سو چې د مرحوم داودخان حکومت ډېر دوام ونکړ ، تر هغه ورسته په افغانستان کې د1357 ش کال دثور په امه ورځ دافغانستان دخلق دموکراتيک ګوند ديو وسله وال پاڅون په پايله کې واک تر لاسه کړ ، څرنګه چې دغه ګوند سياسي او اډيالوژيکي اړيکي له شوروي اتحاد سره وې ، او نړۍ چې پخپله دشوروي او امريکا په خوښه پر دو قطبو ويشل سوې وه افغانستان په شرقي قطب کې واقع سو ،ما مخکښې هم دامريکا دحکومت هغه يوه نظر ته چې دافغانستان په اړونديې ددوي پاليسي ښکاره کول ايشاره کړې وه چې ددوي ويل اوس افغانستان موږ ته ستراتيژيک ارزښت نلري اوکه شرايط تقاضا وکړي نو شوري به افغانستان تر خپل کنترول لاندې راولي.

دپاکستان تبر ته خداي لاسته ورکړ ،موقع ځکه غنيمت وه چې دپاکستان په دغه شوم پلان کې چې په افغانستان کې ددوي په اصطلاح دکمونستانوسره مبارزه او اسلام دشوروي له تعرض نه په ژغورلو کې اروپايي هيوادونه او امريکا هم خپله تياري او علاقه وښودل . دامريکا لپاره داسلام او افغانستان مسله دومره مطرح نه وه ځکه دوي پخپله عيسوي مذهبه دي ،دهيڅ منطقو له مخي عسويان داسلام دپياوړتيا لپاره ځانونه مکلف نه بولي اونه هم ورسره علاقه لري ، داهم بايد ووايم چې پاکستان ته هم داسلام او پر افغانانو باندې دسرولښکرو دتيري مسلې هيڅ ارزښت نه لاره او نه يې پر افغان ولس زړه خوږېدی . دغه افسانه چې روسانو غوښتل دپاکستان له خاوري دهند سمندرته ځان ورسوي دډېرو لپاره ځکه دقبول وړنه ده چې شوروپانو هيڅ وخت دا نه غوښتل دامريکايي پوځ سره مخامخ په جګړه کې وجنګېږي . پاکستان له ډېر پخوا نه په سيمه کې دامريکا دستراتېژيکو اغېزو دمرکز په توګه پېژندل سوی و او شورويان پدې ښه پوهېدل چې په هيڅ قيمت هغوي دپاکستان پر خاوره تعرض نسي کولاي ،دوي البته لکه دافغانستان دتاريخ په اوږدو کې غوښتل چې په افغانستان کې بل هيواد لکه امريکا او يا دامريکا پلوی هيواد غوښن سياسي ځاي ونه لري ؛ په ساده الفاظو افغانستان روسانو هغه پوله ګرځولې وه چې له هغي نه بل هيواد دپخواني شوروي په جمهوريتونو کې دنفوذ امکان نه دی پيدا کړی .په دغه وخت کې چې په نړۍ کې سوړ جنګ اوج ته ورسېد ،د زروي وسلو، دليري او نږدې واټن دويشتلو د پرمختللوتوغنديو او عصري جنګي الوتکو دجوړېدو پر سر رقابت ودمره غښتلې سو چې درونالد ريګن په وخت کې دستورودجنګ په نامه پلان طرحه سو،پر ګرينادادامريکا لخوا حمله وسول ،هره لهظه کيوبا ،نيکاراګوا ،جنوبي يمن ،ويتنام ،لاوس او کمپو چيا تر تحديد لاندې وه ،دبې پرې هيوادونو نړيوال سازمان او داسلامي کنفرانس هيوادونو سازمان ددواړو زبرځواکودځان په پلوې داستعمال په خاطر تر فشار لاندې راوستې ؛او له بلې خوا په افغانستان کې دسياسي حاکموکړيو په منځ کې اختلاف ،او دحاکم ځواک عملي تير وتني شورويان وه دې ته وهڅول چې په افغانستان کې دعملي شته والي په صورت کښې دنورو هيوادو دنفوذ مخه ونيسي ،او داسې څوک دواک پر ګدی کښېنوي چې بيله قيد او شرطه نه دشوروپانو خبره ومني ،دهمدغي موخي دسرته رسېدو په خاطر چې شورويانو په منطقه کښې دخپلو ګټو دساتلو يوازنۍ لار ګڼلې وه د1979زکال ددسمبر په اوه ويشتمه نيټه دټولو نړيوالو نورمونوخلاف يې دافغانستان پر حريم دپوځي تيري په پايله کې ببرک کارمل چې هغه وخت په شوروي کښې ودکابل پر تخت کښېناوه . پاکستان دشوروي ددغي تاريخي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیروتني ځخه په استفادې سره غوښتل ددغه امکان ځخه په ګټه پورته کولو سره خپل شوم پلانونه چي دافغانانو پر سرسیاسي تجارت ، دهیوادورانه ونه او دافغان ولس دابد لپاره کمزورۍ کول و.

دپاکستان داستخباراتو یو جګپوړی چارواکی ډګروال یوسف چي د1980راپدې خوا دآي ایس آي معاون او او دافغانستان دڅانګي د رئیس په توګه دنده لرل په خپل ((فاجعه قرن ما)) نومي کتاب کي د افغانستان سره دپاکستان ددښمنۍ نه ډکو پلانونو ځخه چي خپله يې هم په دغه تاریخي خیانت کي برخه درلوده داسي پرده پورته کوي او لیکي:

ما دافغانستان دڅانګي دمسؤل په توګه مجاهدینوته پوځي ښووني تر سره کولې ،همدا شان مي هغوي په وسلو سمبالول ، دهغوي دعملیاتو دځاي ټاکلو او دعملیاتو لارښوونه مي پر غاړه لرل . هغه یو بل ځاي لیکي ،زموږ (پاکستان) موخه دا وه چي اهسته اهسته افغانستان اورته ور وغورځوو .. . . ،جالبه اوډپاملرني وړټکی دي ؟ ولي پاکستان او دهغي جاسوسی شبکي غوښتل چي افغانستان دجګړي په اور کي وریت کړي ؟

امریکا او دهغه غربي ملګروپه ټوله نړۍ کښي د زیات شمیر اسلامي او عربي هیوادو په ځانګړي توګه سعودي عربستان ،منځني اسیا هیوادو او پاکستان په مرسته دشوروي پر خلاف جګړه داسلام په خطر کي دی تر نامه لاندي چي په 1980زکال کي پیل سوه توده ساتل ؛ددوي اساسي موخه پر شوروي باندي سیاسي،پوځي فشار او هغه د افغانستان په جګړه کي ښکیل ساتل و ،تر څو امریکا له شوروي نه دویتنام غچ (انتقام) و اخلي ، امریکا او غربي هیوادو ته داسلام ددفاع مسله مطرح نه وه او نه ددغو هیوادو دولتي چارواکو ته په قانون کي دا واک ورکړه سوی دی چي داسلام دغښتلتیا لپاره دي په میلیارډونو ډالره مصرف کړي ،افغانان باید دغه اساسي ټکي ته تل پاملرنه وکړي.

داښاغلی وړاندي اقرار کوي او لیکي ما په 1983زکال کي ((لس زره ټنه وسلي او مهمات))تر لاسه کړه ، دوسلو دا اندازه په 1987زکال کي ((65زره ټنو)) ته ورسېده ،ما دا وسله هغه چاته زیاته ورکول کوم چي په افغانستان کي يې زیاتي خرابې تر سره کولې . زه پدغه خبره باور نلرم چي دوي دټولو وسلو او مهماتو ځخه چي دپه اصطلاح جهاد داور دلګونکو لخوا دوي ته لیږل کېدې په((سلو کي شل)) دپاکستان دپوځ په نامه اخیستې .جالبه خو دا هم ده چي دوي دا حق پخپله ځانته بیل کړی و ،او ولي شل په سلو کي ؟؟؟.

ډګروال یوسف خان اعتراف کوي چي دوي یوازي د1983زکال ځخه تر 1986زکال پوري دمجاهدینو ((80زره)) کسانو ته پوځي ښوونه کړې ده . نوموړی وايي په افغانستان کي داور دلمبو دساتلو ورځنۍ مصرف نږ دې ځلوېښت میلیونه ډالره و که داومنو دې ټکي ته رسېږو چي دافغانستان په سوځولو کي په دا دولس کاله کي تر 150((میلیارده ډالره زیات مصرف سوی دی .پداسي حال کي چي زموږ دا وړوکی هیواد په دغو پیسو څو ځله داروپا تر هر هیواد ښایسته جوړید اي سو !!! . دا چي پاکستاني پوځیانو دخپلو تر بیه سو نوکرانو سره دعملیاتو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکنترول لپاره دټولو بین المللي نورمو نو خلاف زموږ هیواد ته پر خپل سرسفرونه کول او یایې جعلي فلمونه جوړول تر څو نړېوالو ته ددوي په خوښه بازي ورکړي ،هغه څه دي چي زیات افغانان ددغه شان غولونکو ننداړو شاهدان دي.

دا معاون صاحب وایي :کله چي شورویانو پریکړه وکړه چي خپل وسله وال پوځونه له افغانستان څخه وباسي امریکا ته دا ډار پیداسو چي اسلامي فنډمنتالیست گلبدین حکمتیار دیوه بل خمیني په څیر صحني ته رانسي ،په همدې خاطر یي خپلي مرستي پر مجاهدینوو دروليٍ ،او دیوې نوي طرحي او پلان دپلي کولو په فکر سول . ددغي لیکني څخه دا څرگندېږي چي امریکا له شوروې نه خپل غچ واخیست او هغوي یې دافغانستان څخه ددیارلس زرو وسله والو کسانودژوند دلاسه ورکولو نه وروسته وتلو ته مجبور کړه ؛ داوه دامریکا اساسي موخه او ارمان چي تر سره شو. اوهغه چي لس کاله یې هغوي ته دوسلې او پیسو نه نیولې هر څه برابرول او دهمیشنۍ دوستۍ او تل پاتو مرستو وعدې په ورکولو سره یې دشوروي په مقابل کي جنگول پر بتې بیابان پرېښودل او ټولو ته یي شا واړول ،او امریکا هم له شورویانو سره یو ځاي تنها روسانو په ناکامۍ او امریکایانو پهدې غرور چي شوروي یې پر گونډو کړ له افغانستان څخه لاس پر سر شول ،په امریکا کي دا څو وم ځل و چي امریکا داسي تیر وتنه وکړه ،پر دغه تیر وتنه دروان 2005زکال داکتوبر په دولسمه دامریکا دبهرنیو چارو وزیري کاندولیزا رایس دښاغلي کرزي سره تر ملاقات وروسته خبر یالانو ته په ډاگه کړه او ویې ویل امریکا نه غواړي پخوانۍ تیر وتنه تکرار کړي او افغانستان پرېږدي.

ډگروال یوسف نور هم وړاندي ځي او وایي ،دسي آي اې افسرانو دپاکستان افسرانو ته پوځي ښووني ورکولې او هغوي بیا دافغاني تنظیمو کسان تربیه کول، هغه وایي یوازي په 1983زکال کي موږ په ځانگړو کمپونو کي دري زره نفرو ته پوځي تر بیه ورکړه.

که سرې پوره او ښه ځیر سي او اسناد عمیق وڅېړې داسي زیاتي بیلگي لیدل کیږي چي ددعربي او اسلامي نړۍ څخه لکه داروپایي هیوادو نه هغه څوک دغه جگړي ته هڅول کیده چي ټول عمر یي په لاوبالۍ کي تېرېده ، دهمدغوکسانو څخه بیا پدغو کمپونوکي دافغاني جگړي او نړۍ وال تروریزم لپاره تر بیه کیدل.

متاسفانه دپاکستان دا کرغیڼ ارمان داسي تر سره شو چي تر اوسه هم افغانان دپاکستان ودال او چپاتي ته اړدي .او تر اوسه لاهم تر دو میلیونو زیات افغاني کډوال دپنجاپي تورلینگیو تر شلاخو لاندي له یوه ځاي نه بل ځاي ته کډي کوي ،دسپکاوي او تحقیر په شرایطوکي دجلاوطنۍ شپې او ورځي تیروي ؛ په زرهاو افغانان ددي انسان دښمنو په زندانو کي بیله کوم جرم نه شپې سبا کوي ،خودافغانستان اوسني مشران هم دپخوانیو پر پله پل ایږدي او له هر څه نه یې ځان بې غمه نیولۍ دی ، که دغه دطالبانو ټک ټوک نه وي دسړي سره داسي فکر پیدا کیږي چي دافغاني جگپوړو چارواکو دپښتنو او بلو څو دسرنویشت دستونزي دهوارولومسله چي دا یوسل او دولس کاله یي افغان ولس پر سر زورېدلۍ دی ،کړېدلۍ دی اوځانونه یې شهیدان کړي به بیا هم ټول هیرسوه . زما خبر دا معني نلري چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی کرزی دي هم دعمومي سپر برى اعلان وکړي ، په دي هر څوک ښه پوهېږي چي مرکزي حکومت او دولسمشر امر که دمحلي چارواکي خوښه نه وي تر ارگ دباندي دمنلو وړ نه گرځي دا خو پرېږده چي دبل سره پوځي ډغري ووهل سي،ولي دسولي او خبرودلاري ددغه ناسور دزخم دجوړېدو وخت څکه دی ، همدا اوس هغوي چي دډيورنډ دکرښي زېږېدونکي اويا پالونکي دي دواړه په افغانستان کي عملا وجود لري او داروپايي هيوادو داستازو په گډون ټوله نړی يي ويني چي غوا توره او شيدي سپيني دي.

تر دو لسيزو زيات پدي نامه چي دروسانو په مقابل کي جهاد دی زموږ دولس ((يوميليون او دري سوه زره)) انسانانو خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړه او همدا اخس هم هره ورځ افغان او افغانستان ته راغلي بهرنيان دپاکستاني چارواکو ،آي ايس آي او اسلامي بنسټپالودترهگريو قرباني دي، هيواد پداسي کنډوالو بدل سو چي بيا جوړونه بي يې يوه پيړی وخت ته اړتيا لري.

زه اوس په تفصيل سره نسم کولاي په افغانستان کي دکورنۍ جگړي داور دلمبو دساتلو لپاره دپاکستان او بهرنيانو دټولو کړنو بيان وکړم ، خو له هغي ورځي نه چي دډيورنډ دکرښي سهيلي پلوته دکډوالو لپاره کمپونه جوړسول او دوسلو داستعمال اوپوځي ښونيزکار لپاره ځانگړ ي کمپونه وټاکل سوه له اروپا،امريکا،عربي نړی څخه ډول ډول مرستي پاکستان او ايران ته شروع سوي ،دهغه اختلاف په اساس چي دامريکا او ايران تر منځ موجود و دمالي مرستو او وسلو زياته برخه په پاکستان کي ميشت تنظيموته رسيدل اود پاکستان له لاري يې تر لاسه کول . دا بايد جوته سي بيله هغو عملياتو چي ((سي آي آي)) او نورو استخباراتي شبکو دځانگړو موخو دتر سره کولو لپاره سرته رسولې نور ټول کارونه او عمليات دپاکستان د،آي ايس آي او سي آي آي تر گډي اومستقيمي لارښودني لاندي تر سره کېدل ،څو څو ځله پاکستاني او امريکاي جنرالانو او دولتي جگپوړو افغانستان ته دوسله والو کسانو سره بيله کومي ويزي سفرونه کړي دي ،پاکستان دافغان جنگياليو لپاره زموږ دهيوادپه مختلفو سيمو کي سمڅي او تونلونه کيندلي دي ،پدي کار کښي بيا تر هر چااسامه بن لادن زيات مهارت درلود . تر 1982زکال پوري اسامه بن لاد څوځلي پاکستان ته دسعودي داستخباراتو په هڅونه راغلی ،هغه په عربي نړی کي دافغاني تنظيمونو لپاره مالي مرستي راټولي کړي او په پاکستان کښي يې داستاد رباني ،گلبدين حکمتيار، رسول سياف ، احمد شاه مسعودته رسولي دي . بن لادن پر وهابي طريقه ډير ټينگ سړی و څکه يي تر هر چازياتي مرستي رسو سياف ته رسيدې . هغه پر مالي بسپنه سر بيره تر مځکي لاندي دتونلونو او نورو مرکزونو دجوړولو کار شروع کړ.

پوهاند ډاکتر کاکړ ليکي : ((ديو امريکا يي ژورنالست رابرت فکس په وينا چي هغه دبن لادن سره دمرکه کولو په منظور په يو داسي تونل کي انتظار ايسته چي شل فوټه لوړ ديوکلک غره په ډډه کي دسل گونو مترو په اوږدوالي کندل سوی و.اسامه بن لادن دمولوحقاني لپاره خوست ته نژدې په ژوره کي ډير کلک مرچلونه او نظامي مرکزونه جوړ کړه دتوري بوري تونلونه هم دبن لادن په مالي مرسته او ابتکار جوړسول . نه يوازي اسامه بن لادن دتنظيمونو سره مرستي کولې ، په عربي نړې او سودان کښي يې خلک هڅول چي پاکستان ته ولاړ سي او دشوروي سره په جگړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي دتنظیمو ملا وتړي بلکه دغربي هیوادو نو ځیني حکومتونو هم پخپلو هیوادو کي هغه فاناتیک مسلمانان چي پر جهاد مین وه هم هڅول چي هلته ولاړ سي تر څو هلته مړه سي او دوي يې له شر، فساد او ورانکاریو نه خلاص سي . دسعودیانو په برخه کي ښکاره خبره داوه چي هغوي تل حاضر وه افراطي اسلامستان تمویل کړي څو هغوي له سلطنت نه چیرته لیري واوسیږي . په عمومي ډول عربي واکمنو خیال نه کاوه چي شورویان به په افغانستان کي ووهل سي اوله عربي ځوانانو نه به یو هم ژوندی راستون سي .)) پوهاند ډاکتر کاکړ طالبان او اسلامي بنسټ پالنه 274_275مخونه

جنرال ضیا غوښتل چي داسلامي نړۍ مشرتوب تر لاسه کړي او په منځنۍ اسیاکي دشوروي پر ضد اسلامي مخالفت په حرکت راولي .او واشنگتن بیا غوښتل چي ټوله مسلمانه نړۍ دشوروي پر خلاف دافغاني تنظیمو تر څنگ ودروي ،سعودیانو موقع ومنده چي وهابیت خپور کړي ،او له خپلو نا راضه افراطیونو څخه ځان خلاص کړي . مگر په عمل کي بل څه وشوه ،اسلامي افرطیان ډیر مړه نه سول او هغوي بیرته ژوندي ورسیدل ،دغو رضاکارو دشورویانو تر وتلو او په افغانستان کي دتنظیمي حکومت تروجوړولو وروسته ډیري غټي ستونزي را پیداکړي ، دهغو نه زیات شمیر يي پخپلو هیوادو کي ددولت پر خلاف فعالیتو کي فعاله برخه اخیستې او یو زیات شمیر يي دهغواړیکو په اساس چي بن لادن هلته ورسره نیولي وې تر اوسه دامریکا اروپا ضد فعالیتو کي بر خه اخلي . د1982زکال نه تر 1992زکال پوري درضاکارو شمیردپاکستاني ژورنالست احمد رشید په وینا پنځه دیرش زرو تنو ته رسیده ،چي دنړۍ د 43 ملکونو نه يي پدغه جگړه کي برخه اخیستې وه.

د پاکستان په مدرسو او ښوونځیو کي تعلیمي نصاب او دمضامینو په منځپانگه کي داسي اووښتون راغلی چي ټول ماشومان يي په اصطلاح جهاد ته هڅول ،درياضي په کتابو کي د دوه جمعه دوه پر ځاي دوه ټوپکه جمع دوه ټوپکه څوکېږي او یا درياضي نوري ساده معادلي ددوسلو دنومو په یادولو سره ماشومانو ته ورزده کېدلې ،په کتابو کي دداشان تغیر دراوستلو لپاره په سوېلن کي دیوه عربي اسلامالوگ (اسلام پوه) په وینا تر درې سوه میلیونه ډالرو زیاتي پیسي ولگېدي،او ددغه کار لپاره له امریکانه څوتنه پوهان لېږل سوي وه . مگر کله چي په 2001 کال کي ددنړیوال تجارتي مانۍ دتروریستي حملي په پایله ړنگه سوه او امریکایانو تصمیم ونیو چي باید دتروریستانو او دهغو دحامیانو طالبانو درژیم جرړي به باسي ،په پاکستان کي له سره په دغو کتابو کي دنوو اوښتنو او تغیراتو دراوستلو لپاره تر هغه پخوا مصرف سوو پیسي زیاتي لگیږي چي دا ځل په ښوونځیو کي ماشومان او تنکي ځوانان دافرطیت څخه د نورمال اومتمدن ژوند پیژندلو ته راوگرځوي . دامریکا ،پاکستان او په جنگ کي دټولو شریکو هیوادو دمیلیارډو ډالرو دمصرف په پایله کي او دسي آي اې دیوې ځانگړي پروژي دبري په ترڅ کي چي میخایل سرگیویچ گرباچوف دشوري نظام وړنگولوته وهڅول سو ، دختیځي اروپا سوسیالیستي هیوادو ته دشوروي له نفوذ څخه دخلاصیدو لپاره لاره هواره سول ، په نړۍ کښي دختيځي اروپا او یو شمیر نور هیوادونه یو په بل پسي دشوروي داغېزې څخه خلاص سول . پر دغو هیوادو باندي دشوروي پلوه رژیمونو دساتلو په موخي پخوا نۍ مرستي په ټپه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودربدلي ؛ طبعي ده چي پدغه شرايطو کي ټوله نړۍ په يوه عجيب او غريب سياسي توفاني حالت کي قرارونيو، هيڅوک نه پوهېدل چي څه کيږي دافغانستان په شان رژيمونه چي دجګړي ددوام په موجب يي بهرنيو مرستو ته حياتي اړتيا لرل دبهران سره مخامخ سول . او له بلي خوا روسي رهبرانو په افغانستان کي هغه پروژه چي پترکبير او نورو روسي مشرانو درلود ،ګويا دلړکيو دحق څخه دفاع چي په واقعيت کښي يې تر همدغه نامه لاندي خپل پلويان او نوکران روزل راوړاندي کړه. دهغه ګوند په دننه کښي چي دوي ورسره په کلنو کلنو ددوستۍ اړيکي درلودې ټول روابط قطع او دامريکا په شان يي هغه ته شا واړول ،دمرحوم نجيب الله دحاکميت په موجوديت کي يې دبرهان الدين رباني اودهغه دپلويانو سره په مسکو کي ددپلوماتيکو نورمونوپه اساس رسمي ملاقات وکړ، او ددغه ملاقات ټول جريان په پراخه پيمانه ددوهيوادو دمشرانو دملاقات په بڼه خپورسو ،دشوروي ټولو جريدو او مجلو دافغاني تنظيم درهبرانوپر دغه سفر سياسي تبصري وکړې . زه هغه وخت ديوه رسمي سفر په موخه هلته وم ،مسکو ته ددوي په راتګ سره دټول سياسي حلقوپه منځ کي دا ګنګوسي چي ډير ژربه ډاکټېټ نجيب الله له واکه ګوښه سي غښتلي سوې ،او له ورايه دا معلوميده چي نوردمرحوم نجيب الله دبخت ستورۍ لوېدلی دی . څېړنکي پدې باور دي چي په دغه لومړي علني ملاقات کي روسي مشرانو لخوا رباني ته دنجيب دړژيم دړنګېدو په خاطردهمکاريو وعده ورکړه سوه ، ددوي دهغه پلان سره چي دګوند په دننه کي به پر نجيب پر خلاف کودتاکوي ملاتړ څرګند کړ . داحمدشاه مسعود په رهبرۍ يي دګوندپه لوړو مقامونو کي دهغو په وسيله چي له ډير پخوا يې داحمد شاه مسعودسره اړيکي لري حاکم ګوند له دننه ټوټه ټوټه کړ،چي پايله يي مرحوم نجيب الله زنداني کيدل او له وطنه د دغه ګوند د اکثريت غړو جبري فرار شو.په 1992زکال داپريل دمياشتي په اتمه ورځ دولتي حاکميت ړنګ او دپاکستاني جنرالانو سره چي جنرال حميد ګل يي په سر کي و دتنظيمو رهبرا کابل ته راننوتل . دنواز شريف او نورو جنرالانو هغه ارمان چي په خوب يې نه ليده تر سره شو ،دافغانستان ددولت ،او وسله والو قواو دړنګېدو امر نوازشريف لخوا صادر سو. نواز شريف دپاکستان هغه صدراعظم و چي په خپله انتخاباتي مبارزه کښي يې په ټوله سپين سترګۍ سره دافغانستان دقوي او غښتلي اردو له منځه وړل دخپلو افتخاراتو اودافغانستان په مقابل کي له برياو څخه بلل ،ولس ته يې ويل که تاسو دا ځل ماوټاکۍ افغانستان به په پنځمه صوبه بدل کړم.

دتنظيمو رهبرانو لا دپاکستاني او سعودي عربستان له استخباراتي جګپوړو سره دپاکستان دبري شيريني نه وه خوړلې چي په هډکو او له پخواني حاکميت څخه پاته شوې ملي دارايي يې داسي سره وټکول او توپو سره وويشتل چي دکابل ښکلی ښار يې چي تر دغه دمه ودان ساتل سوی و په کنډواله کړ ،دښارکوځي او واټونه په هديرو بدل سوه ،په حقيقت کښي اوس دکابل دښار هره لويشت ديوه نامعلوم وطنپرست چي دحکومتي څوکيو پر سر دتنظيمي جګړه مارو دګوليوقرباني سوي قبردی . دولتي اداري چور ،ملي موزيم ،ملي ارشيف ،ملي ګالري ،شفاخاني درملتونونه ،بانکونه ،دولتي ترانسپورت ،وسلې ،ښوونځۍ ،پوهنتون او حتا مسجدونه چور سول او هر څه دپاکستان په بازارونو کي دخرڅلاو لپاره کښيښودل سوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته يو وخت يوه سپين ږري مشر سړي وويل چي له حزبيانو نه مي بدراتلل اودهغو پر خلاف جنګېدم ،کله چي مي دا مجاهد قوماندان صاحبان دواک دتر لاسه کولو وروسته وليدل چي پر څوکۍ،ملي شتمنۍ يي سره جنګ و، هر څه يې يوړه اودپاکستان په کباړي بازاروکي يې خرڅول ،په کلو او بازار کښي يې دترو سروپه بې عزتۍ لاس پوري کړ ، پر ځان مي لعنت ووايه او له ځانه سره مي وويل چي هغوي خو دوطن هډوکي دشوروي په بازارو کي نه خرڅول ،خير که شوروي پله وه.

دپاکستان دښمني له افغان ولس سره پر دغه ځاي پاي ته وه نه رسېدل ،ځکه په هيواد کي داسي لاس پوڅۍ رژيم چي يوازي دپاکستان تر سياسي اغېزي لاندي وي جوړ نسو ،دمجددي صاحب تر دوه مياشتنۍ واکدارۍ وروسته دپاکستان دترون په اساس استاد رباني دڅلورو مياشتو لپاره واک پلاس کي واخيست ،کله چي دا څلور مياشتي پوره کېدي استاد رباني تر زياتو جګړو او افغان وژني وروسته پر دی بريالۍ سو چي د1992زکال په اخر داهل حل وعقدشورادايره اوهمدا شوراربانې ته داتلسومياشتو لپاره دحکومت کولو وخت ورکړ، ګلبدين ددغي پرېکړي سره مخالفت وکړ ،له ډير پخوا نه ګلندين پر پاکستان ګران وهغه هم ديوه سياسي ګټي او ملحوظ په خاطر چي پښتونو ځکه يي درباني او هغه په اختلاف کي پاکستان په پټه دګلبدين ملا تړکاوه ، روسان په دغه کار دخپلو جاسوسانو له لاري خبرېدل او ددې لپاره چي پر رباني نور هم احسان واچوي او هغه روسانو ته نور هم نږدې سي هغه او احمدشاه مسعود ته يې يو سلسله مسايل ويل ، بلاخره روسې په دولتي واک کښي دتنظيمو څخه په دې نامه چي دافغانستان قانوني حکومت دی او دوي په رسميت پېژندلې دي خپل علني ملاتړ وښوداوهغوي ته يي هر ډول مالي او مادي مرستي ورکړي ،روسي وکولاي سوه چي دتنظيمونو حاکميت تر خپل سياسي اغېزي لاندي راولي ،دجمعيت اسلامي دګوند او شمالي ټلوالي سره دپخوانيو دوستيو پر اساس دا ځل افغانستان دمجاهد په لباس کښي ددوي پلاس ورغلی.

امريکا داسلامي بنسټپالو لخوا ددولتي واک دتر لاسه کولو څخه ډارېده چي حالت بل ډول سو . پيسې او وسله دامريکا او روپا مصرف سوه مګر حکومت دروسې سره دښو اړيکو علاقمندي له هيچا څخه نه پټول ،او دروسي سره داړيکو دټينګولو په منظور نوي پروتوکولونه لاسليک سول ،رباني پخل لومړي سفر کي روسي ته ددوستۍ دټيګېدو وعده ورکړه په مقابل کي روسي داومنل چي دشوراي نظار حکومت به دبل هر مخالف قوت په مقابل کي حمايه کوي او هر اړخيزي مرستي به ورسره کوي . په واقعيت کي روسانو تر 2001زکال دطالبانو درژيم تر ړنګېدو پوري دوي ډير ونازول ددوي لپاره يي دطالبانو په حاکميت کي هم وسلي برابرولي او هم يي پيسې چاپولي او درباني حکومت چي يوازي دبدخشان مرکز يي پلاس کي وپه رسميت پيژانده.

کله چي مؤقته او بيا راوروسته عبوري اداري جوړېدې دروسانو ،ايران او هند په مرسته ددوي برخه تر بل هر سياسي او تنظيمي ډلي تل غوښنه وه ،په اوسنۍ اداره کښي خويې تاسو لوستونکي پخپله وينۍ فکر کوم تکرار ته يې اړينه نه برېښي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا او پاکستان ددغه حقیقت په پوهېدو سره چي هر څه برباد ولاړل ،دهغي پروژي په عملي کولو پیل وکړ دکوم په خاطر چي یې تنظیمونو ته شا ور اړه ولې وه . له یوي خوا دداړمارو حکومت جوړسوی ود هیچا ځان او مال په امن کښي نه و، پر هر څه دیوه عادي نادان لخوا چي ټوپک یې پلاس کي و تېري قانوني بڼه اختیار کړې وه ،دا حالت دکابل ښاریانو او دهیواد په نورو ښاروکي افغان ولس ته دزغم وړنه و ،زه یې څکه زیات نه انځورم پدې پوهیږم چي تر اوس لادیوه کوچني ماشوم هم دا وحشیانه کړني نه دي هیري سوي او دکابل دښار دېوالونه دقدرت دتږودجګړې دقربانیانو او دکابل دشریفو اوسېدونکو له وینو څخه دا اوسنۍ ښاروالۍ نه دي پاک کړي.

هغه سیاسي پانګه اچونه چي پاکستان دافغانستان دراتلونکي برخه لیک او دهغه په درشل کي دډیورنډ دکرښي دسرنویشت په هکله کړې وه دمجاهیدینو څخه دامریکاد لاس پر سر کیدوسره ټول په دریاب کي لاهو سول . دپاکستاني چارواکو هغه خوب که افغانستان پاکستانۍ پنځمه صوبه نسي نو دډیورنډ دکرښي سرنویشت به هرو مرو ددوي په خوښه ټاکل کیږي په رښتیابدل نسو . که څه هم په اخر کي کله چي په افغانستان کي حاکمیت دروسانو تر سیاسي غښتلي اغېزي لاندي راغلی په واقعیت کې دپاکستان او امریکا لپاره غټ سیاسي ګذارو ،خو پاکستاني چارواکي ډیر مایوسه نشول ؛ دوي دداسي سیاسي نابېره ناکامیو دتلافي کولو لپاره خپل بل سیاسي پټ واریانت او امکان څخه چي هغه طالبي غورځنګ دی دګټي پورته کولوپروسه شروع کړه؛ دا پټه پروژه یې خپلو سیاسي موخوته درسېدو په منظور علني کړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

طالبان دپاکستان وروستۍ هیله ! یو فلسفي اصل دي چي هر اوښتون دذهني اوعیني شرایطو اماده کېدو ته ضرورت لري ؛ په افغانستان کي هم دپاکستانیانو له ((نیکه)) بخته هرڅه داسي برابر سول . درباني درژیم کړني (له پاټکو نیولي ،رشوت ،دملي اوشخصي شتمنیو چور چپاول، په زور هر څه خپلول،دخلکو پر ناموس تیری،ژبني او قومي اختلاف داسي تازه کول چي داستانونه به یي دقرنونو لپاره به دټولو افغانانوپر ژبو وي اوداسي نور چي تر اوسه لا ده هیڅا هیر ندي ځکه یې راوړل تکرار پرېښي) هغه لاملونه سول چي پاکستان او دهغه پلویانو دلاسته وتلي افغانستان ددوباره تر لاسه کولو په موخه په اصطلاح طالبي نهظت سیاسي ډګر ته راوړاندي کړ.

طالبان څوک وه او له کومي خوا سوه؟ دطالبي حرکت دپیدایښت په اړوند دافغان لیکوالو یو شمیر لیکل سوي معلوماتونه چي دهمدې لیکني لپاره مالوستي دي داسي څرګندیږي چي ګواکي ملا محمدعمر دکندهار له سنګیسار نه چي په یوه جومات کي ملا ودخپلي شخصي پربکړي له مخي،دیو بل خپل ملګري سره دکندهار د((زنګاوات)) څخه یي له چانه موتر سیکل واخیست او یو بل ځاي ولاړی،او هلته یې څوتنو طالبانو ته وویل چي د خداي دین په خطر کي دي فجارو او فساقو ټوله سیمه ونیول،چورچپاول شروع دی ، پر ډمبر سړک دمسلمانانو ناموس کښته کیږي او. . . .،ملاصاحب بیا بل جومات ته ځي او بلاخره تر پنځوسو زیات کسان پیدا کوي او په سبا یي دوه موټره ،داچي له کومي خوا سول او تر کومي درختي لاندي په خاوروکي پټ وه څوک ندي خبر ؟ او دطالبانوحرکت شروع کیږي . ځیني بیا وایي ملاعمر په یوه کوچني جومات کي ملا و دمجاهدینو دغه ظلمونه چي دعام ولس سره یي کول دته دزغم وړنه وه ځکه یې دنور طالبانو سره په کندهار کي خبري وکړې او هغه یي ددغو مجاهدینو پر خلاف را وهڅول ،همدا شان نور افسانوي دلیلونه . ولي دطالبانودحرکت ددغه شان دپیدایښت تاریخ له وقیعتونو څخه لیري بربښي دبشر په تاریخ کښي پدغه ډول داسي یو سیاسي اجتماعي حرکت منځته نه دی راغلی . څنګه کیداي سي یو عادي ملا چي دشوریانو په وخت کي کله په یوه او کله بیا په بل تنظیم کي عادي قوماندان وپه 1994زکال کي دي یو دم دومره غښتلی سي چي دبرق پشان یي دافغانستان دخاوري))98((په سلو کي تر خپلي ولکي لاندي راوستل ؟ ډیر ساده که فکر وکړو په کندهار کي تر ده نور ډیر لوړ عالمان ،پوهان او داسي کسان وه چي پر وطن او ولس یې زړه خوږېده ، داچي له بهر سره یي اړیکي نه لري او داتوان یي په ځان کي نه لیده چي ددغه مجاهدینو په مقابل کي چي دپخواني شوروي اود افغانستان دحکومت ټوله امبار سوي وسله ورته پاته وه ،او له بهر نه هم حمایه کیدل وجنګیږي ؛دغو خواخوږو یوازي ددغه حالت ننداره کول او په انفراد توګه یي خلک له چور ،چپاول او بي ناموسیونه لیري ساتل . رښتیا داده چي پاکستان او دهغه ملګرو هیوادو دداشان حالاتو دتلافي لپاره چي پیسي دوي مصر ف کړي او واک پکښي روسي پلوه ځواکو ته ورسید له ډیر پخوا نه اماده ګي لرل . زیات داسي اسناد سته چي د1981 کال نه شروع دپاکستان استخباراتو او سي آي ایي دپاکستاني دیوبندي ملایانو په وسیله نه یوازي د فناتیکان په روزلو دشورویانو پر ضد په پاکستاني مدرسو کي پیل وکړ ، بلکه دهند په مقابل کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دکشمير دکشالي پر سر ورسره پاکستان لانجه لري هم ځوانان روزل کيده . دلومړي ځل لپاره دپخواني شوروي دمطبوعاتو په يوه مشهوره جريده کي چي((دليتراتورنايا گزيتا)) په نامه يادېده دشوروي دمشهور ليکوال او ژورنالست ((الکساندرپرخانوف)) لخوا پدغه کال يوه لويه مقاله خپره سوه هغه ليکلي وه چي اوس دشوروي ضد هيوادونه او پاکستان غواړي تنکي ماشومان دجگړي راتلونکي سپاهيانو په توگه په مذهبي مدرسو کي وروزي ،هغه پخپله دغه او نورو ليکنو کي په افغانستان کي دشورويانو دپوځي شتون او مداخلوسره مخالفت څرگند کړی واو دايي ليکلي وه چي دا جگړه به دشوروي لپاره يوه اوږده جگړه ،د ډيروانساني تلفاتو سره ،مالي او مادي لگښتونو ته به ضرورت ولري.

هغه وخت پاکستاني چار واکو دا پلان لاره ،ځکه دوي دا جگړه دومره لنډه نه بلل او له بلي خوا دوي غوښتل چي دافغانستان راتلونکي دمذهبي بنسټپالو په مرسته سمبال کړي . دنواز شريف په وخت کي دپاکستان استخباراتو او اوردو په خپلواکه توگه په افغانستان کي د((ستراتيژيکي جورتيا)) په نامه اجندا پر مخ بيوله چي دهغي په اساس هغوي غوښته دا چي پاکستان د هنداو ايراني شعيه دولت په منځ کي پروت دی دافغانستان له لاري به دهغوي ديرغل مخه نيسي ځکه يي غوښته چي دطالبانو کوټلي ملاتړ وکړي له وسلي تر ډوډۍ پوري يې هر څه پر خپل وخت ورته رسول . پاکستان غوښتل افغانستان ديو شاته پاته اوله تمدن څخه دلير پراته هيواد په توگه تل دوي ته احتياج وي ،او که پوځي فناتيک قوت ته ضرورت سو دوي به لا پخوا لا په افغانستان کي داسي روزلسوی پوځ په خپل واک کښي ولري . ملاصاحب دارزگان ولايت ددهراود دولسوالۍ په يوه کوچني کلي کي داټکل له مخي 1959زکال په يوه غريبه کورنۍ کي پيداسوی او هلته لوي سوی دي ،بيا دسنگيسار په سيمه کي ملا ود1367 څخه تر 1371 دنيک محمد قوماندان په رهبرۍ ددولت پر خلاف جنگېدی . هغه کوم مشهور قوماندان هم نه و او نه يې قومي زور لاره يو عادي سړی و، داسي معلوميږي چي پاکستاني استخباراتي چار واکو هغه ډير پخوالا په نښه کړی و، دا چي پاکستان ولي نوموړی په نښه کړی واو په هغه کي يې کوم ډول امکانات ليدلي وه تر اوسه څېړونکي مکمل معومات نه لري . کله چي دپاکستاني چارواکود((دستراتيژيکي جورتيا)) دمخکي طرحه سوي پلان دپلي کېدو وخت راورسېد په داشان افسانوي شکل هغه ډير ژر موټرسيکل او په سبا يې دوه موټر پيداکړه ، دسړي هغه دسقاو دزوي کيسه دسړي ور په يادېږي ، دسقاو زوي چي له افغانستان څخه تښتېدلی و او هلته يې گويا ديو عادي سړي په توگه ژوند کاوه څه موده وروسته له کوم سموار نه حرکت کوي پر لاري يو جومات کي کوم ملا ورته وايي چي افغانستان ته دتگ پر لار دي يوه درخته مخ ته راځي دهغي بيخ وپلټه څه به پيدا کړي هغه دا کار وکړ او ددرختي وبيخ ته پيسي اوټوپکونه پيدا کره ...قيصه يي اوږده ده خو انگليسانو دهغه په وسيله دهيواد اصيل بچی غازي امان الله خان له وطنه فرار ته مجبورکړ او پر هغه يې هم دخادم دين رسول الله نوم کښېښود.

لنډه داچي طالبان دپاکستان ،سعودي عرب او مريکا هغه پروژه وه چي دوي دهغويه وسيله په زيات سياسي مهارت او داستخباراتو دمنظمو مشورو او لارښونوپر اساس لومړی په دي نامه چي طالبان به دگلبدين خلاف داستاد رباني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او تورن اسماعیل په حمایه کې قرار ولري دهغوي څخه پیسي او وسله تر لاسه کړه ،د نصیر الله باربر په وېناد پاکستان استخباراتو خپلو ټولو هغو قوماندانانو ته چي دوي غوښتل طالبانو ته تسلیم سي امر وکړ چي بیله چون وچرا دطالبانوسره یو ځاي اودهغوي ملګرتیا وکړي .کله چي طالبان کابل ته دګلبدین حکمتیارسره د جګړي په نامه رانږدي سوه نو احمدشاه مسعود او استاد رباني ته یي هم التوماتم ولېږه چي ژر تر ژره کابل تسلیم کړي او دکابل دښار دروازي ددوي په مقابل کي پرانستي پرېږدي . طالبانو په 1994زکال دکندهار دسنګیسار دسیمي نه ددولتي واک دتر لاسه کولو په خاطر حرکت پیل کړ په 1995زکال د دمې دمیاشتي په 28ورځ یې دکندهار ټول ښار پخپله قبزه کي راوست ، دکندهار ځینو مشرانواو عالمانو ته یي په یوه غونډه کي ملا عمر خپله لومړۍ وینا چي دتګلاري بنه یې لرل او دایې توضح کړل چي دوي ولي را پیدا سول . د1996زکال دسپتمبر په میاشت دوي کابل ته ننوتل . کابل ته په ننوتو سره تر هرڅه دمخه پاکستان چي له مرحوم نجیب الله سره یي پخوانۍ دښمني لرل په دغه ګیرودار کي چي هیڅ نه معلومیده دټولو اخلاقي او اسلامي نورمونو او انساني کرامت خلاف پر هغه ځاي وځړاوه کوم چي دپاکستان پر خلاف یي دشورویاو تر وتلووروسته دپه افغانستان کي دپاکستان پر خلاف تاریخي وینا کړې وه ؛ پاکستان دطالبانو حرکت هغه وخت شروع کړ کوم چي دملګرو ملتو دسازمان ځانګړ ي استازي محمود مستري دافغانستان په هکله خپله دنده پر مخ بیوله او داستاد رباني نه یي دقدرت دلېږدوني نوي میکانیزم په عمل کي دپلي کولو هڅي کولې ،فکر کوم دغه دقدرت په لېږدونه کي به پاکستان خپل موقف غوښن نه لیده ځکه یې په ډیره عجله طالبي حرکت رادمخه کړ.

کېداي سي پوښتنه وسي،داڅنګه یوخپل سرۍ له مسجدنه راولاړ سوۍ حرکت و؟ او ډیر ژر پاکستان په رسمیت وپېژاند ؟ سعودي او امریکا ددوي په وجود کي داولیدل چي دیونیکال دنفتي شرکت به دسعودي دنفتي کمپنۍ((دلتا)) په مرسته دمرکزي اسیا نفت او ګاز دافغانستان له لاري تر پاکستان پوري ورسوي اوهم به په مرکزي اسیا کي ددوي په مرسته خپلي اړیکي ژوري کړي ،دا هغه امید وي چي امریکا یي دغه ته هڅولې وه تر څو په افغانستان کي دطالبانو سره د دولتي واک په تر لاسه کولو کي مرسته وکړ ي . داچي طالبانو پخوا دولت نه وکړۍ او دلیک لوست خاوند کسان یي نه درلودل ،هر ملا صاحب والي ،وزیر او بل دولتي جګپوړۍ چارواکي سو او هر چا پر خپل سر ډنګول . ملا عبدالصمد خاکسار دطالبانو دوخت دکورنیو چارو وزارت امنیتي مرستیال دګربت مجلي خبریال سره په مرکه کي ډیر شیان وایي یوله هغو داچي دطالبانو هر چارواکۍ خپلواک و،ددولتي منظمي اداري په بڼه کومه اداره نه وه، پسله هغو چي دوي کابل ونیو دطالبانو حرکت پر دو برخو وویشل سو ؛ دا سي معلومېږي هغه یو شمیر کسان چي پوه سول خبره څه ده او دوي څه کوي ممکن لږ سوچ یي کړۍ وي داورته دمنلو وړنه وي ګرځیدلې چي هر څه دي ملاصاحب دکرنیل امام په مشوره تر سره کوي اویادي دنوروبهرنیو استخباراتو فرمانونه پلي کوي ،ځکه ملا خاکسار وایي هغه لومړي شعارونه چي مسلمانانو او اسلام ته خدمت و، ورک سوه او ځاي یې ددولتي واک تر لاسه کولو ونیو . ګوربت پنځمه او شپږمه ګڼه میرمن بوټو دبي بي سي دخبر نګار سره په مرکه هغه وخت ویلي وه چي : دطالبانو ګروپ دامریکا ،انګلستان او سعودي عربستان په مرسته څوکاله پخوا جوړ سوۍ و،ددوي رهبري

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاکستان بنسټپالو مذهبي سازمانو لکه جمعیت علما او نور پر غاړه لرل دطالبانو لپاره وسلې دامریکا او انګلستان لخوا راتلې او پیسې دسعودي عرب وې . دامید اونېزه دامریکا چاپ 235ګڼه.

که په لنده توګه دطالبانو واک ته درسیدو ټول جریان انسان دقیق تر نظر تیر کړي چې دوې له شروع کوم شعار پورته کړ ،څنګه یې وکولای سول دتورن اسمعیل ،رباني ، دوستم اوبیا نورو تنظیمو دمشرانو سره خبرې وکړي ، یو او بل وغولوي او هغه ځواک چې دروسیې،ایران ،ازبکستان ،تاجکستان ،هند او حتا ترکیې له سخاوتمندانه مرستو نه یې ګټه اخیسته له واک نه ګوښه کړي ،په ټول پاکستان ،کندهار او بیا په جنوبي ولایاتو کې دا تبلیغ وچې دوې داسلام او اسلامیت سپاهیان دي او یوازې عدالت غواړي ،حکومت کول ددوې کار نه دی ،غواړي چې محمد ظاهر شاه بیرته کابل ته راولي او واک وروسپاري ، اوداسې نور هوښیارانه ځیرکانه حرکتونه . دا ټول دافغانستان دجوماتونو دملایانو تر سویه لوړې خبرې وې ، په ډاډ ویلای سو چې نوم دافغاني طالبانو او ملاعمر اخند و ، خو هر څه پاکستاني استخباراتي او پوځي جنرالانو سرته رسول . دطالبانودحاکمیت په ټول دوران کې دطالبانو په پوځې لیکو کښې تر افغانانو پاکستانیان زیات و،داچې څومره عرب او دنوروهیوادو چې شمیر یې څلویښتو ته رسېده غولېدلې او فناتیک کسان وه شمیر یې تر لسهاو زره زیاتیږي .په همدې اساس هیڅاته دا دمنلو وړ نه ده چې طالبانو بهرنۍ سیاسي ،پوځي شوونکي نه لرل او په افغانستان کې راپیدا سول.

پاکستان دواک پر ګډۍ دطالبانوپه کښېنولوکې دوې موخې وې ، لومړۍ موخه یې په افغانستان کې دداسې بیسواد حکومت جوړه ول و چې د حکومت غړي یې دوې په مدرسو کې روزلې وه هغوې ته دبل هیڅا لاس نه دی ورسېدلی او نه یې ددوې سره داړیکو دنیولو امکان پیدا کړی دی ، دهمدغو مذهبي اړیکو پر اساس به تل دپاکستان خبرو او فرمانو ته غوږ نیسي ؛ان دځینو سیاسي تحلیل ګرو په نظر هغه پخوانۍ دشپړمې صوبې خیالات هم دځینو جنرالانو په مغزو کې راژوندي سوي وه ؛ پاکستان پلان لاره پسله هغه چې طالبان په ټول هیواد کې قدرت ترلاسه کړي په سړه سینه به دتل لپاره دډیورنډ دکرښې مسله حل کړی . دوهم امریکا غوښتل چې په سیمه کې دروسیې او ایران داغیزو مخه ونیسي تر څو وکولای سي دافغانستان له لارې دمنطقې نفت او ګاز لویو ذخیرو ته لار پیداکړي ،دطالبانو څخه دتعهد په اخیستلو سره چې دترکمنستان څخه دافغانستان له لارې ګاز پاکستان او له هغه ځایه چیري چې یې غوښتل دګاز لولې تیرې کړي دطالبانو سره یې مرستې ډیرې کړې ؛کله چې طالبانو کابل ونیو سمدستي امریکایي نفتي شرکت اعلان وکړ چې دا دسولې او دترکمنستان دګاز دپروژې دپلې کولوپه لوریو مثبت حرکت دی.

همدا شان امریکاغوښتل هغه ستینګر توغندی چې امریکا دشوروي سره دجګړې په ورستیو کې مجاهدینو ته ورکړې وه چې تقریباً شمیر یې)) 150 ((ته رسېده او ټول نه وه استعمال سوي دطالبانو په وسیله بیرته راټول کړي ،تر څو دروسیې او ایران لخوا تر لاسه نسي . که څه هم روسي ته څوداني ورسېدلي خو ایران پر دغه بریالی نسوه چې ستینګر توغندی تر لاسه کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان دځپلوملايانو په وسيله پروپاګند شروع کړ چي دطالبانو خداي ملګرۍ دی ،وګورۍ په ځومره چټکۍ په ټولو سيمو کي واک تر لاسه کوي ، او قوماندان ورته تسليمېږي . مګر ددې اصلي علت چي دوي ځومره ژر ټول هيواد تر خپلي سلطي لاندي راوست دپاکستان دکورنيو چارو پخوانۍ وزير او په پاکستان کي دتنظيمونو مؤسيس نصيرالله بابر پسلاه ځوکالو دپژواک دخبري اژانس سره په خپله مرکه کښي بيا له دغه راز ځخه پرده داسي پورته کوي : ((... طالبان په افغانستان کي ځکه په تېزۍ سره پر مخ وړاندي لاړل چي هلته خلک دجهاديانو له ظلمونو او کورنيو جنګونو ځخه پوزي ته راغلي وه او طالبانو په افغانستان کي امنيت راوستی و ، او موږ هم جهادي قوماندانانو ته وويل چي طالبانو ته تسليم سي . داچي هغوي دسايست او حکومت په چلولو نه پوهيدل ... موږ ورته ډير وويل چي په افغانستان کي ازبک، تجک ،هزاره بايد له ځانه سره په حکومت کي شريک کړۍ او دوي ته پوره ونډه ورکړۍ ولي دوي زموږ دا خبره ونه منل او کله چي پر سخته راغلل چا يي ملګرتيا ونکړه)) . واقيعت دادۍ چي طالبانو ځني مشرانو ته په پاکستاني مدرسو او دديپلوماسۍ په کورسونو کي ښوني کيدې ،هغو هلته دوسلي له استعمال نه نيولي دبهرنيانو سره دخبرو او اړيکو ټول رمزونه ولوستل . ځوک دامني چي دمسجد طالب دي حکومت وکړي ،جګړه دي پر مخ بوزي ،ټول سياسي چلونه دي په کار واچوي ،له بهرنيوديپلوماتانو سره دي روابط ساتي ،ديپلوماتيکي مسايل او په ديپلوماتيکي دفترو کي دي کار وکړي ،دولتي وزارتخاني دي پر مخ بوزي، دا دافغان ولس قسم خوړلۍ دښمن بابر وايي : موږ يو وازي دومره کړې چي کله طالبان راپيدا سول ...نو دحزب اسلامي يا نورو کوم پښتانه قوماندانان چي به ددوي مخنيوي يا مقاومت ته راپاځيدل نو موږ به ورته دجنګ نه کولو او طالبانو ته دتسليمېدو وړانديز کاوه ،ځکه چي موږ نه غوښتل چي په افغانستان کي يوه بله کورنۍ جګړه پيل سي . داهم ښکرور درواغ ،لومړۍ ده پخپلو خبرو کي پخپله ثابته کړه چي طالبان ددوي پر اوړو او مرسته دنورو هغو قوماندانانو په قانع کولو سره چي دپاکستاني استخباراتو سره هميشنۍ پيونددرلود دطالبانوسره دواک دتر لسه کولو په هکله مرسته وکړه . دوهم ، پاکستاني چارواکو يوه بله کورنۍ جګړه نه غوښت ، بلې ځکه يي نه غوښته کله چي واک په تش آمر کولوسره بل ته انتقال کيداي سي نو جګړي ته رښتيا هم ضرورت نسته ؛ مګرهغه نورو(شمالي ټلواله او ورسره نوري ډلي) چي له دوي نه يي پرته نور باداران پيدا کړې وه تر اخيره ورسره جنګيدل ، ځکه هغو ي ته بيا بل چا ويل ، جګړه دواک دتر لاسه کيدويوازنۍ لار ده ،اوپه همدې منظور يې دوي ته په ميليونو ډالره ،او افغانۍ له بهر نه مرسته رسېدلې . غواړم ښاغلي بابر او پرويزمشرف ته يو خبره وکړم هغه داچي په افغانستان کي ستاسو دهميشنيو نوکرانو نه نيولي ، لوي او واړه ،لوستونکي او نالوستي حتي ليوني هم دا در سره نه مني چي دا اته پنځوس کالو تاسو په افغانستان کي کورنۍ جګړه نه ده غوښتې او همدا اوس دجګړې اور نه تازه کوئ . ستاسو هير سوه هغه مواقتنامه چي دژنيودتوافقاتوپه نامه يي شهرت پيداکړ اوتاسو دمرحوم نجيب الله دحکومت سره د1988زکال داپريل په 14نيټه دامريکا، روسي او ملګروملتو دسازمان دځانګړي استازي په مخ کي لاس ليک کړه ځومره مو عملي کړه ؟ زه به ووايم يو فيصدمو هم پلې نکړ، او دپخوا په ځير مداخلو اولوټمارو راليږل دوام درلود . تاسو اوس قضاوت وکړۍ همداجنرال بابر مجاهدين تر غاښو په وسلو سمبالول او افغانستان ته يي دخرابيو لپاره راليږل چي هلته انسانان مړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي،پلونه والوزوي ،تعمیرونه په خرابو بدل کړي ،ښوونځۍ له منځه یوسي ،ماشومان بې پلاره ، میندې بې مړوښو او اولادو کړي ، دافغانستان پر ښارو باندي دا ړاندو راکټونو اورول دده او دده پشان ښاغلو په امر او قومانده سرته رسېدل ، هغه وخت چې دوي یې غواړي انسانان له منځه ولاړ سي بیا ظلم نه دی ، هر مقدس نوم چې زړه یې وغواړي پر ایږدي . همدا ددوي لخوا روزل سوي او په افغانستان کي دحاکمیت پر ګډي کښېنول سوي وه چې ددوي په مخ کښي یې دکابل ښار چور او ددولتي څوکیو دتر لاسه کولو په خاطر یې دکابل ښکلی ښار په کنډوالو بدل کړ ، په زرهاو لوي او واړه ،ښځې او نارینه له منځه ولاړل دخلکو په سرو دمیخونوټکوهل او په کانتینروکي اچول ، یادعام سړک پر سر خلک ویشتل کېده و پر هغوي نښه ویشتل زده کېده،دهیواد په ټولولیو او ورو ښاروکي پاټکونه جوړ سول ،دکورونو نه دخلکو ناموسونه پر خپل سر له کوره ایستل دااو نوري ناروا وي هیڅ وخت دافغان ولس نه هیر بېږي . هغه وخت پاکستاني چارواکي ، دامریکا متحده ایالات ،اروپا او اسلامي هیوادونه ارام ورته ناست وه اوددوي دوحشیانه کړنو نندارې یې کوله . حقیقت خو دا وچي دپاکستان جنرالانو زړونه دهیواد او کابل دښار په خرابیو نه و سوړ سوی ، غوښتل یې د کابل دښار دسوځېدولمبې په خپلو سترګو وګوري ؛ دافغان ماشوم او کړېدلي مور چیغې چې دباروتو داور په لمواو دود کې خپل خوږ ژوندډلاسه ورکوي په خپلو غوږو واوري ، پر هغه خوند واخلي . دپاکستان په لاس جوړ سوو طالب ډلي ته افغان ولس دپخوانیو په اصطلاح مجاهدینو د ظلمو ،ناروا اوزورونو له یوي خوا ،دهیوادپر ژبو ،قوم ،مذهب اوسیمو ویشلو ډار چې عملا دافغانستان دټوټه کیدو لپاره په چټکۍ کارروان دغه حالت حتي روڼ اندي مجبور کړه چې دطالبانو په مقابل کې موقتا مقاومت ونه کړي او چوپه خوله پاته سي،تر څو هیواد دټوټه کیدو څخه نجات وموي ، بله چاره هم نه وه افغانستان دشمال او جنوب دطوتیو دقربانۍ کېده په حال کي قرار درلود.

طالبانویو ډول سوله چې پایلې یې تر جګړې خطرناکي وې ټینګه کړه خو وطن یې دسمدستي ټوټه کیدوڅخه وساته ، امااددغه په قیمت کي افغان ولس ډېر ځه دلاسه ورکړه.

افغان ولس دیو تباه سوي اقتصاد،له منځه تللي پوهي ،ویجاړ زراعتي سیستم ،او ړنګ شوي فرهنګ پر وچه غونډې ولاړ پاته و، دیوهوښیار او مدبر قوت لار یې څارل ،چې څښتن تعلا به کله پر دوي رحم وکړې . مګار پاکستان داحالت تر هر چاښه درک او دطالبانو دغورځنګ په نامه یې چې یوازي دوي دظالمانو ، لوټماریواو بې ناموسیو دله منځه وړلو،هیواد دابادۍ او ولس دسوکالۍ جوګه دی راوړاندي کړه ؛په لومړي سر کي دهغو مجبوریتونو له مخې چې ما پورته ورته اشاره وکړه دوي دافغان ولس دهر کلي سره مخامخ سوه.

هغوي د1995زکال تر مني کابل ته ځان راورساوه ،استاد رباني او احمدشاه مسعود دپنجشیر په لور وتښتیدل، دکابل په ښار کي دطالبانو لخوا اسلامي امارت اعلان سو . پلازمېنه کابل و مګر امرونه دکندهار څخه ورکول کېده دا ځکه چې ملا عمر دقدرت تر وروستۍ ورځې ارګ ته رانه غلی . کابل ته په رسیدو سره طالبانو ډېر ژر هغه څه شروع کړه چې چا فکر نه کاوه ،دنجونو دمکتبو دروازې وتړل سوي ،راډیواو تلویزیون کي پر موسیقي بړغولو،دښځو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کارو او هغوي بيله محرمه دکورنه وتلو باند بنديزاعلان شو ، دمنځنيو پېړيو په دوددلاسو او پښو پرې کول ، وژل ،اعدامول ټولو انسان ضد عملونو داسلامي شريعت تر نامه لاندي ددوي لپاره قانوني بڼه اختيار کړې وه ، دکابل په سپورتي لوبغاړې دسپورتي لوبو پر ځاي دانسانانو دوژلو او سنگسارولو په ميدان بدل سو ،ښاغلي متوکل يوه بهرني خبرنگارته ددغي پوښتني په ځواب کي چي تاسو ولي په سپورتي لوبغاړي کي ښځي او نارينه وژنئ په زيات غرور وويل تاسو موږ ته يوبل ځاي جوړ کړئ بيا به موږ دلته خلک نه وژنو ... ، امر بالمعروف و... هغه اداره وه چي افغانانو يي له نامه سره حساسيت پيداکړ ،دځوانانو سرونه وچ خرېيل کېده ،اود ډيرو اندازه کولوته خط کشونه جوړ سوه ،لنډاچي يو وحشت پر ملک مسط و.پاکستان دوي د داسي کارونو تر سره کولو او فتواګانو صادرولوته وهڅول کوم چي پايلي يې په ټوله نړۍ کي دبهرنيانو په ذهنيت کي له افغانانو او په ځانګړي توګه دپښتنوڅخه نفرت و، له هغوي سره داسي عقيده پيدا سول چي افغانان دنړۍ وحشي قوم دئ ،دا هغه تاريخي جفا او خيانت دئ چي دبې ګناه پښتنو او افغان ولس سره په تاريخ کي چانه و کړې . په دغه هم پاکستانيانو اکتفا و نکړه دهغو پر شا يي لاس ورتير کړ او هغوي يي دهيوادد تاريخي او فرهنګي شتمنيو له منځه وړلو ته وهڅول لومړی يې په موزيمو او ګالريو کي هر څه له منځه يووړه او په 2001زکال کښي يې دباميانو مشهور بتان چي دافغان ولس فرهنګي ميراث و دافغانانو په ګډون دټولي نړۍ دولسونو او نړيوالو سازمانو دارادې او غوښتنو او وړاندېزونو خلاف دهغو په لاس والوزول ،دا بله تاريخي دښمني وه چي پاکستاني چارواکو دپښتنو اوافغانولس سره دهغوي دبدنامه ولوپه خاطر تر سره کړه ؛ کله چي امريکايانو طالبان دواک نه راوپرزول بيانو ددوي مشر استاد او هميشنۍ ملاتړی مولانا فضل الرحمن وايي ((طالبان پخپله بې عقل او ناپوه کسان وه، موږ دوي ته دهيڅ کوم داسي کار مشوره نه ده ورکړې ، مولانا وايي موږ جمهوري ائېن لرو)) . دغه يوازنۍ خبره مولانا رښتيا کوي ، بلې په پاکستان کي ښځه حق لري چي دصدارت مقام ته ورسيږي ،په فابريکو ،او نورو مؤسسو کي کاروکړي ، په ښوونځۍ کي تعليم او پوهنتون کي تحصيل وکړي ،حتا دمولانا فضل الرحمن دلور په شمول زياتي پاکستانۍ ښکلي پيغلي په بهر ملکونو کي تحصيل کوي ،په تياتر ،سينما او نورو فرهنګي کارو کي فعال ګډون لري ،په روغتونو او کلينيکونو کي ډاکتري او نرساني سي بيله جنسي توپير نه دمريضانو سره مرسته کوي او هغو ي ته دارو درمل ورکوي ، ديو اړخ نه يې پر بل اړخ رااړوي ،دا ټولو ته دپاکستانۍ ښځو لپاره اجازه شته ؛ مگر افغاني ميرمني او پيغلي ته دهيڅ کار اجازه نشته بايد په کور کي ناسته وي، بدبختي داده زموږ بيچاره خلک يي مني چي پاکستاني ملايان ډير ښه خلک دي او هر څه رشتيا وايي ؛ زموږ اوسني ځني چارواکي خو ځکه ددغو پاکستاني ملايانو سره دتصديق سر ښوروي چي هر څه ددوي په خوشحالۍ کي ويني او دوي هم نه غواړي چي دا ولس رابيدار او پوه سي . يو عربي مشهور ليکوال دښځو سره دطالبامو دغلط چلند په خلاف په 2001زکال داګست په مياشت کښي دالحيات په جريده کي ليکي ((گرچه موقف طالبان در قبال زن پديده جديدي در فقه نيست،ليکن انچه ابها بنام اسلام بر زن افغان روا ميدارند،درحقيقت ((تطبيق حرفي))موا فق قيهان متحجر کهن است،که همواره در برابر مشارکت زن در امور حيات اجتماعي جامعه ايستاده اند. به قول محقيق از اصحاب رسول اکرم ((ص)) بيش از بيست مقوله درمورد عورت ونقش زن موجود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

است اما چنين معلوم ميشود كه طالبان افغان فقط بر يک مقوله از عبدالله بن مسعود اتكا كرده،كه گفته بود ((زن همه اش عورت است)) . ايا طالبان ديوبندي مي دانند ابن عباس و ابي يوسف قدمي گفته بودند كه ((بازوان وموي افشان زن عورت نيست))... به قول نويسنده تعداد از امامان اجازه داده اند كه زنان ميتوانندوظايف مهمي در مقام وزارت وقضاوت در حيات اجتماعي جامعه بدست آورند . نويسنده به نقل از كتاب به قلم الحافظ المقدسي ارقام را ارائه ميمكند، عايشه بنت ابو بكر براي 399شاگرد تدريس ميكرد كه در بين ان 67زن و232مرد بودند،حفصه بن عمربه 20شاګرد درس مي دادكه در بين انها سه تن مرد بودند...)) جريده آميد شماره 487.

ولي پاكستاني بنسټپال مولاناصاحبان بيا زموږ په وطن كي ټول هڅوي چي محمدي شريعت په افراطي بڼه پلې كړی او بس . ډير په دې نظر دي چي پاكستاني مولويان دكوم بهرني قوت په لمسون او له هغو نه درشوت په تر لاسه كولو سره غواړي په دغه شكل اسلام بدنام كړي.

يوې مسلي ته غوارم دټولو پام راوګرځوم ، طالبان په افغانستان كي دهيڅ قوم نماينده ګان نه وه او نه هم اوس دپښتنو دستر قوم نماينده ګي كولاي سي ، نه هم كوم قوم دوي خپل استازي ټاكلي دي طالبان لكه دانور تنظيمونه په پاكستان او ايران كي رازيږېدلي ،هلته لوي سوي ،وسله وال سوي اودپاكستان ،امريكا ،سعودي عرب او يو شمير نورو زبر ځواكو په اراده يي جګړي ته وردانګلي دي تر څو دولتي قدرت تر لاسه كړی ،داچي دطلب په نامه دپښتنوپه ادرس سپكي سپوري ويل كړي له انساني اخلاقو او ادب نه لري او ملي يووالي دروحيي نه ليري كاردی . دايوه پوځي ډله وه چي په پاكستان كي روزل سوي ، پر افغانستان دپاكستان ، سعودي عرب او امريكا په مټ مسلطه سوه ، دايو غير روڼ اندی حركت و ،ښاري روښنفكرانو او پوهانو پكښي ونډه نه درلوده په عصري پوهو سمبال كسان پكښي نه ليدل كيده او نه هم خپله طالبانو غوښتل چي دا ډول كسان دځان ملګري كړي . يو شمير متعصب كله چي يې زړه وغواړي پښتانه روڼ اندي وټكوي او يا په پښتنو پسي څه ووايي بيانو سمدلاسه په خپلو ليكنو او وينا وكي د ((طالب پلوه ،طالبي سياست وال او داسي نور القاب ،دادب له چوكاټ او انصاف نه ليري مختاړي او وروستاړي دپښتنو په اړوند لوروي)) ، پداسي حال كي چي دطالبانو په حركت كي نه يوازي د پښتنو بلكي دنورو قومونو روڼ اندو ،دعصري پوهي خاوندانو، ډاكترانو ،استادانو ،انجينرانو ،ليكوالو ،شاعرانو اديبانو او دنورو قشرونو لوړو او پيژندل سوو شخصيتونو، فرهنګيانو او فرهنګپالو ځاي نه درلود . هرڅه دپاكستان او سعودي عربستان دچاروواكو له خوا اداره كيدل ،دطالبانو په حكمرانی كي د عربي او اوردنومونوغوره كول ،مثلا دخپل نشراتي ارګان نوم يي ((خلافت)) او ورځپاڼي نوم يي ((شرعيت)) ، راډيو افغانستان ، راډيو شرعيت دا اوداسي نوري بيلګي دا ښكاره كوي چي دطالبانو په وخت كي هم دسعودي عربستان او پاكستان دفرهنګي تېريو پر اساس دپښتو ځاي آهسته آهسته عربي او اوردو ژبو ته خوشي كېده ؛ دپلازمېني كابل او دولايتونو په ښارونوكي دهټيو او رستورانونو دنوملو لپاره اوردونومونه كارېدل . پدې بايد هر څوک قناعت وكړي چي كه دطالبانو په ليكو كښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښیار پښتانه او یادنورو قومونو روڼ اندو ځاي لرلی واي پاکستان او دهغه پلویانو په طالبانو دالوبي او ملنډي نسواي وهلاي.

زموږ دهیواد په دغه سیاسي او جګړه ایز ګیرودار کي اسامه بن لادن چي دسي آي آیې په مرسته دساړه جنګ په دوران کي دشوروي پلوه رژیمو په مقابل کي په اسیا، عربي نړۍ اوافریقایي هیوادوکي شه ځلېدلی و یو ځل بیا افغانستان ته راغلی ،البته دا هغه وخت دی چي طالبان لا واک ته نه دي رسېدلي په کابل کي حاکمیت داستاد رباني پلاس کي دی ، هغه دننګر هار له لاري افغانستان ته راځي لومړی دجلال آباد دښار ظاهر شاهي مانۍ ته نږدي کور ورکړه سو ،خو ډیر ژر له ډار نه دهېدي سیمي ته دمولوي خالص یوې کلا ته کډه سو او تر یوي میاشتي ورسته دسپین غره هغه سمڅو ته چي دوسلو دزیرمتون په خاطر جوړي سوې وي کوچ وکړ ، زه دده په هکله زیات بحث ځکه نه کوم چي ټول په خبر دي چي نوموړی له هغه وخت نه چي په پاکستان کي دمجاهدینو سره له 1981زکال راپدې خوا اړېکي لرلې ، افغانان یې جګړي ته هڅول ، له هغوي سره یې مالي ، مادي او دلوژستیکي مرستي کولي ټولو ته څرګندي دي ، په 1988-1998زکلونوکي کله چي شورویان ووتل او دجهاد کلیمي کرار کرار خپل مفهوم دلاسه ورکاوه هغه افراطي اسلامي ډلي او کسان چي دجهاد لپاره راغلي وه ددوي په منځ هرج مرج راپیدا سو او ځینو یې دستړیا خبري کولي په دغه وخت کي همدا اسامه بن لادن دیوکوټلې پوځي لښکر دجوړېدي په فکر کي سو او دده دپلویانو په وینا هغه دیو لوي جنګ لپاره دیوه نړیوال بنسټپال پوځ دتنظم په جوړېدو پیل وکړ اوهغه یې په غالب ګمان دعبیده البنشیري په ملګرتیا جوړ کړ.داحمد رشید پاکستاني لیکوال او ژورنالیست په ویناد ((1982زکال نه تر 1992زکال پوري په افغانستان کي دجګړي دګډون لپاره دمنځني اولیري ختیځ ،شمالي اوختیځي افریقا ،منځنۍ اسیا او نورو هیوادو څخه چي شمیر یې 43 ته رسېده ((35زره)) زیات رضاکار مسلمانان راغلي و)) ،طبعي ده داټول مړه نه سول ډیر یې ژوندي پاته سول ددغو ټولو سره اسامه بن لادن نږ دې اړېکي پیدا کړي وې ،دا هغه امکان و چي په افغانستان کي دشوروي او امریکا تر منځ داغېزي دسیمي دپراختیا جګړي د بن لادن په واک کي ورکړ .کله چي طالبانو کابل تر لاسه کړ بن لادن هم څه موده وروسته کندهار ته راغلی او دملا محمد عمر سره یې دوستۍ ډیري کوټلي اړېکي ټینګي کړې ،تر هغه وخت چي امریکا دطالبانو په وجود کښي سیمه ایزي ګټي لیدلي دبن لادن او ملا عمر په دوستۍ یې بې تفاوتي ښکاره کول ،مګر کله چي نړیوال وضعیت تغیر وخوړ ،دطالبانو کړه وړه نور دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه وه او پاکستان په هغوي هغه څه کول چي افغانانو زغملاي نه شوه ،دترکمنستان څخه دګاز دلولي مسله هم ځنډمنه سوه ، دیونیکال کمپنۍ مشران په دې باور سوه چي دطالبانو په وجود کي دوي دا پروژه لکه څنګه چي دوي اټکل کړی و پلي کېدل یې ناشوني دي،طبعي ده کله چي ګټه نوي زبرځواک هر قوت او ګورپ چي وي قرباني کوي .له بلي خوا بن لادن ځان داسي احساس کړ چي په رښتیا سره دی کولاي سي داسلام څخه پخپله دپیسو په زوراو دغو فاناتیکانو په وسیله دفاع وکړي . هغه په افغانستان کي هم داسي اکټ کاوه لکه دی چي ددغه هیواد اصلي اوسېدونکی او برلاسۍ چارواکی وي او طالبان یې دامریکا په مقابل کي هڅول . دغه او هم به نور دلایل موجود وه چي دبن لادن او امریکا تر منځ توره پیشي تیره سوه آن ددښمنۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر سرحده اختلاف پیداسو . په لومړي ځل پسله هغه چي په 1990زکال امریکا د کویټ څخه دعراقي عسکروتر ایستلو وروسته شل زره امرکایي عسکر په سعودي عربستان کي میشته سول ،دبن لادن دامریکااو سعودي چارواکو لخوا دا کار داسلام پر مقدسو ځایو لکه بیت المقدس تېری وباله او له دغه عمل سره یي خپل مخالفت څرګند کړ . دسعودي حکومت له ډار چي ځان یې په خطر کي ولید په 1992زکال په خپله شخصي الوتکه کښي له پاکستان څخه چي په دغه وخت کي ګویا دطالبانو او جمیعت دپخلاینې لپاره تللی و سودان ته ولاړ، او په 1994 زکال دده سره دشاهي کورنۍ مخالفت اوامریکا په غوښتنه او مشوره له هغه نه دسعودي تابعیت واخیست . بن لادن په 1992زکال په مګه دیشو او یمن کي دتروریستي حملو په تور تر تورن وپیژندل سو . بن لادن کله چي د1996زکال په سپتمبر افغانستان راغی دمجاهدینو دمشرانو سره لکه رباني ،ګلبدین ،احمدشاه مسعود او مولوي خالس سره یې ښې اړیکي ټینګوي ،طالبانو ته بیا دومره نږدې کیږي چي له افغانستان څخه دده دایستلو په قیمت تر اوسه افغان ولس اوپه خاصه توګه پښتانه او نړیوال جزاویني.

له طالبانو څخه دنورو ناامیدیو په څنګ کي دبن لادن او امریکا تر منځ دښمني او دهغه لخوا دافغانستان څخه دامریکایي استخباراتو په قول په (1998) زکال داګست د میاشتي په اومه دکینیا په مرکز نایروبي او تانزانیا په مرکز دارالسلام کښي دامریکي په سفارتونو کي دنهو، لسو دقیقو په تفاوت غتي چاودني چي)) 219 ((افریقایان او))12 ((تنه امریکایان پکښي تلف سوه ددي باعث وګرځېدل چي امریکا دطالبانو څخه رسمي غوښتنه وکړي تر څو هغه امریکا ته وسپاري اویاپې له وطنه وباسي . کله چي طالبانو دپاکستان په مشوره دهغه دتسلیمېدو سره مخالفت وکړ ، پدې نامه چي ګویا هغه مجرم نه دی،او زموږ میلمه دی‎ ‎له افغانستان څخه دبن لادن دایستلو پر سر سره جوړ نه سول ؛که څه هم پسله هغه چي پر افغا نستان اقتصادي بندیزونه ولګېدل او دافغانانو حالت خراب سو په داخل او بهر کي ټولو افغانانو له ملا عمر نه غوښتنه وکړه ، دا نابللی مېلمه چي موږ ته زموږ دملي ګټو او افغانستان دویرانی په قیمت تمامیږي له افغانستان څخه وباسي ، متاسفانه طالب چارواکو یوازي دپاکستان منل د افغان او نورو پر خبره یي غوږ نه نیوی.

پاکستان هم امریکا داوس پشان غولوله څو ځله کلینټن نواز شریف نه په تلیفون کي له هغه نه غوښتنه وکړه چي پر طالبانو فشار راوړي تر څو هغوی بن لادن امریکا ته تسلیم کړي او یا یې بل هیواد ته دمحکمې لپاره ولېږي ،نوازشریف به هغه ته وعده ورکول مګر په عمل کي یې هیڅ نه تر سره کول . پاکستان پدې ښه پوهېده چي امریکا دپاکستان په مقابل کي دسخت اوغوڅ دریزنه کار نه اخلي ځکه امریکا پاکستان ته په منطقه کي دپلانونو دپلي کولو په منظورتل اړتیا لري ،کنه دبن لادن دنیولو یا وژلو لپاره څومره پروژي جوړي سوي ،لومړی پنځه او بیا پنځه ویشت میلیونه ډالره جایزه وټاکل سوه ، د مرکزي اسیاته دنفت او ګاز دترلاسه کولو په منظور دطالبانو سره مرستي عبث ولاړې،دیونیکال او دلتا دکمپنیو ټول پلانونه په اوبو کي لاهو سول ،دا ټول تاوانونه امریکا ومل ، خو یوه ورځ امریکا یي جګپوړو پاکستاني چارواکو ته ونه ویل چي تاسو څه کوئ؟ او پر کومه لار روان یاست ؟، فکر کوم دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا لپاره هغه نازولې دی چي ټوله نړی یې تر قربان کړي ده ، داسي یو نظر هم دعام ولس سره سته چي ممکن دامریکا استخباراتي سازمان په منطقه کي دامریکا دسیاسي ،اقتصادي او پوځي نفوذ تر ټینګولوپوري نه غواړي داسامه بن لادن ،القاعدي دسازمان او طالبانو جنګي سیریال ته دپاي ټکی کېښېږدي . زموږ افغانانو سره هم دا ډار زیات سوی دی پداسي حال کي چي دامریکا په ګډون دنړی))37 ((هیوادونه له افغانانو سره دامنیت په راوستلو کي یو ځاي خپل ځوانان دلاسه ورکوي ،او آهسته آهسته یي د نړیوالو په سترګوکي اعتبار ته ضرر رسیږي داسي نشي چي یو ځل بیا افغانستان دپاکستاني جرنیلانو تر ناولو غوښتنو قربان کړي ؟ که داسي ندہ نو ولي امریکا دادنړی سوپر زبر ځواک پاکستان ته سپینه او لنډه خبره نه کوي او ورته نه وایي چي پر ځاي دي کېښېنه ،افغانان نور مه زوره وه . کوڼ او ړوند په دي پو هېږي چي دافغان ولس دځولو بد مرغیو اساسي عامل پاکستان دي اوبس ،څنګه داومنل سي امریکا ،انګلستان ،اسرائیلو،روسي ،چین ،هند ،فرانسي ،المان ،ایټالیا اونورو هیوادونه چي همدا اوس عملا دافغانستان په لانجه کښي دپاکستان دخاوري څخه دالقاعدي دسازمان ، بن لادن او طالبانو سره شکیل دي نشي کولاي دهغوي ځالګی پیداکړي ؟.

بن لادن هم ځاي ګرم او ګدا اسوده ولید، دادی تر اوسه پاکستاني جنرالان وایي په افغانستان کي دی،او افغاني چارواکي ادعا کوي چي هغه په پاکستان کي دی ،دغه حالت چي په دغه سیمه او قوم کي به دده پیداکېدل تر ډیره وخته دټولولپاره ستونزمنه وي بن لادن په خپله هوښیارۍ ډیر ښه درک کړی و . دا چي دا ډرامه به کله پاي ته رسیږي تر اوسه څوک نه پوهیږي.

د امریکا دغوتلاښو چي دطلبانو مشران راضي کړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته دمحاکمي لپاره وسپاري له ناکامی سره مخ سوه ،که څه هم امریکادطالبانولپاره وروستی نیټه د1999دفبروري په میاشت وټاکل مګر ډیر ژر طالبانو اعلان وکړ چي اسامه بن لادن ورک دی . دملګرو ملتو امنیت شورا په 1999داکتوبرپه 15 نیټه دپریکړي په ترڅ کي دطالبانو نه وغوښتل چي پخپله خاوره کي دترهګری مخه ونیسي او هغه کمپونه چي شته وتړي او . . . ، دامنیت شورا بل کال (2000)ددسمبر په 19 نیټه په خپل بل 1333 لمبر پریکړه لیک کښي پر طالبانو باندي خپل پخوا ني بندیزونه په ټینګار سره تاید کړه ،اما طالب چارواکو په دغه پریکړه لیکو نو عمل ونکړ،نه یې بن لادن وسپاره او نه یې دالقاعدي دروزني کمپونه و تړل . د 2001زکال په پیل کي دامریکا نوي ولسمشر بوش ته دمنځنۍ اسیادهیوادو نو دنفت او ګاز مسله چي دچین او روسي دګډ قرارداد په اساس به دهغوي پلاس کي لویدلي واي جالبه وبرېښېده او له بلي خوا دامریکا لپاره داسي یو تړون هم دمنلودمنلو وړ نه و،خپلو اقتصادي موخو ته درسېدو خاطر امریکایي چارواکو پریکړه وکړه دطالبانو سره یو ځل بیا دخبرو له لاري مخ ته ولاړ سي دخبرو چاري دبهرنیو چارو په وزارت کي ((کرستین روکا)) ته وسپارل سوي هغه دطالبانو سره شپږ ځله او دوه ځله یي په برلین کي نوري پټي غوندي جوړي کړي ، دغونډو کومه نتیجه ورنکړه ،په دوهمه غونډه کي دطالبانواستازي برخه وانه خیسته ځکه دوي بندیزونه غندل او دملګرو ملتو پر سازمان یې نیوه کي لرلي . دجولاي په میاشت کي ((دشراپ شایر))په وسټن

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پارک کي چي دانگلستان په لوديځ کي يوه ډيره ښکلې سيمه ده ديويشت هغو هيوادوداستازو په ګډون غونډه وکړه کوم چي دافغانستان له موضوع سره علاقمند و ،دغه غونډه دملګرو ملتو په مشرتوب دانګلستان دباندنيو چارو دوزارت لخوا په غير رسمي توګه رابلل سوي وه ، هلته دا وړانديز چي په افغانستان کي دي د پخواني پاچا محمدظاهر په مشرۍ يوه ائتلافي اداره جوړه سي مشوره وسوه ، دمسله دشمال ټلوالي لخوا استقبال سوه او پدي ډير خوښ سوه ،خو هغوي دا دکار پيل باله اويل يې بيا به وروسته ګورو چي څه وشي ،دهغوي لپاره ظاهرشاه هدف نه بلکه هدف ته درسېدولپاره يوه وسيله وه . تر دغي غونډې لړ وروسته دپاکستان استازي ((نياز نيک)) په فرانسه کي داپه ډاګه څرګنده کړه چي دامريکي دهيئت يوه غړي ويلي و که طالبان دبن لادن په هکله په خپل دريز کي تغير رانه ولي پر خلاف به يې دزور نه کار اوخيستل سي . هغه داهم وويل چي ددوي پر ضد به دتاجکستان له اډونه کار واخيستل سي ، هلته پخوا امريکا يي مشاوران ځاي پرځاي سوي و ،ازبکستان هم خپله اماده ګي وښودلې وه روسي پولس زره پوځ داماده ګۍ په حال کي قرار درلود. دپاکستان دغه چارواکي دا خبره ديوه پلان په اساس چي دوي يي لري افشاکړه ،غير مستقيم يې طالبانواو دهغوي پلويانو ته څرګنده کړه چي امريکا او دهغې ملګري هيوادونه څه پلان لري ، که طالبان دامريکا خبره ونه مني دهغوي پر خلاف حمله کوي ،پاکستان تل ((غله ته وايي غلاوکړه او دکور خاوند ته وايي بيدار اوسه)) سياست پلي کړی دی.

((فرانسس ويندرل)) لا دمې له مياشتي نه راپدې خوا په روم کي له پخواني پاچا سره افغانستان ته دتګ په هکله ليدني کولې ، دجولاي دمياشتي نه راوروسته ظاهر شاه ته داسي کتل کيده لکه دافغان واکمن چي وي.

په دغه وخت کي دطالبانو مشرانو ته دامريکا لخوا دوه پيغامونه واستول شوه چي په يوه کي يې غوښتي وه چي دبن لادن دنيولو لپاره دي عمل وسي ، اوبل دظاهر شاه په مشرۍ ديوي ائتلافي اداري دجوړېدو په هکله د خبر دپيل مسله وه . دپردي شاته حالت داسي معلوميده چي دوي نوره دتل لپاره دطالبانو سره وداع کول ، خو تر هغه دمخه يوه بله لويه حادثه پېښه سوه چي هر څه يې پر دابله خوا راواړول . دا څرګنده معلومېده چي پاکستاني چارواکو او استخباراتي سازمان يې په افغانستان کي دملي پخلاينې پر اساس دحکومت له جوړېدو سره مخالف وه،هغوي تر وروستيو شيبو تلاښ وکړ چي طالب چارواکي په افغانستان کي پردولت واک وساتي.

په امريکا کي داسي پيښه وشول چي دپاکستان ټول پلانونه يي تر يوه حده په اوبو کي لاهو کړه، په بربنډه توګه په افغانستان کي داسامه بن لادن داوسېدو او طالب چارواکو دقدرت کمبله مخ پر ټولېدو سوه ، وايي خداي دي داسي شر پيښ کړي چي زموږ پکښي خير وي ،موږ ددغي پيښي دقربانيانو سره ځانونه په غم کي شريک بولو ځکه تر هر چا افغان ولس ته معلومه ده چي کله څوک دفاميل غړی دلاسه ورکوي څومره درد لري . د2001زکال ددسپتمبر په 11مه 19 ترهګرو چي پنځلس يي دسعودي عربستان وه په نيويارک کښي دنړېوالي سوداګری مرکز دوه غبرګوني))107 ((پوړيز ي مانۍ اوپه واشنګتن کي دملي دفاع پر وزارت يا پنتاګون دملکي الوتکو په استعمال حمله وسوه دريمه الوتکه چي غوښتل يې پر سپينه مانۍ حمله وکړي دسورليو دفشار په اساس دپنسلوا نيا ښار ته نږدي پر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ولویدل ،تجارتي مرکز اور واخیست او ماڼۍ ونړېدي تر دریو زرو زیات په مختلفو قومونو پوري تړلوداور په لمبو او دتعمیر تر دېوالو لاندي خپل ژوند دلاسه ورکړ. هیچا فکر نه کاوه چي په امریکا غوندي هیواد کښي دي داسي لویه پېښه وسي ،او دومره خلک دي دیوې ترهګري حملې په پایله کي مړه او په ملیاردو زیان دي ورسېږي . که څه هم د کتي کلارک په وینا ((دسپتمبر له تراجیدی نه څو اونۍ مخکښي دطالبانو دبهرنیو چارو وزیر متوکل دکوم مرستیال په لاس په پېښور او اسلام اباد کي دامریکې قونسلګری اود ملګرو ملتودسازمان اداري ته خبرداری ورکړی و ، چي بن لادن په امریکې باندي دډیر غټ برید کوونکی دی په دغه مقصد چي په زرګونو امریکائیان له مینځه یوسي خو دهغه اخطار ته چا غوږ ونه نیوه شاید له دي امله چي مرستیال یې دخبر سرچینه نه وه ښودلې)). مولانا ابو العلي مودودي نقل قول ،چویري 106

دامریکا سنا ولسمشر ته دومره پیسې او واک ورکړ چي چا تصور نشو کولاي ، تر څو ولسمشر دامریکا دښمنان هر چیري چي پټ دي ورک او نابودکړي . ددغي زړه بوږنوونکي پېښي دورځي په ماښام دامریکا ولسمشر جورج بوش دامریکا خلکو ته په وینا کي وویل : موږ به دهغو تروړستانو او هغو تر منځ چي هغو ته یي پناه ورکړې فرق ونه کړو . کانګریس دسپټمبر په 14ولسمشر ته دغه واک ورکړ چي دهغو ملتونو،موسسو ،یاکسانو پر ضد له ټولوضروري او مناسب زور نه کار واخلي ... کانګرس ددغه موخي دترلاسه کولو په منظور حکو مت ته د څلویښتو میلیاردو ډالرو دمصرف اجازه ورکړه.

جورج بوش دسپتمبر په شلمه دکانګریس په یوه غونډه کي بن لادن او دهغه سازمان په دغه پېښه کي تورن کړه ، اود طالب چارواکو ته یې داسي التیماتوم اعلان کړ : ((دامریکي چارواکو ته دالقاعدي ټول هغه مشران وسپاری چي ستاسي په هیواد کي دي ... سمدلاسه او دتل لپاره په افغانستان کي دتروریستانو دروزني کمپونه وتړی ، تروریست دهغو روزونکی او ملاتړ کوونکی اړونده مقاموته وسپاری ، ددي لپاره چي مونږ باور وکړو چي هغوي نور نو عمل نه کوي امریکا ته دترهګری په کمپونو کي پوره لار ورکړی . دا غوښتني دخبر یابحث لپاره نه دي . طالبان باید سمدلاسه عمل وکړي .دوي باید ترهګر وسپاري یادي دهغو په برخلیک کي ځانونه ګډ وشمېري)) بي بي سي او امریکا ږغ راډیو . دا لومړی ځل و چي امریکا طالبانو ته داسي ګواښ وکړ ،کاشکي داسي ګواښ یي دپاکستان ولسمشر ، استخباراتي او پوځي چارواکو ته هم کړی واي نوبه یي ثمر عملي او ګټي به یې زیاتي او تاریخي واي .که رښتیا وویل سي او امریکا حق ته غاړه کښېږدي پاکستاني چارواکوته داشان التوماتوم به نه یوازي افغانستان بلکه دامریکا په شمول ټوله نړی‌به دترهګری او لاس وهنولو شرڅخه خلاصه سوې واي . داپاکستان دی‌چي ددوي په خاوره کي رزول سوي تروریستان په مصر ،هسپانیا ،فرانسه ،جرمني او انګلستان کي دترهګرۍ دعملونو دتر سره کولو امکانات تر لاسه کوي ،ځکه همدا اوس دپاکستان په مذهبي مدرسو کي چي شمیر یي تر لسزرو زیاتېږي دآي آیس آي تر بشپړي حمایي او کنټرول لاندي دي ترهګر روزل کیږي ، په افغانستان او دنړۍ په نورو هیوادو کي دهمدغو مدرسو روزل سوي خلک ترهګریز ي کړني تر سره کوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسوداګرۍ دمرکزو تر ړنګېدو وروسته دامریکا خلکو ته دجورج بوش دلومړۍ وینا څخه دورایه څرګنده سوه چې دهغه هدف بن لادن او طالب چارواکي دي ،کله چې دامریکا حکومت دکانګرس ملاتړ تر لاسه کړه دڅو دیپلو ماتیکوسفرو څخه وروسته امریکا دنړۍ په کچه دامکانات برابر کړه چې دطالبانو دغه ځواب او بې ځایه مقاومت ته چې بن لادن مسول نه دی ،او یا یې څرګندول چې امریکا دي دبن لادن دمجرمیت اسناد دوي ته دي ښکاره کړه کي او داسي نور دلایل چې منطقي نه بریښېدل ، دوسلې داستعمال په زوردطالبانو حکومت را وپرځوي . داکتوبر په اومه ورځ یې دبمونو اوراکټونو،مډرنو پوځي الوتکولخوا دافغانستان پر پاکه خاوره دطالبانو دځپلو په موخه حمله او تعرض شروع سو،امریکا دغي موخي ته درسیدو لپاره دروسي چاروا کو په مشوره پر شمالي ټلوالي تکیه وکړه ، دا هغه ځواک و چې ددوي دظلم او وحشت په پایله کي دپاکستان روزل سوي طالب قوت ته افغانانو په دې منظور چې دشمالي ټلوالي او هغوي دملګرودځواکونو له تیریواو ظلم نه خلاص سي هرکلۍ ویل سوی و . زموږ په هیواد کي داد یوې بلي غمیزي شروع سوه ،په پاکستان کي په بربنډه توګه مولانا سمیع الحق او مولانا فضل الرحمن او نوروفاناتیکو بنسټپالو ډلو په وسیله دټولو مدرسونه ځوانان دپاکستاني داستخباراتواو ملیشو په لارښودنه او ملګرتیا دامریکا په مقابل کي دطالبانو په دفاع کي دجګړي لپاره دافغانستان په لور جوپي جوپي روان سول ،افغانستان ته په رسېدو سره طالبانو هغودهیواد شمال ته ولېږل ،چې هغوي هلته ایسار او زیات یې ووژل سوه . په پاکستان کي یې دامریکا دبیرغونو په سوځولو سره هره ورځ مظاهري پیل کړي ، پاکستاني پوځیانو دموقع نه په استفادې سره دېښتنو په سیمه ورننوتل او دلومړي ځل لپاره یې دډیورنډ کرښې ته ځانونه ورسول . جالبه او دپاملرني مسله خو داده چې پاکستان دامریکا نږدې او نازولې دوست دی مګر ددوي په حضور کي دامریکا پر خلاف شعارونه ورکول کېده ،دولسمشر جورج بوش عکسونه او بیرغونه دبنسټپالو او فناتیکو مسلمانو ځوانانو او احساساتي خلکولخوا په مظاهروکي سوځول کېده . له دغه حرکت څخه په ګټه پورته کولو سره دپاکستان اساسي هدف داو چې امریکا او نوري نړۍ ته ښکاره کړي چې په پاکستان کي مذهبي ډلي ډیري قوي دي، ددوي دځپلولپاره زیاتو پیسو اوکوټلي ځواک ته ضرورت سته ،ځکه امریکا دوي ته دپخواني قرض دبخښلو په ګډون تر دریو ملیاردو زیات ډالره پیسي او یو په بل پسي نوي جنګي الوتکي او موډرني وسلې ورکړې ، تر څو پاکستان تروریستان په وځپي ،خو دا هغه خوب دی چې دپاکستان په مقابل کي داوسني سیاست په تعقیب سره به هیڅکله رښتیا نسي.

دامریکا دبمباریو پایله داسوه چې داکتوبر له اومي څخه ددسمبر تر اتلسمي ورځ پوري دنږدې))10915 ((کسانو دژوند دلاسه ورکولو په ارزښت ، ددسمبر په دوهمه نیمایي کي دطالبانو دواک هغه ماڼي چې دوي ورته عمارت وایه ړنګه او ملامحمد عمر اخند چې پر موټر سیکل یې دواک تر لاسه کول شروع کړي وه د همدغه موټر سایکل په سوارۍ یې دکندهار ښار او دعمارت تخت وتاج پرېښود. دپاکستان هغه پلان چې ددوي په وجود کښې به دډیورنډ لعنتي کرښې برخلیک دتل لپاره ټاکي یو ځل بیا راتلونکي مهال ، دنوو پلانو دجوړولو او پلي کولو ته معطل پاته سو . ملا محمدعمر اخنداو طالب چارواکي په رښتیاسره دخپل بې بنیاده غرور،دهیواددبرخلیک ټاکلو دساده ارزوني، او پاکستاني استخباراتو دنووګټو قربانیان سول . داسي معلومېږي چې دوي لا اوس هم په دې نه پوهېږي چې پاکستاني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چارواکي ددوي اوګران وطن اصلي او اساسي دښمن دی . تر څو چي دډیورنډ دلعنتي کرښي په هکله اساسي پرېکړه نه وي سوې افغان ولس به دپاکستان اودهغوي دنړیوالو دوستانو د سیاسي لوبواودرغلیو قرباني اودقدرت پر سر جنګي سیالیومیدان وي .افغانان به دکورسوځوني په جګړه کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي . زموږ زوربېدلي ولس به دبهرني پوځیانو تر پښو لاندي دتحقیر او توهین ښکار او ورځي سباه کوي . ځوان کنړي شاعر فرهادجان دشعر په ژبه داحال ښه تمثیل کړی دی هغه وایي:

ماپکي خپل قاتل ونه پېژانده ----- راغځېدلي وو بلا لاسونه

دا اوسنی افغان وژنه او ټاټوبی ورانونه چي دپاکستان د دیوبندي بنسټپالو دتشویق او فتواګانوله مخي افغانان هڅوي او ورته وایي ، وجنګېږی له خپلي خاوري امریکایان او نور اروپایان وباسی ددغي غمیزي دحل لاره نه ده . دا ددوي اوددوي دبادارانو ددسیسو، او دډیورنډ دکرښي پر سردخپلو تاریخي عقدو او دښمنیو دتر سره کولو پایلي دي چي زموږ په هیواد کي پردي وسله وال ځواکونه پراته دي ، کاشکي موږ دا تعقل درلودای چي هر څه مو دخپل هیواد تر پرمختګ او افغان ولس تر بسیاینې او ښېرازی قربان کړي وای . له بده مرغه یو تریخ ولي رښتیا حقیقت باید ومنل سي چي افغانانو تل یوه او بل ته دقناعت سر نه دی ټیټ کړی ،قناعت یې بل ته تسلیمي او تسلیمي یې عار بللی دی . داچي خپل هیوادوال او عزیز ته دماتي پر سر یې پردي ته لاس اوږد کړی او یا یې دهغه په پوځي مرسته د ځان لپاره برياوي ترلاسه کړي ، دهغوناوړو او شرمونکو پایلو ته یې هیڅ وخت پاملرنه نده کړې ،او د پردي پوځي ځواک راوستل یې د ځان حق بللی دی . په هره اندازه چي بهرني پوځیان په افغانستان کي پاته کېږي په هغه اندازه زموږ دخاوري قسم خوړلي دښمنان سیاسي ،مالي ،پوځي او مادي ګټه ځیني پورته کوي .همدا علت دي چي پاکستاني چارواکي او جنرالان امریکا او نړی والو ته دتروریستانو په ځپلو او نیولو کي ډوکه ورکوي . دا جګړه ددوي لپاره هغه چرګه ده چي طلايي هګۍ اچوي . فکر وکړی !!! دااوسنی خپل منځی تاوتریخوالی ،دعلماو ،بیګناښځو او ماشومانوو ژل په ځان پوري بمان ترل او ژوند دلاسه ورکول زموږ دبیچاره خلکو هیڅ درد نسي دواکولاي . پدې ټول باید پوه وي هغه کسان په هرنامه چي غواړي دمنځنیو پیړیو په دودتنګ نظره افراطي رژیمونه پر افغان وتپي ولس ته به دقبول وړنه وي . داډول کړني داستونزي او زموږ دهیواد څخه دپردیو پوځي ځواکونو دوتلو دحل لاره نه بریښي . ځوان شاعر فرهاد وایي:

اوس راته وایه چي ټول زړونه غاټول زړونه چا وګټل

ستا سره ماشه وه او زما سره ګلونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو!

دا لاندي عکسونه د پاکستاني نجونو دي چي غواړي په اردو او هوايي قواو کي کار وکړي ،پوښتنه داده چي دديوبندي ملا يان په ځانګړې توګه مولوي فضل الرحمن دغو نجونو ته دکوم روايت له مخي اجازه ورکړې چي دځوانانو سره يو ځاي پوځي ډښوونه سرته ورسوي ، يو ځاي پوځي تعليمات او عمليات تر سره کړي ؟

زه ددغه کار ملاتړ کوم زما لپاره ښځه او نارينه دبيولوژيکي جوړښت په تفاوت يوشان ارزښت لري ،دواړه دخداي بنده ګان او انسانان دي ، دټولني په وړاندي يو شان حقوق او مکلفيتونه لري . عکسونه مي ځکه راوړل چي همدغو دپاکستان بنسټپاله مولويانو له مجددي څخه نيولي تر رباني او طالب پوري ټولو ته ويل ښځه بايد په کور کي وي ،ښځه ټول عورت دی ،دښځي مخ بايد بيرون څوک ونهويني او اواز يې وانه وري ،هغه ښځه چي دا نه مني بايد سنګسار سي . پوښتنه کيږي چي مولانا صاحب ! دانجوني به څوک سنګسار کړي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه برخه

په نوي تاکتیک دپاکستاني چارواکو هلې ځلې

دطالبانو دواکمنۍ پر خلاف دامریکا لخواد جګړې پیل دوې برخي درلودې .یوه یې دوسله وال تیریو لپاره دپوځي پلانونو جوړول ،او بله دطالبانو پر ضد دمیډیاله امکاناتو څخه په استفادي سره دهغوي پر خلاف دنړیوالو ذهنیت اماده کول و . امریکا دمطبوعاتو ،راډیو ،ټلویزیون او انټرنټ له لاري په نړیواله کچه دوحشت،بربریت،تروریزم او انسان وژنو اصلي ترسره کوونکې یوازي طالبان او دالقاعدي سازمان معرفي کاوه ، امریکا ډیر ژر وکالاي شوه نړوالو ذهنیت دخپلو راتلونکو پوځي او سیاسي کړنو سرته رسولوپه موخه اماده کړي ؛ دهمدغو تبلیغاتو پایله وه چي ټوله نړۍ دطالبانو دحکومت دپرزولو او القاعده سازمان دله منځه وړلو غوښتونکې سول.

دامریکا حکومت دسي آي آې دکارمندانو په وسیله دافغانستان په دننه او بیرون کې دځینو افغانانو سره اړیکې ونیولې دهغه جملي نه دشمالي ټلوالې په څنګ کې یې د مرحوم حاجي عبدالحق جبارخیل چي په خپل قوم کي دلوي اعتبار خاوندو او حامد کرزی چي دپوپلزو په قوم کي دخپل مرحوم پلار دشناخت او اعتبار څخه په استفادې سره یي کولاي شوه دطالب چارواکو پر ضد خلک راوپاروي ،او پخوانۍ پاچا محمد ظاهر شاه وچې امریکا دهیواد په راتلونکي برخلیک کي د ونډې خاوند ګاڼه او دسولي په راوستلو کې یې دده ونډې ته زیات ارزښت ورکاوه . امریکا داسي انګېرلې وه چي داکسان کولاي سي خلک دطالبانو پر خلاف راوپاروي . ډیر په دې نظر دي تر کومه ځایه چي پاکستان په دغه پلان خبر و او دحاجي عبدالحق دسفر مقصد او لار ورته معلومه وه دطالبانواوالقاعدي دسازمان په وسیله وتوانېده چي حاجي عبدالحق جبار خیل افغانستان دتګ پر لار مخکي له دینه چي کابل ته ورسېږي بیله کومي محکمي ناځوان مردانه اعدام کړ . د هغه په مرګ زیات پښتانه خفه سول اوډځګه دمرګ په غندلو سره یې پر طالبانو یې ډیري سختي نیوکې وکړې . پدې ډول دطالبانو په مقابل کي دپښتنونفرت لانور هم زیات سو،او دا هڅ چي پاکستانپه هیڅ صورت په افغانستان کې دیوغښتلي حکومت دجوړېدو سره علاقه نه لرې په پښتنو کې نور هم غښتلې سو. حامد کرزی تر دهراود ولسوالۍ ورسېد او هلته دیوه نفر لخوا چي په مطبوعاتو کي یې ځان معلم اشرف معرفي کاوه حمایه کېده،دته دامریکا یانو لخوا ډاډ ورکړه سوی و چي دطالبانواو یا بل چا دحملې په مقابل کي به هغه ساتې . کرزي ونه سوه کولاي دارزګان خلک دطالبانو په مقابل کي راوپاروي ،یو خو طالبانو تر کرزي هلته زیات نفوذ درلود او بل کرزي په ارزګان کي کومې شخصي دپېژندګلوۍ ښې اړیکي نه درلودې .فکر کوم کرزي هلته یوازي پدې خاطر لېږل سوی وچي دطالبانو دحکومت دراپرزېدو څخه وروسته هغه دملا عمر دزېږېدو له ځایه دملا عمر څخه پاته شوېتخت پر کښېنستو لپاره کابل ته رولې ،دا شان ژیستونه اوکړني دسیاست په ډګر کې رواج لري . ځکه کرزی تر هغه وخته هلته پاته سو کوم چي بیا دامریکایي چورلکي پوسیله دبن دکنفرانس ترموافقي وروسته دبګرام هوایي ډګر ته په کابل کي دموْقتي اداري دریاست دواک دتر لاسه کولو لپاره راوړسو،دبګرام هوایې ډګر ته فهیم ، یونس قانوني او شمالي ټلوالي نور غړي مخته ورغلي وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا متحده ایالاتو دانگلستان په نیغ ملاتړ او همکارۍ دطالب حکومت دوسلوال ځپلوپه خاطردسي آي آې جګپوړي کارمندان دروسې په مرسته دتاجکستان او ازبکستان له لاري په چورلکو کي پنجشیر ته راغلل او هلته یي دفهیم ،یونس قانوني ،دعبدالله دبهرنیو چاراوسنۍ وزیر سره دکتلو په ترڅ کي ددوي سره دراتلونکې په هکله خبري وکړې ،شمالي ټلوالي دنده تر لاسه کړه چي دطالبانو پر خلاف دامریکا یانوسره په عملیاتو کي برخه واخلې ، شمالي ټلوالي پدې خاطر په راتلونکې کښې دامریکا په مرسته غښتلې موقف پیدا کړي دامریکا یانو دغه خدمت ته یې غاړه کښېښوده ،که څه هم امریکا یانو به همدا درک کړې وې . روسیه چي دتروریزم پر ضد مبارزه کې دامریکا ملګرې سوې وه دشمالي ټلوالي څخه دامریکا داستفادې په هکله خوښي ښکاره کړه او هغه یې دروسي او منځنۍ اسیا په ګټه وبلل . متل دی وایې ((ما پر آسمان غوښته خداي پر مځکه راکړه)) .روسانو دا انتظار نه درلود چي امریکایان دي بیا داسي تېروزې او شمالي ټلوالي بندنامي ډلي ته چي په سیمه کي دروسانو یوازنې دوستان وه داامکان پلاس ورسې چي دا ځل دامریکا د B52 او C130 ډوله الوتکو دبمباریو په مټ دي کابل ښار هغه ښارته چي اوسېدونکو یې ددوي له نامه سره حساسیت پیداکړی و یو ځل بیا داخل سي.

توماس والکوم پخپله مقاله ((ائتلاف نامقدس)) کي چي دافغان رسالي په 23-24ګنه کي خپره سوې ده لیکې : ((دامریکا په نظر شمالي ائتلاف په حقیقت کي هیڅ ائتلاف نه دی او باور وربانديې نشي کېداي،لیکن پرته له دوی نه امریکا بل انتخاب نه درلود ،.... ځمکني پو ځونو ته دزیاتي اړتیا له مخي په کار وچي دشمالي ټلوالي له ملېشو څخه دطالبانو پر ضد کار واخیستل سي ،نه دامریکا او لوېدیځ دځمکنیو ځواکونو څخه)) امریکا له دې ډارنه چي په ځمکني جګړه کي به د زیات تلفاتوسره مخ سي پرېکړه وکړه چي د شمالي ټلوالي څخه چي دطالبانو سره کوټلې دښمني هم لري استفاده وکړي .دیادولو وړ ده چي دامریکا ولس هم ددې سره مخالفت کاوه چي دجګړې په پېل کې دي په ځمکنیو عملیاتو کې امریکایې سربازان برخه واخلې.

ددي لپاره چي دشمالي ټلوالي نړیوال اعتبار غښتلی سي دروسي مشر ولادمیر پوتین هم ددي حقیقت نه پرده پورته کړه او دژورنالستنو سره یې په خبرو کې دابربنده کړه چي روسې دتیرو پنځو کلو په دوران کي دطالبانو پر ضد دشمالي ټلوالي اود هغوي قوماندان احمدشاه مسعود سره دوسلو او پیسو زیاتي مرستي کړي او دادۍ اوس دغه مرستي نوري هم زیاتوي . فکر کوم د2005زکال دسپتمبر په میاشتي ښوټنه مواد او توکي چي دپنجشیرولسوالۍ (ولایت) ته دمسکو دوالي جنرال ګروموف لخوا راولېږل سوه هم دهغه پخوانیو دوستیو دیوځل بیاډاګیز کېدو او پخلې په خاطر به وه ،که نه تر پنجشیر نورې زیاتې مستحقي سیمي وي ،او بل داچي ولې دیوي خاصې منطقي په نامه ؟ ځکه هلته خداي مکره کومه طبعې ټکه نه لوېدلې.

امریکا دتروریزم سره دمبارزي په نوم داروپایي هیوادو ،روسې ، ببله ایران څخه دافغانستان همسایه هیوادو ملاتړ تر لاسه کړ او داکتوبر په میاشت کي یي دیویشتم قرن دموډرنو الوتکو او بماوریوپه زور دطالبانو او دالقاعدي دسازمان دپټېدوپر ځایوشپه او ورځ مرګوني ګذارونه شروع سوه،امریکا په دغو بم اوریو کي وچ او لانده یو ځاي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسوځول .او دپښتنو داوسېدو پر سيمه په دې نامه چې طالبان پښتانه دي او دطالبانو سره به مرسته وکړي هم تر بمبارد لاندې ونيول ، په دښت کې چوپان او په کلي عادي خلک وويشتل سوه . کلي ،کورونه ، ،ژرندې ، کارېزونه اودکوچيانو خېمې ،پر لارو دسواړليو ګاډې د بم اورونکو الوتکو او توغنديولخوا په نښه سول ،په زرګونو کورنۍ يې کليو او ښارونو پرېښودلو ته مجبورکړه ،دولسونو دژوند اړانه يې خرابه او تباه کړه . په کابل ښارکښې يې هم دښار سهيلې او شمالي برخې ،دتلوېزيون غر (انتن)دبالاحصار او مرنجان تپه او يو مسجدپه بمانو او توغنديو کلک وويشتل ،په سلهاو انسانانوو ژوبل سوه .که څه هم دامريکا داشان کړنه په داخل او بهر کې دافغانانو داعترضونو او احتجاجونو سره مخ شول ، دامريکا وحشيانه خپل سري بمبارۍ يې وغندلې مګر دامريکا او دلوېديځو هيوادو مشرانو وربانديې غوږ هم ونه ګراوه . دسويډن دمالمو په ښار کې دسويډن افغانستان دکمېټې او افغانانو په ګډون مظاهرې وشوې ،په همدغو مظاهرو کې هغو افغان ماشومانوسره دمرستې په خاطر چې دامريکا دوژنکواو ړندو ګذارونوپه پايله کښې يې دژوند هر څه دلاسه ورکړي وه مالي مرستې راټولې سوې ، دمالمو دښار په هغه تعليمي موسسه کې چې ما سويدني ژبه لوستل دسويدني استادانو په همکارۍ مې تر 8000 زيات سويډني کرونه مرسته ټوله کړه ټولې پيسې چې دمالمو دافغانانو لخوا ټولې سوې تر دېرشو زروزياتې وې . دامريکا او هغوې دمتحدينو له پوځې کړنو او عملياتو څخه دا سې څرګندېده چې شاته کوم پښتون دښمنه قوت وو ،او امريکايانو ته يې غلط راپورونه ورکول او هغوې يې دپښتنو داوسېدو پر ځايو بم اوريو ته هڅول ،تر څو له يوې خوا پښتانه وځپل سې او له بلې خوا دپښتنو په زړونو کې دامريکا په مقابل کې کرکه او دنفراحساس راپيداسې ، تر څو امريکا او اروپايي هيوادونه دتل لپاره دپښتنو په مقابل کې حساس اوسې اودوې ته دشک په سترګه وګورې.

دا عمليات دومره درانه وه چې دلوېديځو مطبوعاتو او ان دامريکا د CNN ټلوېزيون يو تن مفسر((فيشر)) وويل :دامريکا بمبارۍ دويتنام له جګړې نه وروسته ډېرې درنې او زياتې سختې وې ،څکه شپه او ورځ په پرله پسې توګه يې دوام درلود.

په هغه وخت کې چې پر کابل او کندهار د بمانو او توغنديو باران ودروسې دولت اعلان وکړ چې شمالي ټلوالې لپاره يې پنجشير ته ټانکونه ،توغندۍ او کلاشينکوفونه رسولې دې ،روسې غوښتل دموقع څخه په ګټه پورته کولو سره دنظار شوراتر غاښو په هر ډول وسلو سمبال کړي تر څو داړتيا په وخت کې وکولای سي له ځان او روسې دګټونه دفاع وکړي ،همدغه مهال ازبکستان هم دجنرال دوستم څخه خپل ملاتړ اعلان . البته دا بايد هېره نشي چې ترکيې تل خپلې ګټې دشوراې نظار په څنګ کې ددوستم په وجود کې لټولې دې او دهغه څخه يې تل ننګه کړې ده . همدا دليل و کله چې دوستم دطالبانو له خوا ځغلول کېده سمدستي به ازبکستان او له هغه ځايه ترکيې ته تلۍ .دترکيې په تلويزيون کې ډېر ځله په پوځې لباس کې راښکاره سوی دی او کله کله دده څخه پداسې حال کې چې هيڅ دولتي واک يې نه درلود ديوه رسمي شخص په بڼه استقبال سوئ دی . د2001زکال داکتوبر په 20ورځ يو روسي پوځي جګپوړي جنرال ((پاپوف)) و ويل :موږ دشمالي ټلوالي سره په کافي اندازه کومکونه کړي ، دافغانستان شمال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دسیاسي اغېزې دنفوذ سیمي بولو ،او دافغانستان دراتلونکي دولت لپاره ښاغلی رباني یو مناسب شخص ګڼو.((امریکا ږغ راډیو)) دغو څرګندونو دا فهمول چې روسیه په هیڅ ډول حاضره نده په افغانستان کې پاکستان پلوه حکومت ومنې.

دکابل دښاریانوپه ګډون د ایران ،پاکستان او ملګروملتو دسازمان سره داتشویش پیدا سو چي دطالبانو تر وتلو وروسته به څوک په دې ښار کي واکمن کیږي ،ځکه درباني دحکومت دپخوانیو ناوړه اعمالو په اساس نه دکابل خلکو او نه هم ملګرو ملتو غوښته چي شمالي ټلواله دې په کابل کي حاکمه سې . کله چي دطالبانو ماته یقیني سوه ملګرو ملتو ،امریکا او لوېدیځو هیوادو پرېکړه وکړه چي هیچاته باید حق ورنکړه سې کابل ته پر خپل سر ننوزي.

دملګروملتو دسرمنشي ځانګړي استازي لخدر ابرهیمي او دهغه مرستیال فرانسیسوندرل لخوایه افغانستان کي دنوي حکومت درامنځته کولو په هکله پر پلان او طرحي جوړولو کار شروع سو . دبیلو ډلو ټپلو سیاسي او جهادي ګوندو او تنظیمو سره تماسونه ونیول سوه ، په دې جمله کې ددقبرس او روم جریانونه هم شامل وه . له بلي خواشمالي ټلوالي دموقع نه په ګټه پورته کولو سره ځانونه سره منظم او په شمال کي یې دامریکا تر هوایي بمباریو وروسته ولایتونه او کابل ته دننوتلو په هیله یو په بل پسې نیول . برهان الدین رباني چي دکابل تر تخت دلاسه ورکولو یې په تاجکستان ،ایران او روسیه کي شپې او ورځې تیرولې دنوامبر په 21 یې په تاجکستان کي دداکتر عبدالله سره دراتلونکي حکومت په هکله خبري وکړې . هغه دامریکا دهوایي حملو او شمالي ټلوالي ته دلاري دخلاصېدو په هکله معلومات ورکړ. په دغه وخت کي روسي یو ځل بیا په ګوته کړه چي دطالبانو تر سقوط وروسته باید استاد رباني دجمهوري ریاست واګي پلاس کي واخلې . دروسې ددغه ورانديز نه تاجکستان،ازبکستان او ایران ملاتړ وکړ ،مګر پاکستان دروسې له دغه نظر سره خپل مخالفت وښود . له بي بي سي اومسکو راډیو څخه زما شخصي یاداښتونه . دپاکستان لپاره هم دا دقبول وړ نه وه ،یوځل بیا هغه کسانو ته ددولت واګې پلاس ورسې کوم چي ددوي په زور یې دافغانستان دورانۍ او افغان ولس دسر په قیمت چي دتلفاتو شمیر یې تر یو میلیون اوړې واک تر لاسه کړ، خوهغوی دقدرت دتر لاسه کولوسره سمدلاسه پاکستان ته شا وګرځول ، دروسې ،ایران او هندوستان سره یې دوستانه اړیکي ټینګې کړې . په امریکا کي هم جمهوریت غوښتونکواو دموکراتانو سناتورانودبوش له اداري نه غوښتنه کول چي شمالي ټلوالي ته اجازه ورنکړي تر څو کابل ته ننوزي ،دبرطانیې صدراعظم توني بلیر هم علاقه نه لرل چي دا بدنامه ډله یو ځل بیا دکابل دښا دفاتح په توګه دغه ښار ته داخله سې.

دملګروملتو استازی لخدر ابراهیمي دشمالي ټلوالي له مشرانو سره خبري وکړې او هغوي ته یې دنړیوالو دا تشویش چي نه باید کابل ښارته داخل سي څرګند کړ ،ولي حالات دومره ګډوډ وه چي دامریکا دلیونیو راکټونو او توغندیو په اورولو مصروفه وه ،یو شمیر هیوادو لکه المان ایټالیا او انګلستان په دې هکله کار کاوه چي ډېر ژر دافغانستان دبرخلیک دټاکلو لپاره غونډه جوړه سې . له بلې خواافغان ولس دوحشي بمباریو له امله هک پک پاته واو دخپلو نازولو په ویر سرګردانه او فرېشانه وه ، دا دقدرت لیوالو وخت غنیمت وباله پر خپل سر دنومبر په 13ورځ دماذدیګر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شپږ بجو په هغه روسي پوځي لباس کې چې څو ورځې پخوا یې روسي چارواکو شمالي ټلوالی ته دګنډلو او ددوي په ا ختيار کي دورکولو خبر خپورکړی و)) 12000 ((وسله وال کسان دکابل په وينو لړلي او زخمي زخمي ښار ورننوتل او دکابل زوړېدلو ښاريانو يو ځل بيا هغه مخان وليدل کوم چې له لېدو نه يې نفرت درلود . په هغه لحظه چې دا ټلواله دکابل په ښار ورننوتل سمدستي فهيم ځان ددفاع ،يونس قانوني دکورنيو چارو او عبدالله دبهرنيو چارو وزيران اعلان کړه ،دمالي وزارت چاځکه وانه خيست هلته هر څه په ګډه چورسوې وه . ددغو مقامو دتر لاسه کولو پر سر يې دبن په کنفرانس کي هم دومره چنې ووهلي تر څو همدا مقامونه همدغو ښاغلو ته ورسپدل . برهان الدين رباني يو ځل بيا دکابل په ښارکي دمطبوعاتو او راډيو ګانو په وسيله خپل رغ دارګ له ماڼۍ نه پورته کړ . فقط څلور ورځې وروسته تر هغه چې دا ښاغلې په کابل ور ننوتل دروسې دبهرنيو چارو وزير سرګې ايوانف اعلان وکړ ، چې يو نفر پوځي او بل دسياسي چاروجګپوړي کار پوهان کابل ته ولېږل سوه تر څو په کابل کي دهغه حکومت دچارواکو سره چي اوس پر وضعه مسلط دی او هغه په رسميت پيژنو ليدنه کتنه وکړي او دخپل مينځي مناسباتو دټينګولو په هکله بحث کوي . روسي پدغه د تلواري سياسي حرکت کولو سره امريکا او نړېوال ديوه تر سره سوي عمل سره مخامخ کړه او داسي يې وښودل چې دحکومت درياست مسله ختمه ده ، هغه دی رباني پردولت مسلط دی اداره يې جوړه.

دشمالي ټلوالي کابل ته داخيلېدل ، او پر خپل سر حکومت جول داروپا او امريکايي چارواکو دخوابدی سبب وګرځېده،کابل ته دشمالي ټلوالي ورتګ ديوي شورا تر جوړېدو وروسته چي امريکا پلان درلود په نظر کي نيول سوې وه .درباني داسي خپل سری ته امريکا او انګلستان داسي ځواب ورکړ چي دبن تر کنفرانس وروسته يې هغه ته يوازي د ((X))پريزيدنت لقب ور پرېښود او بس.

ملګرو ملتو،امريکا،برتانيې ،جرمني ،فرانسي دافغانستان لپاره د راتلونکې حکومت دجوړېدو ،اساسي قانون ،دمؤقتي او عبوري ادادرې ددندو او نورواړينو مسايلو دڅېړلو په منظور دالمان په وړانديزدهغه هيواد دبن په ښارکي ددوې دخوښي افغانانو په ګډون ديوي غونډې دجوړيدو لپاره ګامونه ګړندي کړه سوه.

دملګرو ملتو د سازمان دسرمنشي استازی لخدر ابراهيمي په ايتالياکي دمحمدظاهر شاه ،دهغه دکورنۍ دغړو او هغه له سلاکارانو سره وکتل په خبرو کي موافقه وسوه چي دبن په کنفرانس کي به دپاچا استازي برخه اخلي . په دغه وخت کي چي دظاهر شاه سره دنړېوالو په ګډون دافغانانو ليدني کتني زياتي شوې ،موږ په اروپاکي ديو شمير فرهنګي ټولواستازې دتليفون په مټ سره سلا شو چي يو هيئت دي دافغانستان دمسلېدعادلانه حل په هکله دپاچا سره دکتلو لپاره روم ته ولاړ سي . دفرهنګي ټولنو پلاوی روم ته ولاړ له پاچا او دهغه دکورنۍ دڅو غړو سره يې دافغانستان دراتلونکي سرنويشت دټاکلو ،افغان ولس دغوښتنو زموږ دوړانديزونو او يو شمير نورو دعلاقي وړ مسلو په هکله خبري وکړې ، دښاغلي زرين انځور په ويناد‌لومړې ځل لپاره همدغه پلاوي يو ټوک پښتو کتاب دپخواني پاچا کورنۍ ته ډالۍ کړ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان او له هیواد نه بهر ټولو افغانانو ددې لپاره تلاش کاوه چي دا ځل دبهرنیو هیوادو په مرسته او افغان رون اندو په مشوره او ګډون داسي یوه اداره جوړه سي تر څو افغانولس وکولاي سي خپل سرنویشت په خپله خوښه او دولس له ارادې سره ورته وټاکې . ددي کار لپاره زیاتورونې اندو افغانانو منډې تر ړي وکړې ،مګر له بده مرغه دتل پشان زموږ دهیواد دبرخلیک دټاکلو په هکله د هغو څخه چي دهیواد دودانېدو او ښېرازۍ سره يي علاقه لرل چا پوښتنه ونکړه، دافغانستان راتلونکۍ سیاسي سرنوشت یوځل بیا دابرقدرتولخوادافغانستان په راتلونکې اداره کي دغوښن ځاي دتر لاسه په خاطر د 2001د نومبر (27څخه دسمبر تر5) نیټې دالمان د بن د ښار د پترسبورګ دتاریخي هوټل دکنفرانسونو په تالار کې تر سختو امنیتي تدابیرو لاندي دګوتو په شمارڅوهغو کسانو په ګډون چي دوي غوښتل دتړلو دروازو شاته په جوړسوې کنفرانس کې و ټاکل سو. دکنفرانس کار او ټول جوړښت او افغانې مشروعیت دهیوادزیات شمیر نظر خاندانو او سیاسي څېړونکو لخوا تر سوال لاندې ونیول سو،او زیاتي نیوکي پري وشوې چي دا سلسله تر اوسه اوډیره وخته به دوام ولري.

دا ځل بیا دافغان ولس ټولي هیلې په ناهیلو بدلې سوې ،همدا دپردیو لخوا دحکمتونو دجوړېدو پایله ده چې اوس هم دمیلیارډو ډالرو په رالېږلو سره افغانانو دآرامۍ ګوله نه ده په خوله کړې.

د دکنفرانس کارچې دافغانستان په چاروکې دملګرو ملتو د سازمان د عمومي منشي استازي لخدر ابراهیمي او ددغه سازمان دویاند ښاغلي فوزی په مشرۍ پر مخ بیول کېده دامریکا دولسمشر ځانګړی استازي ښاغلي خلیلزاد ، دامریکا او روسیې دبهرنیو چارو وزیرانو کولن پاول ،ایګور ایوانوف او شپږو همسایه هېوادونو دبهرنیو چارو وزیرانوچي د (6+2) هېوادو په نامه هم یادېږی ،المان ،برتانیې ، ایتالیې،هالند اوجاپان استازو دکتونکو په توګه حاضر وه .دافغاني لورې نه په غونډه کي دشمالي ټلوالي استازي زیات واو هغوي داحمدشاه مسعود یو لوي عکس هم دغونډې تالار ته له ځانه سره وروړی ؤ،لوستونکي خبر دې چي دهمدغه کال دسپتامبردمیاشتي په نهمه نیټه احمدشاه مسعود دخواجه بهاالدین په ولسوالۍ کي دناپېژندل سو کسانو لخوا ووژل سو . خو داچي د شمالي ټلوالې استازو له ځانه سره دهغه عکس تالارته راوړ ټول حیران سول چي دا دځه لپاره؟؟؟

دبن په کنفرانس کې دګډون لپاره دغو ډلو ته دامریکا له خوا بلنه ورکړه شوې وه.

-1د روم دسولې دجریان استازي 9 نفره.

-2د قبرس دسولې دجریان استازي 3 نفره.

-3د اسلامي متحدې جبهې استازي 11 نفره.

-4دپېښاور دسولې له جریان څخه 3 نفره.

-5دمشاورنو او څارونکو په توګه 44 نفره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا باید جوته سي چي داډلې په هیڅ صورت دافغان ولس داستازیتوب جوګه نه وي، ددوي دعوت دغه شان سرنویشت جوړونکې غونډې ته کاملا د بهرنیوهیوادونوداړیکو پر اساس تر سره شوی و . دا هغه اساسي جفاوه چي زموږ دهیواددبرخلیک دټاکل په وخت کي په دې نامه چي وخت حساس دی ژربايد هر څه تر سره سي دافغان ولس سره وسوه .ددغي لویې تیر وتني اویادځینو لخوا دقصدي او له دښمنیو څخه ډکي کړني دروند پېټی اوس دافغانانو ملا ماته کړېده.

دبن دکنفرانس ژبه فارسي وه ،اوهم دهغي غونډې ګډون کونکې کوم چي دافغانستان دراتلونکی په هکله يې پرېکړي کولې غوڅ اکثریت دهیوادد لړه کیو قومواستازي وه،په ټوله دنیا کي دامعمول دی کله چي د یوهیواددسرنویشت او يانورو ورته سترومليې مسلو په هکله بحث کېږي نو دهغه دډېرکیو سره تر هر چا زیات خبري کیږي او دهغوي ګډون دشمیر په تله ضروري برېښي ،ځکه دهري پرېکړي په پلې کولو کې په طبعي ډول ډيره کې ډير رول او نقش لري ،مګر دلته دهغه دښمنیو له مخي چي دنړی یو شمیر هیوادونه يې له پښتنو سره لري ونه غوښتل دغونډې اکثریت دپښتنواستازي او په کل کې روڼ اندي او اهل خبره خلک وي . دغه حالت چي له یوي خوا پښتانو استازې لږ او له بلې خوا دکنفرانس ژبه فارسي وه پر پښتنو استازو بد تاثیر وکړ او هغوي له غونډې سره بایکاټ کولو په هڅه کې شول ، دتالار نه ووتل دغي مسلي ته تر هر چا زیات مرحوم حاجي عبدالقدير متوجه سو و ، هغه دملګرو ملتو داستازو سره دکنفرانس دژبې په هکله زیات جروبحث کړی وبلاخره هغه داحتجاج په توګه له غونډې دوتلو اعلان کړی و ،دهمدې ورځې دماذدیګر پنځو بجو شاوخوا وه چي ماته له جرمني څخه ښاغلې زرين انځور چي موږ دنورو سره په ګډه دغونډې کار ځاره تلیفون وکړ او دا جریان يې راته ووایه ، ماته يې وویل چي دحاجي صاحب قدير سره وږغیږه او هغه پخپل نظر پوه کړه ،ماورته وویل چي زه دحاجي صاحب سره بلد نه یم زه به څنګه ورسره وږغېږم که ورسره بلدیې ته خبري ورسره وکړه ، داسې پوه سوم چي انځور صاحب هم خبرې ورسره کړې ،ماته يې په ځواب کې وویل هغه تاپه غیاب کې پېږني دا((0049 171 549 1822 ((دده دموبیل نمبر دی ویې لیکه او ورسره خبري وکړه . ما سم دستي نمر ولیکل او دمرحوم حاجي صاحب سره مي خبري وکړې په خبرو کې راته معلوم سوه چي وطن او افغانان ټول له یوه مخه په هر قوم اوهره ژبه چي خبري کوي پرګران دي هغه ماته په دغه غونډه کي دیوشمیر استازو دسپین سترګیو او شرارت لنده قیصه وکړه ،تر کومه ځایه چي زه پوهېدم ماوهغه خبري سره وکړې او هغه ته مي وویل چي موږ دبن دکنفرانس دجوړېدو پلویان یو خو په دې شرط چي دکنفرانس دجوړېدو موخه په افغانستان کي داوسنی کشالي دسیاسي عادلانه حل لاره لټول وي ،ولې که هدف دا ځل بیا له بن څخه پر افغانولس دیوي داسي پرېکړي او لاس پوځي اداري تپل وي چي افغانستان ته نوي بدمرغیپه خپلو زړو او پېژندل سوو څېرو له ځانه سره راوړي ښه داده چي دا کنفرانس هیڅ دایر نسي . په اخیر کي مي ورته وویل موږ په غونډه کي دټولو هغوکسانو سرسخت پلویان یو کوم چي دوطن دعمومي مصالحو او ګټو دساتلوپه خاطر په کنفرانس کې خپل اواز پورته کوي ، تاسو ډاډه اوسی موږ هم حالات څارو،ستاسو له معقول او هغه ملي دريځ څخه چي په هغه کي دوطن او خلکو ګټې نغښتي وي په ټول قوت ملاتړ وکوو،په پام کې لروپه اروپا کي دافغاني روڼ اندو په ګډون پدغو نږدې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځوکښې په فرانکفورت کې غونډه جوړه سي تر څو هلته ټول افغانان دهیواد دراتلونکې په اړوند خپل نظر څرګند کړي . په همدغه ورځ ډېر ژر دهغه سره دبي بي سي راډیو مصاحبه جوړه سوه او هغه په مرکه کې ټولې خبرې نړیوالو ته بربنډې څرګندې کړې ،له هغې ورځې دشمالي ټلوالې اومرحوم حاجي قدیر تر منځ مناسبات تاریک سول .دهغه تر مرګه ماهغه سره دهغې شپې په ګډون چې دده په وینااله تورخمه دوروستي ځل لپاره را اوښت دهمدغه موبیل تلیفون په وسیله څو ځله دمسایلو په هکله خبرې کړې اونظرونه موسره شریک کړې دي . اوس دې هغه خداې وبخښې او روح دې ښاد وي

غواړم یوه ټکي ته اشاره وکړم ، ټولو فرهنګیانو او فرهنګپالو په افغانستان کې د تکنو کراتانو ،ملي اوسیاسې شخصیتونو او هغو چې کولاې یې سول هیوادته له جګړې په میراث راپاته بدمرغیو څخه نجات ورکړي په دولتي اداري کې دګډون غوښتونکې وه.

په جرمني کښې دفرهنګیانواو روڼ اندو لخوا دبن دکنفرانس ځاې ته نږدې درنده غونډه دایره سول دهیواد په راتلونکې اداره کې دتکنوکراتانو اونورملي شخصیتونودګډون څخه ملاتړ او دجنګسالارو یو ځل بیا واک ته رسولو پر ضدشعار دغونډې اساسې موخه وه ،دبن دکنفرانس دتالار نه مصطفي ظاهر او پاچاخان ځدراڼدغونډې برخه والوته راغلل او دهغوې دغوښتنو او وړاندیزونو تر اورېدووروسته یې هغوې ته وعده ورکړه چې دیو افغان په توګه به دوطن ملي ګټې په پام کې نیسې . دمخکنې پلان له مخې په اروپاکې دفرهنګیانو او فرهنګپالو په زیاردجرمني دفرانکفورت په ښارکې ددسمبر په لومړۍ ورځ دتر ((نهه سوه)) زیاتو روڼ اندو په ګډون چې دامریکا او ټولو اروپایې هیوادو دفرهنګي ټولنو استازو او نورو علاقمندانو برخه درلوده ستره غونډه جوړه سوه.

دیادولو وړ یې بولم چې ددغې درنې غونډې لګښت دځوانو وطنپالو نثار احمدشېریندل او خالد احمددیاني په مالي مرسته برابره سوې وه ، غواړم ددوې دنومو نو په ذکر کولو سره وښیم چې ښه او دوطن لپاره چوپړ دهیچا نه هېرېږي .

دهمدغه کنفرانس د پرېکړو په اساس دغیري متجانسو او مختلفو نظریاتواو عقایدو لرونکو په ګډون چې اکثریت یې افغان ولس ته د قبول وړنه وه یوه اداره د ((موقتي اداري)) په نامه جوړه شوه او ښاغلی کرزی ددغې اداري دمشر په توګه وټاکل سو. دهمدغې مؤقتي اداري په وړاندې پس له هغه چې اوبه تر ورخ تېرې شوې و ې دومره ستري او دډېري مودې دندې په نښه شوې چې له هغه لمړۍ ورځې هر هوښیار او یوه سړی پدې پوره پوهېده چې دا اداره او دا دندی ډېری سره لیري دي . له بلی خوا ددغودرنو دندو سرته رسول هغه چاته سپارل شوي وه چې داټولی بدمرغی دغه ملک ته دهغوی لخوا ډالی سوي وې . په هر صورت دبن دپرېکړو په اساس دموقتي اداري په دوران کې یوه استراري لویه جرګه د((2002 دجون په 22)) نیټه جوړه سول . دجرګې پاله ښاغلې کرزې ته دعبورې اداري مسؤلیت په غاړه ورکول اودحکومت نوې وزیران ټاکل و. عبوري اداري هم همداشان هغه څه کول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دوي غوښتل . پدغه دوره کې دبن دکنفرانس دپرېکړو له مخي داساسي قانون لپاره کميسيون جوړ سو ،دمطبوعاتو او سياسي ګوندونو قوانين دښاغلې کرزي دفرمان له مخي اعلان سول ، ددغه قوانينو اعلان ، دولسمشرۍ او ملي شورا ټاکنې پدا پځوکلو کي يوازنۍ لاسته راوړني دي .په عبوري اداره کي جنګسالارو او تنظيم سالارو غوښن مقاومونه تر لاسه کړه کوم چي دهمدي لپاره ئی شپه او ورځ تلاښ کاوه ، په دولتی ادارو کښی پوهو او لايقو کسانو ته ګمارل يو ځل بيا هير شوه. پر دغو ټولو سر بيره يې دحکومت له نوۍ تشکيل سره ناخوښي ښکاره کول ،البته دليل يې داو چي دغو ښاغلو غوښتل هر څه پخپل واک کي ولري، په پښتو کی يو متل دی وايی :�کونډی هم ژاړی رنډی هم ژاړي ، هغه چی نن ئی راودکړي هغه په ناورين ژاړي� . دهمدوی په واکدارۍ کښي په لسهاوو زره وړ مسلکی او دپوهی خاوندافسران ،کارپوهان،معلمان، ملکی مامورين، انجينران ، ډاکټران نر اوښځې له کاره ګوښه شول،هغوي دخپل اولاد لپاره ديوې ګولې ډوډۍ دپيداکولو پخاطر دکابل نه تر پښاوره،ايران ،ډوبۍ او مسکو بازارونوته پلنډيټوب ، ورځنۍمزدورۍ او خټګرۍ په خاطر ورسول.

دعبوري اداري ددندوپه اساس داساسی قانون دتصويب لپاره لويه جرګه راوغوښتل شوه ،داجرګه دتيرې جرګې په پرتله دقدرت پر سر دسياليو اوهيوادسره ددښمنۍ په کچه ډيره تاريخی وه . تر شلو ورځو زيات ئی د وام وکړ ، څکه پدی جرګه کی زياتی چني ووهل شوي،پرخوله مهرونه ولګيدل،هر چا غوښته خپل واک ا وقوت دافغانانو او بهرنيانو ننداري ته وړاندی کړی، نږدي ؤ چی جرګه بيله کومی پريکړی پاي ته ورسيږي ، د بهرنيانو ئی کور ودان چی خپلولاس پوځو ته يې غاښونه و چيچل او هغوي ئی يو ډول جوړجاړي ته وهڅول ترڅوجرګه د يو پايلې په لرلو سره پاي ته ورسېږ ي ،هير بايد نشي چې په همدې جرګه کښی دافغان ولس دلوي اکثريت دروا او مسلمو حقو قو پر خلاف پريکړې وشوې او داسی اساسی قانون تصويب شو چي تر هيڅ ښه ولې دپلی کولو پايلی به ئی زيات ناندريز وي

په 2002زکال دجنوري د مياشتي په21نيټه دجاپان دتوکيو په ښارکي دمرسته کوونکو امريکايي،اروپايي هيوادو ،نړيوال بانک،داسيادپرمختيا بانک ،دملګرو ملتو وجهي صنوق،جاپان ،سعودي عرب ،روسې هند او ايران په داستازوپه ګدون لويه غونډه جوړه سوه ، دنړۍ زياتو هيوادو دهر اړخيزو مرستو وعدې وکړې ،په مليارډو ډالر افغانستان ته راغلل . په 200زکال دمارچ په 31نيټه د پنځوسو هيوادو دبهرنيو چارو دوزيرانو او استازو په ګډون په برلين کي دافغانستان سره دمرستو کولوپه خاطر بل کنفرانس داير سو ،پدغه کنفرانس کي کرزي د 28ميلیارډ ډالرو مرستو دتر لاسه کولو وړانديز وکړ ، وروسته پرېکړه وسوه پر پخوانيو وعده سوو مرستو سربيره دي د افغانستان سره نور 8,2 ميليارډه ډالره مرسته وسي . خو متاسفانه افغانانو ته کوم څه پکښي وه نه رسېدل ،غټه ګټه يي چي هره ورځ يي چارواکي يادوي دکندهار کابل سړک دی ، هغه هم پسله شپږمياشتوبيا جوړوني ته ضرورت پيداکړ ،او يادا چي ځيني چارواکي وايي موږ هر کلي ته نږدي ديرش زره ډالرو په ارزښت دبيا رغوني لپاره په مصرف رسلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

،ماته څه موده مخ کي یو افغان چي تازه له وطنه راغلی و قیصه کول ،ویل یې کله چي په راډیوکي دولتي چارواکي ولس ته دخدمت خبري شروع کړي پخوا به یې پرې خندل مګر اوس راډیو ګوله وې ،موږ نه پوهېږو چي ددغو پروژو ثمره ولي سیلابونه یوسې ؟؟،او ولي په کال کې تر یو میلیارډ زیات دپلاستیکي شیانو درانیولو لپاره پاکستان ګټه تر لسه کړي ، داچي ایران ، چین ، ډوبۍ او نور هیوادونه ته څومره پیسي دهمدي تجملي شیانو درانیولو لپاره لېږل سوي که یې سړی حساب کړي پر بدن یې ورېښتان جګ جګ درېږي . موږ هر څه لرو خو هیڅ نلرو او تر غوړوبه که خیر و دهمدغو نا عقبت اندېشو مسؤلینو دکار په برکت په بهرنیو پورونو کې ډوب سوا!!!

څرنګه چي دافغان ولس دبرخلیک خښته دبن په کنفرانس کي کږه اېښودل شوې ده ،درون اندو او خواخوږو په عوض ټوپکمار او جنګسالارو ته دولتي واک پلاس ورکړه سو ،او پر قدرت باندي ددوي پاته کېدل دوام لري نو هرومرو به تر څوچي داکسان او همداتنظیمونه وي په هیواد کي به دهر اوښتون دمانۍدیوال کوږ وي . هغه دلوي شاعر شعر دی چي وایي : سنګ اول چون نهد معمارکج تا ثر یامیرود دیوار کج

دمطبوعاتو قانون تصویب د یوازني نسبي مثبت اوښتون په توګه دهغو نیمګړتیاو پر اساس چي لري یې په عمل کی پلی کول ستونزمن شول، مثلادمطبوعاو آزادی یو وازی دا معنا نلري چی په سلهاوو ورځپاڼی نشرات وکړی ،مختلفي تلویزیونی او راډیویې دستګاه وې فعالیت ولری، مهمه دا ده چی داخپرونی په هیواد کښی دآزادۍ، دموکراسۍ ،سولی او امنیت دټینګښت ،ځوان نسل دعلم او تخنیک په بریاوخبرول اوافغان ولس یوېر مختللي متمدن او معقول ژوند ته هڅول وې . له بده مرغه اوس دغه دډله ایزي خبرونی وسیلې دحقایقو دانعکاس توان نه لري ،هغه کسان چه هغوي عملاَ دافغان ولس دګټو پر خلاف کړني سرته رسوې ،رشوت خوري ،دخلکو پر ملکیتو تعرض کوې ،ملي شتمني لوټوې ،دتاریاکو او هیروئېنو تجارت کوې په هیڅ ډول ځانته دهغوي دافشأ کولو جرات نسي ورکولاي . دوي دبنسټپالو جنګسالارو او تنظیم واکو،دپلانونو دپلي کولو ناوړه پایلې نسې برملا کولاي ، تر اوسه په هیوادکې څوک خپل نظر اوعقیده نسې څرګنده ولاي ،هر څه چي دچارواکو ،جنګسالارو او تنظیم واکانو خوښ نه وې تر سره کونکې یې سمدلاسه په کفر او داسلامي احکامو څخه په سر غړونه تورن کېږي . همدا اوس ددموکراسۍ څخه ددوي په ګټه دتعبیر په اسا س هر لهظه لیکوال،خبر لوڅ ،هنرمند، فرهنګیان اود خپلواک اند خاوندان تر جدي دتهدید او توهین لاندي شپي ورځي سباه کوي ، دهغوي خبرو او وړاندیزو ته څوک غوږ نه نیسې او نه یې هغوي له ډاره اظهارولاي سې.

بلې په هیواد کي ولسمشر وټاکل سو ،دادی نن سباه دملي شورا دټاکنو پایلې چي دپیسو او درغلیو و تهدید په زور دهمدغو دموکراسۍ او ملې ګټوخلاف کسانوونډه به پکې زیاته وي پداسي حل کې روښانه کیږي ،چي دافغانانوغوڅ اکثریت له ولسمشر نه خفه اوملي شوراته دټاکنو بهیر په مختلفو بڼو دګټونکواوبایلونکولخوا دلاس وهنو او درغلیوتر نیوکو لاندي دی . بیچاره او دربدره ولس اوس پوهیږې چي دوي به دکوم ډول پارلمان درلودونکي وې .په رښتیا سره هغه ارزوګاني چي ولس دبن دکنفرانس دپرېکړوله پلي کیدو څخه لرلې یو په بل پسې په ناهیلو بدلي سوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبن دکنفرانس دپریکړوله مخي دعبوري ادادرې چي دپارلمان تر لومړۍ غونډې پورې یې معیاد اوږد دی اساسي دندې په افغانستان کې بیله قیداوشرط نه دوسلو ټولول ،دملي اردو،ملي پولیسو اوملي امنیت ادارو پر سمبالتیا سر بېره پدغو اداروکي دتشکیل له مخي دپوهو اومسلکي افسرانو ګمارل ،هغه چا ته چي لاسونه یې دافغانستان دبې ګناه خلکو په وینو سره او دعامي شت منۍ په لوټولو او ملي خیانت متهم وي له حکومت څخه شړل ،دښځي او ماشوم دحقوقو تظمین ،دکوکنارو دکرلو او هیروئینو دسوداګرۍ مخنیوی ، دبهرنیو مالي او مادي مرستوڅخه په استفادې سره دهیواد په ښارو او کلیو کې دبیارغوني کار،دښوني او روزنې رواج ، دهلکانو او انجنو لپاره وښوونځۍ اوعالي تحصیلاتو مؤسسو ته دتګ امکانات برابرول،روغتیایي خدمتونه ،دیوې سالمې دولتې ادادرې جوړول ، کار دکار واهل ته سپارل ،په دولت کې دافغان ولس له ستوني څخه دپخواني قوماندان ،پاټکوال ،تنظیم سالار او جنګسالار لاسونه لنډول په ګوته شوی وه،له بده مرغه دایوه دنده هم چي افغانستان به یې له همدا اوسني حالت او بې امنیتیو څخه ژغورلی واي تر سره نه شوه.

ددواړو لویو جرګو جوړېدل اواساسي قانون تصویب دافغان ولس دګټو پر خلاف د مصلحتونو پر بنأ تر سره سول ،جنګسالار په نوي بڼه ،پاټکوال او محلي قوماندان په دولتي جامه ،ددموکراسۍ او متمدني ټولنې دجوړېدو،دښځې او ماشوم دروا حق ،دبیان او عقیدې دآزادۍ مخالفین دقضاوت کونکوپه توګه ،داړمارو او چپاول ګرو ددولتي کارپوهانو په نومونو پر دغه زورېدلي ولس دانږدې پنځه کاله حکمرانې کوي،او څوک یې مخه هم نسي نیولاي . دکوکنارو کرل ددولتي جګپوړو چارواکو دبربنډې او نیغي لاس لرنې اودهېروئینو دپټې دسوداګرۍ نه دګټې ترلاسه کولو په خاطر ددي پر ځاي چي کم سي ورځ په ورځ زیاتیږي دنړۍ په سلو کې 87 تارياک زموږ په هیواد کې تو لیدېږي،افغانستان اوس دتاریاکو او هېروئینو دتولید کونکو هیوادو له جملې څخه لومړنۍ هیواد دی چي په دومره پیمانه انسان وژونکی توکی تولیدوي ،ددې ګټه په میلیاردوډالره ده مګر دا پیسې هیروئنوسوداګرهیواد ته نه راوړې دخپلو نازولو او یا له دي ډاره چي ممکن کومه ورځ ددغه کړېدلي ولس دصبر کاسه ډکه سې او دیو ملي پاڅون په نتېجه کې یې له هیواده ورک کړي په بهرنیو بانکو کښې ساتې . ځکه هم داښاغلي نه غواړي چي افغان ولس دي په نس موړ سي او یادي دلته زراعت ،صنعت او مالداري پیاوړې سې . د افغانستان دخلکو بې وزلی ددوي په ګټه ده ، دنړیوالو دمعلوماتو پر اساس افغانستان دنړۍ د 187هیوادوله جملې څخه 173هیواد دی .دادۍ دهېروئینو اوکوکنارودخرڅلاو او تولید له درکه افغانستان ته دزیاتو پیسو برکت.

د2001زکال دسپتمبر دیولسمي نه بیا تر ننه پوري زموږ دولس تاریخي دښمن پاکستاني چارواکو له دغوناخوالو، نیمګړتیاو اوددولتي چارواکو نه دافغانانو دخوابدۍ څخه پوره ګټه اخیستې تر اوسه په برۍ دالقاعدې دتروریستي سازمان ،په پاکستان کې دنورو بنسټپالو سازمانو دمشرانولکه مولانا فضل الرحمن پشان خلکو په مدرسو کې هغه کسان چي مغذونه یې مینځل سوي او فناتیک ځیني جوړ سوي وي د افغاني بنسټپالواو طالبانو په وسیله زموږ په وطن کي دبې امنیتۍیو او نا ارامۍ یو داور لمبې تازه ساتې . له 1972زکال نه راپه دې خوا دپاکستان آی آیس اي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پوځي استخباراتو په افغانستان کې دومره ريښې ځغلولې چې نور سل کاله به لاهر حکومت چې په افغانستان کې جوړيږي پاکستان به په هغه حکومت کې هرو مرو خپل کسان ولري . پدې بايد هر هغه څوک چې په رښتيا ځان افغان بولي پوره پوه وي چې پاکستان دتاريخ په اوږدو کې له هغه ورځې چې له انګليسي مور نه دهند په خاوره کې زيږيدلې دی د افغانستان او افغان په مقابل کښې يې دبيطرفی او دوستی د سياست پر ځاي زموږ په خاوره کي دبې شرمانه سياسي او وسلوالو لاس وهنو او دسيسودپلې کېدو څخه ندی ستړی شوی .په زياته خوښی سره يې ددوستی تر نامه لاندې دافغانستان دبربادی او ويرانی ننداره کړېده ، پر افغان وژنه ، ربړېدنه او ژړا يې خوند اخيستی.!

پاکستان تل ددوستی او اسلامي اخوت تر نامه لاندې خپل کرغيړن سياسي ،اقتصادي او فرهنګي دښمنانه پلانونه دافغان ولس پر خلاف متاسفانه دافغان په وسېله پلي کړي او دا لړی په زياته هوښياری همدا اوس هم روانه ده.

يو فلسفي اصل دي که دولت او حکومت ونسې کولاي دخپل رعايت يعني عام ولس غوښتنو ته مثبت ځواب ووايې ،ولس ناراز او خوابدی وې په هغه صورت کي هر مخالف ځواک په ډيره اسانی سره کولاي سې ولس دخپل دولت پر خلاف راوپاروې . پاکستان ددغه ټکي په پوهېدو سره دخپلو استخباراتې شبکوپه وسيله چې په افغانستانکې يې کمی نسته اوس دخپلو لاس پوڅو په وسيله دامريکا او امريکا پلوه دولت سره دجهاد په نامه افغانستان ته دترهګريواو وسله والو بريدونو دسرته رسولو لپاره را استوې ، دلته علاوه پر دغه چې امنيتې حالت يې له سخت ګواښ سره مخامخ کړی دی بې ګناه افغانان وژني . همسايه هيوادونه دهغه جملې په ځانګړې توګه ايران هم دخپلو سياسې مذهبي او ژبنيو اړيکو او هغو تنظيمو په وسيله چې په ايران کي دافغانستان لپاره جوړ سوي وه دخپلو سياسې او اقتصادې موخو ته درسېدو لپاره دوامداره مداخلې او لاس وهني تر سره کوې چې دعامو خلکو له نظره پټې نه دې پاته . ايرانې اخندان غواړې د امريکا سره خپله دښمني دلته زموږ په هيواد کي دافغان معصوم انسان دژوند په قيمت تر سره کړې هر څومره چې امريکاپه افغانستان کي ښکيل پاته وي په هغه اندازه دايران په ګټه ده تر څو ايرانيانو ته وښې وګوری امريکا په افغانستان کې څه وکړه چې له ايران سره به يې وکړې په يوه خبره دافغان ولس په بدبختی کې ددغو اخوندانو داقتداردوره اوږدېږې.

کله چې دامريکا لخواطالبان اودالقاعدي سازمان وځپل سوپاته شونې يې له افغانستان څخه پداسي حال کې چې ټولو ليدل پاکستان ته وکوچېدل او ياپخپله په هيواد کې دڅه مودې لپاره غيرې فعال پاته سول ، هغه چې ولاړل هلته يې پسله څه مودې ځانونه دوباره منظم کړه او دپاکستانې استخباراتو لخوا ورته دپټېدوټاکلې ځايونه په ګوته سول . ماته دوه کاله پخوا يو افغان چې دپاکستا څخه راغلیوويل ((د طالبانوله کښته نه تر پورته ،عرب او نور ټول هغه چې په افغانستان کي دامريکا پر ضد جنګ ته راغلي وه ،کله چې يې ماته وخوړه پاکستان ته راغلل ټول دپاکستان په ښاروکي چکري وهې ،کورونه ، دفترونه لرې او تبليغات کوې . بايد وويل سې چې دطالبانو اوالقاعدي جګپوړي همدا اوس هم ټول په پاکستان کې اوسې . د يولړزياتوبېلګوله مخې دا باور پيداکيږي چې پاکستاني چارواکې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره درواغ وايې او دوه مخې سياست چلوي ،امريکا او نړيوالو ته وايې موږ ته پيسي او وسلي راکړې چي تروريستان په وځپو مګر دوي هغه پيسې او وسلې بيا تروريستانو ته ورکوې او افغانستان ته يې زموږ سره دډيورنډ دکرښې پر سر دتاريخي دښمنۍسرته رسولو لپاره رالېږي.

دپژواک دخبرې اژانس سره جنرال بابر په يوه مرکه کښې دخپل رهبرضياألحق څخه په سر ټکولو سره چي ګواکې تر دغه زيات يې بايد دافغانستان په کورنيو چارو کې مداخله کړې واي له پټو رازونو پرده داسي اوچتوې وايې : ((زموږ له ټولو مشرانو سر ښې اړيکې وې،،له استاد رباني سره مو هم د1973زکال څخه اړيکې درلودې،خو کله چي په 1992زکال مجاهدينو داستاد رباني په مشرۍ په کابل کې واک تر لاسه کړ ،نو له پاکستان سره يې اړيکې ښې نه وې چي لامل يې دپاکستان دپخوا نې ولسمشر ضيأ الحق ناکامه پاليسي او پلانونه وو،افغان مهاجرين يې په اوو تنظيمو ووېشل او په خپل سر يې له عربو او نورو مسلمانو هيوادو څخه دمرستو په راټولولو پيل وکړ ،بله داچې ضيأ الحق بايد دپروفيسر رباني په مشرۍ کې له افغانستان څخه بهر دافغانانو يو عبورې حکومت جوړ کړي واي،خو ضيأ الحق دا کار ونه کړ)). بلې جنرال بابر بايد خفه وي ځکه لومړۍ خو همدغو دتنظيمو رهبرانو ضيأ الحق ته دستر مجاهد خطاب کاوه او بابر يې هېر وو،دوهم دا چي بابر او هغوي چي بابر يې استازيتوب کاوه غوښتل کله چي استاد رباني دوي دکابل پر تخت کښېناوه هغه دډيرو پخوانيو اړيکو له مخې چي پاکستانيان په خبر لانه وه دروسانو پلوی حکومت جوړ کړ ، ضيأ الحق بايد يو ځل بيا لکه دمرحوم نجيب الله په وخت کې ، له افغانستان څخه بهر دتنظيمو درهبرانو څخه يو جلا وطنه حکومت جوړ کړی واي ،او هغوي يې په افغانستان کې واک ته رسولی واي ،چي بابرخيلو بيا دضيأ تر مرګ وروسته دا کار وکړ .اساسي خبره داده چي دپاکستان دداټولوهڅاو تلاښو محور دادی چې په افغانستان کې داسې ډله او يا تنظيم په حکومت کې واک ته ورسوې تر څو دهغوي په مټ دډيورنډ دکرښې په رسميت پېژندلو او برخليک ټاکلو مسلي ته دپاي ټکی کښېږدې.

يو امريکا يي پوځي چارواکی دآزادي اروپاله راډيو سره په مرکه کښي وايې : . . . پاکستان او دهغه امنيتي سازمان (آي آيس آي) اوس مستقيم دطالبانو پاته شوني ،دالقاعدي سازمان او ګلبدين حکمتيار حمايه کوي . زموږ دراپورونو له مخي داډلي په پاکستان کي پټي سوی دي ،اوپه افغانستان کي دپاکستان په اشاره تخريبکارانه کړني کوي . ښاغلي کرزي د2002 دسپتامبر په مياشت کي پر پاکستان رسمي تور ولګاوه چي هغو ګلبدين ته پناه ورکړې او همداډول دالقاعدي سازمان دپاکستان له خاوري دطالبانو په وسيله زموږ په جنوبي او جنوبي غربي سيمو کي دافغانستان او ائېتلاف دقواو پر خلاف وسله والي غلچکی حملې کوي.

دامريکا دپوځونو نطاق په همدغه کال اعلان وکړچي طالبان او دالقاعدي سازمان دبيا جوړوني په درشل کې دي او دحکمتيار سره يي يو ځاي دامريکا او افغانستان دحکومت پر خلاف جهاد اعلان کړی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرنګه چې دافغانستان په کورنیو چارو کې دګاونډیو هیوادو لاس وهنې دطالبانو دله منځه وړلو په موده کې ډیرې زیاتي سوې د2001زکال ددسامبر په میاشت کې دهمسایه هیوادو سره دنړیوالو نورمونو په فام کې لرل ، یودبل په کورنیو چاروکې دمداخلو او لاسوهنو دبندېدو په خاطر یو سند چې دکابل داعلامیې په نامه یاد سو دافګانستان او ګاونډیو هیوادوتر منځ لاسلیک سو . مګر دزمان واقیعتو یو ځل بیا وښودل تر څو په بهرنیو پوري تړلي له واکه بې واکه نسي داسي او دافګانستان په اړوند دنه لاس وهنو موافقه دسوپر پاور امریکا او ملګرو ملتو دامنیت شورا تر مستقیمي څارنې لاندي نه وي دګاونډیانو،لیریې پرتو هیوادواو پاکستان مداخلې او لاس وهنې به دوام ولرې.

که له هغه نه وروسته چې په افغانستان کې دښاغلې کرزي په مشرۍ مؤقتي اداري په کار پیل وکړ او پاکستاني استخبارات وتوانېدل په خپله خاوره کې د طالبانو ، القاعدي سازمان او ګلبدین حکمتیار تر منځ اسلامي متحدي جبه جوړکړي . پاکستاني استخبارات او بنسټپاله مذهبي ځیني رهبران په دې نامه چې بهرنیانو افغانستان اشغال کړی او هلته اسلام ته توهین کېږي ، امریکا داسلام دښمن هیواد دی،په افغانستان کې امریکا پلوه کسان حکومت کوې ،دخپلو تر بیه سوو په وسیله په وسله والو حملو او بریدو پیل وکړ، تر اوسه په افغانستان کې یوه ورځ هم نه ده تېره سوې چې څو تروریستې حملې دې نه وي اجراسوې ،که دپنځوکالو ورځې وشمیرو 1825ورځې کیږي که هره ورځ په اټکل توګه څلورنفره مړه سوې وې نو شمیر یې ((5900))تنو ته رسېږي دا په دې معني چې دپاکستان سره زموږ ګاونډیتوب افغانستان ته بیله جګړي داعلان څخه ددومره انسانانو دژوند په قیمت تمامېږي، دا چې نور به څومره افغانان په خپل وطن کښې ددې لعنتي کړښي دسرنویشت دټاکلو قربانیان سي تر اوسه څوک نه پوهېږي . وکرزي ته لاد مبارکۍ ویلو مراسم نه وه خلاص سوي چې د 2002ز کال دجنوري دمیاشتي په څلورمه ورځ ګردیز ته نږدې پر افغاني او بهرنیو ځواکونو حمله وسوه چې په هغه کې پر افغان سربیره یو نفر امریکایې عسکر هم ووژل سو، دا لومړۍ امریکا یې عسکر و چې په افغانستان کې یې ژوند دلاسه ورکړ.

دهمدغه کال دفبروري په 25ورځ محمد خاتمې دکرزي نه دموقتي ادادري دمشر په توګه استقبال وکړ مګر تر دغه دولس ورځې مخکښې یعني دفبروري په 10 مه ورځ افغاني سر تېرو په شینډنډ کې دایراني ګارد جنرال داتو نفرو سرتیرو سره یو ځاي ونیول او امریکا یې ځواکونو ته یې وسپارل ،دهمدې میاشتي په 22نیټه دکابل ښار په غرب کې پر برتانیایي عسکرو حمله وسوه ، دفبروري په 19 نیټه په خلم کې دتر هګریز بریدپه نتیجه کې څلور افغانان او یو دمرستندویه ټولنې کارمند ووژل سوه.

د2002زکال داپریل دمیاشتي په پنځمه ورځ دکورنیو چارو وزارت او امنیت اداري لخوا160نفره دګلبدین دطرفدارانولخواددولت پر ضد دکودتا په نامه ونیول سوه.

پاکستان له یوې خوا دافغانستان سره ددوستۍ خبري کوي او ائیتلافي قواوته دروغجني وعدي ورکوې چې ګویا دوي دتروریزم او په اافغانستان کې دناارامیو دعاملینو پر ضد مبارزه کې هر اړخیزه تلاش کوي ،کله چې لومړۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل 2002زکال داپريل په درېيمه پرويز مشرف افغانستان ته ديوي لنډي کتني لپاره افغانستان ته راتلی ژورنالستانو ته وويل : پاکستان به هيڅ وخت دافغانستان په چارو کي مداخله ونکړي .داپه داسي حال کي وايي چې دطالبانو يو مشهور قوماندان ملا جانان يو ژورنالست ته په خبرو کي وويل ،اوس موږ تر بل هر وخت منظم يو او تر(((40زرو زيات کسان دتيارسی په حالت کي لرو که ضرورت سي هغه لهظه جنگ ته وردانگو ،دا کسان اوس افغانستان ته نږدې دپاکستان په غرونو کي اوسېږي ،موږ له هغوي نه کوچنی ډلي افغانستان ته دعملياتو لپاره لېږو.

يو وازې په 2003زکال دجون په 29مه په ننگرهار،جولاي په دوهمه ، پنځمه او اتمه ومهمندو په سيمه ،دجولاي په 13مه دمهمنداجنسی ته نږدې ،داگست په 17مه چمن ته نږدې دافغانستان او پاکستان دسرحدي قواو تر منځ وسله والي نښتي ځکه وسوې چي هر ځل پاکستانيانو تيری کړی و. دسپتمبر 13نيټه ښاغلې کرزې په خپله يوه وينا کې دپاکستان او په پاکستان کې د مذهبې رهبران دطالبانو په حمايه او افغانستان ته

دهغوي په رالېږلو ترن کړه.

دافغانستان حکومت څو ځله ددطالبانو دمشرانو او قوماندانانودنومو ليست پاکستاني چارو ته لېږلی‌دی خو هغوي دتل پشان غوږونه کاڼه اچولي دي ،يوازي که دامريکا او نړيوالو تر زيات سياسي فشار لاندي راسي بيانو هغه کسان چي نور يي دوي نه شي ساتلاي قرباني کوي او دنيولو اعلان يي کوي لکه لطيف الله حکيمي او نور ،دا په واقيعت کي هغه کسان دي چي نور دوي بايدپاکستان قرباني کړي . وايي ((درواغجن دي درواغ وايي او هوښيار دي قضاوت کوي)) ،دابه څوک ومني چي لطيف الله حاکيمي دورځي لس ځله دپاکستان له خاوري په غټ گمان له خپله دفتره چي دآيس آي اي کارمندانو ته ښه معلوم و په افغانستان کي به په هر برېداو تروريستي عمل خبرېده او دنړی ټولو خبري اژانسو ته يي په زياته دلاوری دطالبانو لخوا ددغو حملو دپړي پر غاړه اخيستلو خبر ورکاوه ،ولي پاکستاني استخباراتو تل ويل موږ ته دهغه دپټېدو ځاي ندی معلوم او هگه په پاکستان کي نهاوسي،ددوي درواغ تل ښکروروې هغه په پاکستان کې اوسېده ځکه يي هلته ونيوه .که هغه معلومات چي دطالب جگپوړو چارواکو او القاعدي دسازمان مربوطو کسانو دنيولوپه هکله خپاره سوې دي وڅېړو دا به څرگنده سي چي 85 په سلو کي دا کسان دپاکستان په خاوره او يا له پاکستان څخه افغانستان ته دراتگ په وخت کي نيول سوي دي ،د2005زکال دمی دمياشتې تر پنځمې نېټې پورې تر)) 700 ((زيات کسان چي دالقاعدې دسازمان سره يي تړاو درلود امريکا ته سپارلې دي ،ولي بيا هم له پرويزمشرفه نيولې تر ټولو پاکستاني جنرالو نو پورې په زياته سپين سترگی سره دنړيوالو په سترگو کي خاوري اچوي او څرگندوي چې طلبان ،القاعده او نور ترهگر په پاکستان کي نشته او نه به دلته ځاي ولرې . په افغانستان کي دامريکا سفير دبي بي سي سره په مرکه کښي واضح څرگنده کړه چي بن لادن او ملا عمر په افغانستان کې نسته ،هغه دپاکستان کې دې هغه ديوې تلويزيوني شبکې ((ژنو))سره دطالبانوديووتلې قوماندان ملا اختر عثماني سره مرکې ته گوته ونيول او څرگنده يې کړه څنگه ومنل سې چي يو خصوصي تلوېزيون کولاي سي ديو قوماندان ادرس ولري مگر دپاکستان حکومت دهغوي داوسېدو له ځايو نه ځانونه بې خبره ښي . دروان کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددجولاي دمياشتي په شپږمه ورځ امريکادCIA دسازمان درئيس ((پورترگوس)) ديو خبري اژانس دسوال په ځواب کي ويلې يې وه امريکا ډير ښه پوهيږي چي اسامه بن لادن چيري پټ دی ولې دبل هيواد دحريم دمسلي په اساس دهغه محاکمه ستونزمنه ده . پرويز مشرف ABC دخبري شبکي سره په مرکه کښي وويل : ممکن بن لاد تر اوسه ژوندی وي ،که بن لادن په پاکستان کي هم ويې دبل هيواد مامورين دهغه دنيولو حق نه لرې ،هغه ايضافه کړه زه فکر کوم هغه دافغانستان او پاکستان دسرحد په منځ سيمو کي اوسيږي . هغه ديوبل سوال په ځواب کي چي که پاکستان بن لادن پيدا کړې امريکا ته به يې وسپاري ،وويل هغه شرايط به گورو. خو هغه زياته کړه ارزو مي داده چي امريکا اسامه بن لادن په افغانستان کي ونيسي . جا لبي خبري تاسو قضاوت وکړی دا جنرال صاحب يو ځل په غرور وايي موږ به چاته اجازه ورنکړو چي زموږ په خاره کي پردي عمليات وکړي ،اوکه بن لادن موږ ونيسو پخپله به يي محاکمه کړو ،مگر کله چي دامريکا نوم مطرح سي بيا داجنرال دسرباز مقام ته راټيټ سي او وايي هغه ساعت او مصلحت . خو ددي لپاره چي بن لادن او مذهبي بنسټپالي له پرويز مشرف نه مخ وانه ړوي او دهغه سره مخالفت ونه کړي وروسته وايې ،داچي امريکا او لندن يانور پاکستان دترورستانو په ساتلو او حمايه کولو تورن کوي دا غلطه خبره ده ،هغه وويل د ادتروريزم څخه حمايت نه ده دپاکستان خلک دامريکا دسياست مخالف دي او اسامه بن لادن هغه کس بولي چي دامريکا پر ضد مبارزه کوي . دا هغه رښتياوه چې پرويز مشرف دبنسټپالو دخوشحاله کولو لپاره وويل او هم يې امريکاته دا وښودل چي زه داسي ستاسو مخالف ولس اداره کوم کنه نو ټول ستاسو دسياست مخالفت کوي . ولي داچي پاکستانيان دامريکا دکوم سياست مخالف دي دا ښاغلی هغه نه رسواکوي ،نو ځکه افغانان وايې دامريکا او يابل هيواد ددوي په وينا دغلط سياست قرباني ولې افغان ولس سې؟د پاکستان حکومت ولې تر هگروته اجازه ورکړي چي زموږ په خاوره کي دامريکا سره دښمني تر سره کړي؟ بلې که رښتياهم بن لادن لومړی درجه تروريست دی او امريکا پسي گرځي بيانو ولي پسله هغه چي داستخباراتي معلوماتو دشريکولو او گډو عملياتو پروتوکول يي له پاکستان سره لاسليک کړی دی امريکا يي پوځيانو ته اجازه نسته چي بن لادن په پاکستان کي ولټوي ؟داپه دي مفهوم ده چي پاکستان نه غواړي ټولي هغه افراطي او تروريستي زالي چي دا ديرشکاله يي جوړي کړي نړېوالواو امريکا ته رسوا او ددوي نوکران يو په بل پسي ونيول سي . دا هم جالبه ده چي امريکايان په دبن لادن او نوروتروريستانو پسي دگرځېدو او نيولو په ډنډوروډنړيوالو غوږونه کاڼه کړه اودلته پرويز نشرف وايي هر څه زه په خپله کوم او بل چاته حق نسته . دامعلومه ده چي دطالبانو او القاعدي دسازمان په برکت به پاکستان نړيوال لوشي او ډالر به تري تر لاسه کوي ، په افغانستان کي به خپل تاريخي کرغېړن هدف يعني دډيورندپرکرښي باندي خپله خېته اچوي ،او پدي بهانه چي دترهگرو مخه ونيول سی پر په اصطلاح سرحدباندي داغزيو لرونکي ديوال دغزولو حق په جانبه وړانديز هغه هم دملگروملتو دسازمان په شپېتمه غونډه کي دامريکا دبهرنيو چارود وزيري ته ،جالبه لانجه له افغانانو سره ولي دحل وړانديز يي بهرنيانو ته ؟؟؟ . همدلته پوښتنه کېږي .ښاغلی پر ويزمشرف دادومره پوځيان ،دپاکستان اتباع ،او په پاکستاني مدرسوکي روزل شوې کسان چي په افغانستان کي نيول سوي دي له کومه شوه ؟ له اسمانه راکښته سول ؟دا په ميرام شاه کي دمنبع العلوم او حقانيه مدرسې چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي جلا الدين پوري اړه لري څوک او دڅه لپاره روزي ؟ ایا ستاسو استخبارات ددغو مدرسو په موجودیت نه دي خبر؟هرومرو خبر دی . هغوي چي ستاسود استخباراتو او هغو افراطیونو چي ستاسو دنیغ ملاتړ نه برخمن دی ، غواړي ستاسو له دولتي امکاناتو څخه په استفادې سره ځانونه داسلام ټیکداران وښیې او پر موږ دخپلې خوښې حکومت تپې دا څوک دی ؟ داچي کله دامریکا الوتکي دکرښي پر غاړه دتروریستانو په ځپلو پسي عملیات شروع کړي او یا ستاسو پوځ چي دبهرنیو دفشار له مخي گویا دالقاعدې او طالب چارواکو پر ضد عملیات شروع کړي د I.S.Iالمبر پلیټ لرونکو موټروکي تاسو څوک بل دامن ځاي ته رسوی ؟ او ستاسو په دغو موټروکي اياطالب او دالقاعدي کسان چکري نه وهي؟ دغه وسلې له کلاشینکوف نه نیولې تر راکټه دهشکې ،هوان،لاسي بمونه ماینونه ،موټر سایکلونه او نور وسایل دوي له کومه کړه . زه پوځې نه یم ولي دومره پوهېږم تر څو چي یو قوت ته وسله په دوامداره توگه ونه رسېږي هغه جنگ نسي کولاي ، داوسله ودي له کومه پیدا کوې ؟ په 1382زکال ستاسو اجنټانو او استخباراتي کارمندانو بریکوټ،ناري،اسمار ،وانگام،مروری، سرکانو،دخاص کنړ ولسوالۍ ،یعقوبیو،لعل پورې په سیمو کي څه کول ؟او دخلکو سره مو په څه خاطر پټي او ښکاره لیدنې کتنې کولې ؟ او دڅه شي وعدې مودڅه په مقابل کي روکولې ؟ زه هغه ننگرهارته څیرمه سیمو، یا کنړ او خوست کي ستاسو دوسله والو پوځې تیریو پوښتنه نه کوم !!! چي دکوم حق له مخي تاسو زموږ پر پاکه خاوره تېرۍ کړۍ و؟ او زموږ په هیواد کي مو زموږ دوسلوال پوځ سره جگړه کول هغه دڅه پر سر جگړه وه ؟ او څوک ملامت و؟ داچي مولانا فضل الرحمان وایي : لکه څرنگه امریکاپه عراق کي ونسول کولاي امنیت راولې همداسي په افغانستان کي هم حالات ښه نه دي . دا او دحافظ حسین احمد ویناوي دبل هیواد په کورنیو چارو کي مداخله نه بولۍ ؟ دا اوپه سلهاو نوري پوښتني دې چي ځواب یې یوازي پرویز مشرف ، دهغه پوځ او استخباراتي لعنتي اداره ویلاي سي . دهیڅ منطق له مخي دیو هیواد عادې خلک په بل هیواد کي نه اسلام گټي او نه هم دچاپه دفاع کي دربېږي.

پاکستان غواړ ي افغاني چارواکو او دهغوي بهرني مرستندویه هیوادو ته څرگنده کړي چي دوي بیله پاکستان دمرستي څخه نشي کولاي په افغانستان کي امنیت ټینگ کړي . کله چي سرکال په افغانستان کې دبن دتوافقاتو په اساس انتقالي اداري ته دورکړه سوو دندو له جملې نه دوروستۍ دندې په توگه دملي شورااو ولایتي شوراگانو لپاره دټاکنو ځانگړې جرگه گۍ ته دولسمشر کرزي لخوادفرمان په اساس دنده وسپارل سوه ،اودټاکنو کمېسیون په کار پیل وکړ ، پاکستان هم سمدستي دطالبانو په وسیله دملي شورا او ولایتي شوراگانو پر خلاف دتبلیغاتي کمپاین په څنگ کي داورپکو په وسیله دهیواد په یوه او بل ځاي کي تروریستي بریدونه او ترهگرۍ ته زور ورکړ.

پنځمه برخه

دملي شورا دټاکنوپه درشل کې دپاکستاني لاس وهنو پراختیا:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدې ورستيو کې چې افغانان ملي شوراواو ولايتي شوراګانو ته دوکيلانو دټاکلو لپاره په اماده ګۍ مصروف وه تر هر وخت زيات دطالبانو او القاعدې دسازمان دسله والو حملو لمن پراخه سوه ،دافغانستان په مختلفو سيمو کې دټولټاکنو دکميسيون غړي، ملي شورا اوولايتي شورا کانديدان دبريد له ګواښ سره مخامخ سول . له بدمرغه يوشمير کانديدانواو دکميسيون غړو دهمدغوتروريستي بريدو په پايله کي ژوند دلاسه ورکړ . همدا شان په کندهار ،خوست ،هلمند او نوروځايو کې يو شمير دولت پلوه عالمان دووژلوپړه طالبانوپرغاړه واخيستل . دغه بې ثباته حالت دافغانستان او پاکستاني چارواکو تر منځ مناسبات خړ پړ کړه، افغانستان دټولو نړېوالو امکاناتو څخه په استفادې سره پر پاکستان فشار وارد کړ تر څو دافغانستان په چاروکي دلاس وهنواو اورپکودرالېږلو نه منصرف شي . حامد کرزي لندن ته تر تګ دمخه خبرنګارانوته په ډاګه ووېل : په افغانستان کې امنيتي بې ثباتي دګاونډيانو دلاس وهنو پايله ده . دروان کال دسپتمبر په مياشت کي يې يو ځل بيا اعلان وکړچي امريکا او نور هيوادونه دې دتروريزم پر ضد مبارزې پر ميتود او شکل نوی نظر وکړي .هغه وړاندې علاوه کړه بايد عمده او اساسي پاملرنه هغو سرچينو ته وسي کوم چي هلته ترهګر رزل کيږي او له هغونه الهام اخلي . ټول څېړونکې پدې نظر دې چې دکرزي هدف په پاکستان کې دهغوی روزنتونونه او دمذهبي افراطينو مدرسې وې . دااول وار وو چې کرزی دافغان ولس دفشار په نتيجه کې مجبور سو امريکا او نورواړونده هيوادوته ووايي چې دوې دتروريزم سره دجګړې لار غلطه کړې ده . دبن دتوافقاتو راپدې خوا دلومړي ځل لپاره دافغانستان او پاکستان تر منځ په څو هفتو کې يو دبل پرخلاف ويناوې وسوې د امريکا ولسمشر مجبور سو دوځله يې دتليفون په مټ ددوی تر منځ دپخلاينې په خاطر ددواړو مشرانو سره خبرې وکړي.

سره له دې چې پاکستان په خپله خاوره کې دطالبانو دمنظم پوځي ځواک ، سياسي جوړښت او القاعدې سازمان ته دپراخ تر هګريزفعاليت دامکاناتوپه واک کښې ورکولو څخه سترګې پټوي او دهغوی موجوديت په خله خاوره کې نه مني ، په سلهاو داسي انکار نه منونکي شواهد سته چې دپاکستان دبر بنډې لاس وهني او بې شرمانه مداخلو ځرګندويه دې ، دبيلګې په توګه دامنيتي اداروله خوادافغانستان په مختلفو ښاروکښې دتروريستي بريدونو دسرته رسولو په وخت کې او يا دا چې په وسلو سمبال افغانستان ته راځي ډير کسان چې دبهرنيو هيوادو او پاکستان اتباع دي نيول سوي دي ،دا نيول سوي څوک دي ؟

په پاکستان کي د1980زکال راپدې خوا دپاکستاني بنسټپالو او مذهبي افراطيونو په وسېله دآې ايس آی ، CIA،او سعودي عربستان په وسيله لومړۍ دشوروي پر خلاف جګړه کې دفانتيکانو دروزلو لپاره يو په بل پسې مدرسې جوړېدل شروع سول چې شمير د))2000((زکال تر اخير پورې)) 6761 ((مدرسو ته رسېده او د سپتمبر ديولسمې تر حادثې وروسرته يې شمير تر((لسو زرو)) اوړې . ددغو مدرسو له جملې نه په د ريو زرو (3000 (مدرسو کښې دافغانستان لپاره تنکي ځوانان روزل کيږي او افغانستان ته دترهګرۍ لپاره رالېږل کېږي ،او ډير يې هغه دي چيپه افغانستان کې دشورويانو دموجوديت په وخت کې دشورويانو او شوروي پلوه رژيم سره دې ګړې او ترهګريزو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بريدونو لپاره روزل سوي وه ،اوس داددوي په لاس تر بيه سوي ددوي لپاره ستونزي جوړوي ،جالبه ده څو مياشتي دمخه دپاکستان صدراعظم شوکت عزيز دسل ميليونه ډالري مرستي سره کابل ته راغلی او په کابل کښې يې دلر اوبر افغانانو سره دخورا ژوري خواخوږی خبري کولې ،مگر دا ښاغلی لاتر جنرال مشرفه نه ورسېدلی چي دکورنو چارو وزير افتاب شير پاو او استخباراتو يې دوي پښي په يوه موزه کې کړي او افغانان يي دکچه آبادی له مشهور پنډغالي اونوروځايوڅخه چي هلته داديرش کاله اوسېدل وتلومجبورکړ ه،او اعلان يي وکړ چي په افغانستان کې امريکا او اروپايي هيوادوپوځيانوامنيت راوستلی خپل هيواد ته ولاړ سي . دغو تور مخو او افغان دښمنو دا تبليغ ددي لپاره نه کاوه او نه يې هم اوس کوي چي دوي غواړي افغانان په آرام زړه خپل هيواد ته ستنېدو لپاره وهڅوي ،بلکه موخه يي داده چي د افغان په وسيله د افغاني جگپوړي چارواکو خبري رد کړي او ووايي کوم امنيت ؟ او چيري امنيت سته ؟يعني دافغان په وسيله پر دولت فشار راوست چي دهغوي تبليغات دروغ ښکاره کړي . پاکستان تل افغاني چارواکو او امريکايانو ته داښکاره کړي ده چي نسي کولاي بيله پاکستان له همکاری اومرستې نه په افغانستان کې امنيت تأمين کړي . زه هم په دې عقيده نه يم چي په افغانستان کې امنيت سته ولې هغه دپاکستان دوسله والو لاس وهنو تر څنگ نورلاملونه هم لري . دمثال په توگه ددولتي ټولو ارگانو غير مسولانه برخورد،دجنگسالارو پر واک پاته کيدل، په محلاتو کي دقوماندانانو له خواپر غريبو خلکو ظلم او دهغوي زورول،ددولت لخوا دورکړه سووعدونه پلي کول ،په دولتي اداروکې رشوت،فساد،اختلاص اونور!........

سوال دادی که په مدرسو کي ترهگر نه روزل کيږي بيانو ولي کله چي دانگلستان صدراعظم پرويزمشرف ته غاښونه وچيچل که څه هم مشرف د ABC دخبري اژانس سره په مرکه کښي يواکې وکړ اوځرگنده يي کړه چي هيڅ مدرک نسته هغه ترهگر چي په لندن کي يي عمليات کړيې وه پاکستاني اوسې ، لندن يې په دې تورن کړچي هغوي څه کړي دي ؟ خپل امنيت دي پخپله ونيسي . دا تر ټولو جالبه وه . ددي لپاره چي پاکستان ځان بې گناه وښې دپاکستان دکورنيو چارو وزير آفتاب احمد خان شيرپاوخبريالانو ته وويل چي موږ لاډير پخوا په لندن کي دترهگری دپېښېدو خبر ورکړی و. يعني دوي خبر وه چي داسي کارکېږي ولي چي څوک يي تر سره کوي نه پوهېدل . دتونيبلير تر غاښ چيچنې وروسته پرويز مشرف داستخباراتو او پوليسو دچارواکو سره غونډه وکړه ، هغوي ديوې هفتي په جريان کي دالقاعدې دسازمان سره په تړاو کي 150نفره دمسجدو خطيبان ونيول .درنو لوستونکو دا ددې ښکارندوي ده چي دپاکستان له مدرسو نيولې دجوماتو ټول ملايان يي هم دتروريستانو سره تړاولري کنه نو انگلستان وايي دتروريستانو مخه ونيسی ، پاکستان سمدستي ملايان بنديانوې ، اويادمدرسو دکنترول امر صادر کړي . پسله ډير بهرني فشارنه دران کال دسپتمبر په 29 مه ورځ دپاکستان ولسمشر ددينې دمدرسو څخه دنړدې00 14بهرنيوطالبانو دايستلو امر ورکړ ،مگر واضح يي نه ويل دکوم هيواد طالبان ؟ خوا دايې په جرات اعلان کړه چي دافغانستان اتباع طالبان نه باسي ځکه هلته هيڅ نسته او امنيت ويجاړدې . که له پنډغالو کډوال باسې چي په هغو کې ښځې ،ماشومان ،سپينږري او سپين سرې شته ،او په هيواد کي داوسېدو ځاي نه لري په هغه صورت کې لکه مخ کې چي مې وويل خيريت دی ،بايد له پاکستان څخه ووزي ، ولې افغان طالب دي ځکه نه ځې که هغوي ولاړ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي ترهګرې به څوک زده کړي ؟ حقيقت دادی چي دبهرنيانو شمير په دغو مدرسو کې تر دغه ډير زيات دی ،دپاکستان په لسزره شاوخوا مدرسو کي د((26)) هيوادونو ځوانان ګويا په مذهبي ولې په واقعيت کې (دانسان وژنې او دهشت اچوني) لپاره په روزنه مصروف دي.

دپاکستان مشهور ليکوال احمد رشيد په خپله يوه مقاله کي چي سږ کال دجولاي په مياشت کې دبي بي سي دانترنيت پاڼي لخوا خپره سوه دطالبانو دفعاليتونو په رابطه واضح ليکي :((. . . دک چيني دامريکادولسمشر مرستيال او پورتر ګوس دامريکا داستخباراتو دسازمان رئيس ويلې دي چي دوي دبن لادن دپټ تيادځاي په هکله اطلاعات لري اوښه پوهېږي چي هغه په افغانستان کي نه دی . داليکوال وړاندي ليکې پسله هغه چي په 2001 ز کال طالبانو شکست وخوړ ټول پاکستان ته ستانه شول هغوي ته پاکستان کي ځاي ورکړه سو او دهغوي څخه خپل ملاتړ ته دوام ورکوي . مګرپرويز مشرف په دې عقيده دی چي داکار دپاکستان دوسله والو قواو په ګټه دی ،ځکه پدې پو هېږي چي دپاکستان ائتلاف دامريکا سره دتروريزم درينبو تر ايستلو ممکن دوام وکړي)).

که زه دپاکستان ټولې مداخلي دلته وليکم کتابو نه به ځينې جوړسي لنډه يادونه مي ځکه وکړه چي دټولو پاکستاني بي شرمانه لاس وهنو اومداخلولوړی موخه د افغان ولس په اور کې کړول او دوهم په افغانانودديورنډ دکرښې منل دي . ددوي سياست دافغانستان په اړوند ديو نړيوال نورم سره هم برابر نه دی ، يوځل وايې موږ په افغانستان کي مداخله نه کوو او نه به چاته اجازه ورکړو دبلي خوا په زياته بېشرمې په همدا خوله وايي :افغانستان دي پر خپل سرحدکټاره جوړه کړي چي څوک ورنسي،پاکستان نسي کولاي دهغومسوليت پر غاړه واخلي چي په غير قانوني عملياتو کي برخه اخلي . ددوي دولتي چارواکې برعلا وايي موږ په افغانستان کي دناراميو مسوليت ځکه نلروچي کرزي ونسوه کولاي خلک راضي وساتې ځکه يي طالبانو ته مخه کړېده . بلې متاسفانه کرزې ونه شول کولاي افغان ولس ته څرنګه چي لازم وه خدمت وکړي ځکه افغانان اوس له هرڅه نه نااميده دي ،مګر يو همسايه هيوادته چې ددوستۍ او همدردی خبرې کوې نه بايد افغان ولس دکورنې ناورين او ناخوالو څخه دخپلو سياسي او اقتصادې ګټودترلاسه کولو په منظور ظالمانه استفاده وکړي . پرويز مشرف پدې ورستيو کنبې وايي ممکن پسله لس کالو په ډير زحمت په افغانستان کې سوله راسې ،نه پوهېږم چي ولي پرويز مشرف په افغانستان کي دسولي راتګ امکانات پس له لس کاله ويني ؟ ممکن پدغه لس کاله کي پاکستان دالقاعدي ،طالبانو اوامريکايانو په اړوند نور نوي پلانونه ولر ي ؟ او لکه امريکا په سيمه کي پاکستان هم په دغه موده کي خپل هغه پټ پلانونه چي تر اوسه چاته نه دي معلوم پلي کړې او خپلې موخې ته ورسېږي ؟ يا غواړي تر هګر لس کاله نور وروزې ؟افغانستان او نړی ته يي وليږې تر څو پاکستان وکولاي سې دنړی دسوپر پاوراو نورو اروپايي هيوادوڅخه په ميليارډوډالر دتروريزم سره د مبارزې په نامه تر لاسه کړي.

پاکستان غواړي تر څو دنړيوالو په مرسته وکولاي سي پر افغانستان دا ومني چي سرحد بايد وتړل سي .زه دسرحد دتړلو مخالف نه يم ،سوال دادی چي دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدمسله لومړی بايد حل سي او بيا يې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتړلوپر سر خبره وسي . پوښتنه پيدا کيږي کله چي طالبانو په افغانستان کي حاکميت درلود،هلته دپاکستاني جنرالانو نه نيولي بيا تر عربو او عجمو نابلل سووټولو ميلمنو زموږ په هيواد کي دطالب په نامه خپل شوم او کرغېړل اهداف پر مخ بيول هلته ولې په دغو سيمو کي چي اوس جګړه روانه او هره ورځ افغانان وژل کېږي ، ارامي وه ؟ ځواب به يي دا وي چي هلته پاکستاني جنرالانو نه غوښتل چي دطالبانودحاکميت په سيمه کښې دي وضعه بې ثباته او نا ارامه وي ،په همدې خاتر داسې امنيت ټينګ و چي چاپې تصور هم نه کاوه.

په يوه ټکي بايدامريکا ،اروپا ،عربي شيخان ،داسلام ټېکداران ، پاکستاني بنسټپالي ،دپاکستان دآي آس اي ټول له يوه مخه بايدپدې ښه پوه وي چي لوي خو پرېږده آن يو افغان ماشوم هم په دې پوهېږي چي ددغو ټولو نااراميو ،ورانيو ،انسان وژنو ،مسجدو ورانه ولو، عالمانو وژلو يوازنۍ عاميلين پاکستاني چاراوکي او دپردې شاته دهغوي ملاتړ کوونکی دي . هرهغه څوک چي وجدان ولري په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ټګيو برګيو او دوه مخي سياست ،او نړۍ وال غولونې ټاکلې موخه داده چي پاکستان غواړي په خپل بغل کي يو غلام افغانستان چي هلته يوګوډاګی حکومت چي هر څه دکرنيلانو په اشاره سرته ورسوي غوښتونکی دی . پاکستان يو غښتلی پر ملې بنسټونو او دملي ملاتړ خاوند حکومت اوپرمختللی افغانستان چي دهرې درغلۍ دمخنيوې جوګه وي هيڅ وخت نسی منلاي .دخپلو خبرو دپخلي لپاره به يوازي يو مثال راوړم : دروان کال داګست په نهمه ورځ دښپي بي بي سي راډيو اعلان وکړ چي افغان دولت دمولانا فضل الرحمن خبرو په کله غبرګون ښودلی . مولانافضل الرحمن دپاکستان په پارلمان کي داپوزيسيون مشر او دجميعت العلماي اسلام رهبردافغاني بنسټپالومظبوط ملاتړی ؤ نه پوهېږم چي پر څه يې دحاکمو چاراوکو څخه خوا بده شوې وه دپاکستان له مداخلو نه پرده پورته کړه اودپاکستان په حکومت يي تورولګاوه چي دپاکستان له خاورې نه افغانستان ته داورپکوداستولو په تړاوهم امريکا ،هم لويديځ او هم پاکستان خپل ولس تيرباسي . مولانا په څرګندونو کي وويل اورپکي له وزيرستان څخه دزده کړو لپاره په ((منسهره)) کي پوځي کمپونوته ځي او پسله هغه افغانستان ته استول کېږي . مولاناپه دغو کارونو کي دپاکستان دلاس لرونکو کسانو او دا ډول افغانستان ته داستول کېدونکو کسانو دنومونو دډاګيز کولو ږغ هم وکړ . دا څرګندوني پداس وخت کي وسوې چي له يوې خوا افغان چاراوکي په دې ورستيو کي دپاکستان څخه داورپکو پر راتګ نيوه کې کوي اوله بله پلوه امريکا هم ظاهرا په دغه جګړه کې پاکستان او دپاکستان ولسمشر خپل ملاتړی بولې . دمولانا داڅرګندونې دژورناليستانو دعلاقې وړ وګرځېدې دهغه جملې دافغانستان ديوشخصي تلوېزيون ژورناليستانو وغوښتل دموضوع دسپيناوي لپاره له دمولانا سره مرکه وکړې ،دوعدې سره سم هغوي پاکستان ته ولاړل اد دمولانا دکور په دروازه کې تر زيات انتظار وروسته دکوره يوعسکر راووت او هغوي ته وويل مولانا وخت نه لري ستاسو سره مصاحبه وکړې مخته موښه ،له دغه نه داسې څرګنديږي چي مولاناته دهغه تر څرګنده ولو وروسته ددولت لخوا اخطار ورکړه سوې او هغه يي دژورناليستانو سره دليدو کتو نه منع کړی دی ، تر څو دا ډاګيزه نشي چي پاکستان نه يوازي دافغانستان پر خلاف بلکه دمنطقې او نړيوال تروريزم مرکز دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال پاکستان دامریکا ولسمشر او کرزي ته دهمکارۍ وعده ورکوي ،کله کله چي افغانستان ته راشي او یا کرزی پاکستان ته سفرو کړی ددواړو هیوادو تر منځ ځیني دګډې همکارۍ او مرستو پروتوکولونه هم لاسلیک کېږي . خو زموږ په هیواد کې لاسوهنه او لمسونه په هیڅ ډول پاي ته نه ده رسېدلې،دروان کال دسرطان دمیاشتي په پنځمه نیټه دپاکستان داطلاعاتو اوکلتور وزیرشیخ رشید احمد دسرحد ایالت دبنو په ښارکې یوې غونډې ته وویلي وو: ((پښتانه په افغانستان کې اکثریت لري خو بیا هم دوي سره ښه چلند نه کېږي او نه ورته دشمیراو اهلیت سره سمه موقع ورکول کېږي .)) پژواک خبري اژانس 2005.06.28 ، اوس تاسو قضاوت وکړۍ دغه شان څرګندوني که زموږ په هیواد کي دپښتنو پارونه او لاس وهنه نه ده نو څه ده ؟ کوم وخت دافغانستان دولتي چارواکې ویلې دي چي په پاکستان کي پنجاپیان دیوکوچنی اقلیت په توګه بیله استحقاقه په ټول پاکستان حکمراني کوي . په دا))58 ((کاله دپښتنواو بلوڅو په سیمه کي ولې په هغه پیمانه بدلون او اوښتون رانه غلی‌لکه په پنجاپې سیمو کښې؟ که رښتیا وویل سي تر اوسه دهغوي ژبه دانګلیسي له ښکیلا ک څخه نه ده خلاصه سوې ،ډیر یي دمنځنیو پیړیو په دود ژوند لرې ،پښتانه او بلوڅ تر اوسه دوهم سورت خلک دي ،دتاریخ جبر مجبور کړې چي پاکستاني تذکره او پاسپورت واخلي خوامتیاز يي بیانسي تر لاسه کولای .دغه بربند پښتون دښمنه زموږ په کورکې دپښتنو سره دروغجنه خواخوږي ښکاره کوي . که تاسو درواغ نه وایاست پخپلو کړنو یي داسي ثابته کړۍ چي یو عادي افغان ووايي پاکستان زموږ دوست هیواد دی، اوس خو بیله دېنه چي څوک او یادولت ورته ووايي هغه په وسلو سمبال سړي چي ستاسو په خاوره کې روزل کیږي او دلته یي دافغانستان له ورانېۍ لپاره رالېږۍ هر څوک دسر په سترګو ویني ،که ښاغلی کرزۍ هم چغې ووهي چي پاکستان زموږ سره مرسته کوي ، څوک یي نه منې .افغانان به په هغه مرسته چي دترهګروپه وسیله له بمانو سره راوړسوي وې څه وکړې ؟ په رښتیا سره پاکستان ورته اوس ددوستۍ په نامه افغانانو ته یوازي مرګ ډالۍ کوي . دا چي زموږ په هیواد کې څه ستونزي شته او له چاسره یې لرو ،دا زموږ کورنۍ موضع ده کولاي سم په ډاګ ووایم په ټول ژوندکي به یواصیل افغان او یا پښتون تاسو تاریخي دښمن ته درنښي او ستاسو نه به دکورنیو ستونزو دحل په خاطر مرسته ونه غواړي ،دا تاسو یاست چي اوبه خړوۍ او ماهیان پکي نسۍ . تاسوبه وواياست څه موده پخوا راغلې وه ولې هغه هم لومړي ستاسو روزل سوي درغلل او بیامو دهغو په وسیله دموقع نه په استفادې سره افغان ولس څومره چي موزړه غوښت په امریکا یي او روسي راکټو کي وریت کړ خپل کورمو ورته دجګړې په نغري بدل کړ پسله هغه دوي مجبور شول چې هلته درسې له بده مرغه پاکستانې جنرالان او استخبارات یې تل توانېدلې دي په افغان افغان او خپل کور له منځه یوسې.

زموږ دهیواد مشهور تاریخ پوه او څېړونکي کاندیداي اکادمیسین اعظم سیستانی صاحب لاپه 2004زکال په یو علمي لیکنه کښې دافغانستان په اړوند دپاکستان سیاست داسې ګنې : ((پاکستان برای بی ثبات کردن اوضاع کشور ، گروه های تند رو مذهبی مشتمل بر طالبان و القاعده و نیروهای حکمتیار و مولوی خالص که بنابر اعلامیه حکمتیار ، نیروهای جمیعت اسلامی ربانی و اتحاد اسلامی سیاف نیز با آنها همنوا اند، مورد حمایت خود قرار داده و با تخطی از تمام موازین حقوق بین الدول و معاهدات حسن همجواری و احترام به استقلال و تمامیت ارضی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشور ما ، از آنسوی مرز بداخل افغانستان می فرستد تا برموضع نیروهای ایتلاف بین المللی و دولتی حمله کنند و ثبات و امنیت را درکشور برهم زنند و یاری و همنوایی پشتونهای این سوی خط دیورند را که به دلیل به حاشیه رانده شدن شان از حاکمیت چندان دل خوش از دولت انتقالی حامد کرزی ندارند ، به یاری پشتونهای آنسوی خط دیورند فرا بخواند و افغانستان را که بسیار آسیب پذیر شده ، بسوی تجزیه و نابودی تاریخی بکشاند .)) دا هغه رښتیادي چي له هغه څخه هیڅوک سترګې نشي پټولاي.

پدې ورستیو کې دملګرو ملتوپه کلنۍ عمومي غونډکې دبرخې اخیستلو په پلمه جنرال مشرف امریکا ته تللی و ،هغه دوخت نه په ګټې ترلاسه کولو کوښښ وکړ دافغانستان په مسله کې دښکیلو هیوادو له مشرانو سره له نږدي خبري وکړي تر څو هغوي په دې باوري کړې چي پاکستان دترهګرۍ او دهشتګرۍ سره په نړیواله مبارزه کې درغنده ګامونو په اچتولو سره دامریکا او نورو هیوادو کلک ملاتړ کوونکی او په افغانستان کې دامنیت دراوستلو ټینګ پلوی دی . دهمدغه تاکتیک دپلي کولو په خاطر یې دامریکا دبهرنیو چارو دوزیرې میرمن کانډولیزارایس سره هم دروان 1384 ش کال دوږې په 21 ورځ په واشنګتن کې ملاقات وکړ .

په دغه لیدنه کې د پاکستان ولسمشر دا ځل بېله دېنه چي په 1893زکال له خپل دمورنۍ ټاټوبې څخه جلاسوو قومونو او افغاني چاروکو نه پوښتنه وکړي ،غواړې دنړیوالو په ملاتړ دډیورنډ دکرښي سرنویشت و ټاکې ، په خپله خوښه په دې نامه چي افغانستان ته دتروریستانو اومشکوکوکسانو دورتګ مخه نیول سوي وي پرهمدغه کرښه داغزن دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړ . پاکستاني جنرال په دې هوښیارانه وړاندیزسره غواړي امریکا او نړیوالوته ښکاره کړي چي پاکستان حاضر دی په افغانستان کې دترهګریو دمخنیوی په خاطر دده په وینا پرسرحد اغزي لرونکی او ځینو سیمو کي برېښنالرونکی سیمانو دیوار تیر کړی . دابه دموافقي په صورت کې پخپل ذات کښې دسرحد په رسمیت پېژندل وي ، او له بلي خوا غواړي امریکا ته ښکاره کړي په هغه ملګرتیا کې چي دتروریزم پر ضدېې دامریکا سره کړېده څومره صادق دی . پاکستاني چارواکي دا وړاندیز په داسي شرایطو کي کوې چي په افغانستان کښي یې ددوسله والو بریدونو ،ځان وژونکو حملو ،او تروریستي اعمالو په تر سره کولو سره حالت دومره نا ارامه سوې چې ټولو دپاکستان نه غوښتنه کوې تر څو داورپکو دراتګ مخه ونیسې او په افغانستان کې دملې شورا دټاکنو په وخت کې له افغاني چارواکو سره دامنیت په ساتلو کې مرسته وکړې . دطالبانو او القاعدي دسازمان جرړې ددیورنډ دکرښي پر هاخوا پرتو سیمو کي وباسي .دافغانانو اونړیوالوداوړاندیزونه هغه پلمه شوه چي پاکستان وکولاي سول دپښتنو په سیمه کښي دهغوي دبیلتون په خاطر داغزي لرونکي دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړې ، پاکستان وتوانېدلاي سو په تاریخ کې چي دوي یې په خوب کې هم فکر نسو کولاي دپښتنو په سیمه کې)) 80 ((زره پوځ دالقاعدي او طالبانو دپټېدو دځایو دلټون په نامه ځاي پر ځاي کړ. دغو پوځې کسانو هغوي په خپلو کورو کي تهدید او توهین کړه ،طبعي ده چي هلته به یې ځیني کسان نیولې وي ،مګر ایا ددغو کسانو نیول ددغو قومونو سره په دومره سپک برخور او ددوي په سپکاوې ارزېدل ؟نه شوه کیداي بیله اتیازره پوځ نه دګوتو په شمار کسان نیول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې واي ؟ فکرکوم داکار بیله دېنه چې هلته یې اتیا زره پوځ ځاي پر ځاي کړی‍ تر سره کېداي سو . مګر دوی په همدغه پلمه دډیورنډ پر کرښه دتروریستانو او خرابکارو عناصرو دمخنیوې په خاطر تر)) 770 ((زیاتي امنیتي پوستي چي درادار په وسایلو سمبال دي جوړې کړې . مګر پردغه ټولو دورغجنو منډو تر ړوسربیره دروان)) 1384 ((ش کال دتلي دمیاشتي په25 ورځ دخیبر تلویزیون لخواد جوړ سوې ګردي میز په بحث کې ښاغلي اسفندیار ولي څرګنده کړه چي : ((پاکستان دتروریزم پر خلاف جګړه کې صادق نه دی‍ ... هغه زیاته کړه په افغانستان کې تل بې امنې دپاکستان پولو ته نږدې سیمو کې رامنځته کېږي ، هغه ورستنیو نا ارامیو او بې امنیو ته په ننګرهار،پکتیا ،پکتیکا او خوست کې په اشاره کولو سره وویل دپاکستان له لوري اوس هم دافغانستان په وړاندې منظمه جګړه روانه ده،او په افغانستان کښې یې دورستیوبریدو او تروریستیو پېښو پړه پر پاکستان واچول ،هغه وویل طالبان په یوازې توګه دداشان حملو توان نه لري ،دهغوې ددغو غلچکیو بریدو شاته دبل چا لاس دی‍ . دهشت ګر دقبایلو میلمانه نه دي دا دحکومت او پوځ میلمانه دي ،دحکومت او دهشت ګر و تر منځ پټ تړاو او روابط شته ،دبیلګې په توګه هغه څرګند مثال راوړ : کله چي پوځ تیرا او کرمي ته لاړ،نو بیا ولي یې دوزیرستان لاره خلاصه پرېښودله ،دا ددې لپاره وه چي دهشت ګر و ته لار پرېږدي تر څو هغوی له همدې لارې ځانونه دکرمي او تیرانه وزیرستان ته وباسي)).

پاکستاني پوځیان په دي ورستیو کي دالقاعدې او طالبانو دتعقیب په نامه د خوست ،ننګرهار اوکنړ ولایتو په مربوطاتو کښې دافغانستان پر خاوره تیری‍ کړی‍ دی ، له دغه شان تیریو څخه ددوي هدف دترهګرو تعقیب نه دی‍ ، هغو خوهلته په کور کي ورسره دي ، بلکه هدف یې دادی‍ ترڅو په افغاني چاړواکو ومني چي سرحد چیرې دی‍ . دا کار دوې دوه ځله پخوا یو ځل دطالبانو دحاکمیت دترلاسه کولو په لومړیو ورځو کي دکندهار په سپین بولدک کې وکړ، چي په اصطلاح پر سرحد باندې پرتې ډبري یې څومتره دکندهار په لور ورنږدې کړ ې ،هلته ددوي له دغه کار نه موخه داوه چي په طالبانو کي دملي احساس لرونکو کسانوکچه معلومه کړې ، دوي داکار دشپې لخوا تر سره کړ، کله چي سهار دبولدک خلکو هغه ډبري چي پاکستانیانو دکندهار وخوا ته رانږدې کړې وي ولیدې سمدستي یې هغه دپاکستان وخوا ته ورنږدې کړې ،عینې عمل دشورویانو سره دجګړې په وخت کې په خوست او پکتیا کي تر سره سوی‍ و او افغانانو دوباره ددوي پخوانې ځاي ته هغه دډبرو علامې انتقال کړې دي،په دواړو وختوکې یې پاکستانیانو ته ویلي وه تاسو زموږ سره مرسته کوی اوکه مو خاوره لاندې کوی‍ ؟

دپاکستان دمشرددغه وړاندیز په اړوندچي غواړې اغزي لرونکی‍ دېوال جوړ سې دوېږې په 22 مه ورځ دافغانستان دکورنیو چاروډوزارت ویاند لطف الله مشعل دپژواک دخبرې اژانس سره په مرکه کې وویل چي لومړی‍ باید دا پوله دنړېوال قوانینو سره سمه معلومه کړه سي . هغه وویل همدا اوس په غلام خان ،ځاځیو او دبرک تاڼي په سیمو کې دپاکستان امنیتي پوستې وړاندې راغلې ،چې دسرحد له معلومولو څخه وړاندې دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه دي .دحکومت ویاند ددغه وړاندیز په ځواب کي وویل زموږ له نظره اغزن سیم ګټه نه لري ،... زموږ له انده دا دحل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره نده ،ځکه دا اغېزمن توب نه لري او نه هم ستونزه هوارولاي سي . دستونزی دهوارولو اصلي لار او چاره دهغو سر چینو خلاف پل اخیستل دي چي دترهګری ملاتړ کوي او وده ورکوي ، موږ عقیده لرو او ترجیح ورکوو چي ،نا اغېزمنو چارو باندي دلګښت پر ځاي ،ښه ده چي دغه پدیده له ریښو وایستل سي او ریښو ته یې پاملرنه وشي .
13دسپتمبر2005

قسیم اخګر دافغانستان دسیاسي مسایلو څېړونکی وباختر اژانس ته وویل : پاکستان په دغه وړاندیز سره غواړي ښکاره کړي چي دتروریزم په مقابل کي پرېکړنده دریځ لري .هغه علاوه کړه پاکستان دتاریخ په اوږدو کې دتروریزم سره د مبازرې او یاپه سیمه کې دتشنج دله منځه وړلو په وخت کې تل داکرښه پر افغانستان تحمل کړې ده . هغه وویل افغانستان په دي موردکې باید جدي غبرګون ښودلی واي ، دده په اند دافغانستان دولت ډېر محافظه کارانه برخورد کړئ دی.

یو بل سیاسي څېړونکي سمیع الله تازه دپاکستان وړاندیز یوه خالي بهانه بولې ،هغه وایي ډېرې نوري لاري شته چي پاکستان دهغو په وسیله کولاي سي افغانستان ته دترهګرودراتګ مخه ونیسې.

نور پوهان اوڅېړونکې ورته نظرونه لرې . دپاکستان داډول وړاندیز په داخل او له هیواد نه بهر افغانانواونورو څېړونکو دبحث توده مسله وګرځېده . زه پدې باور یم دافغانانوغوڅ اکثریت به داغزن اوپابل هر ډول دیوال دجوړېدوله وړاندیز سره تر ځوچي دډیورنډ دکرښي برخلیک معلوم سوی نه وی سخت مخالفت وکړې.

مسله داده چي ایا په افغانستان کې دناارامیو او ترهګریو دبندېدو یوازنۍ لار ه همدا داغزن دیوالو تیر ول دي؟ او که دا یوازي یوه داسې بهانه ده چي دډیورنډ کرښي ته د قانونیت په ورکولوسره دلر او بر پښتنوپه منځ کې دبیلتون راوستلو یوه خاینانه هڅه ؟

بله مسله دا ده پاکستان دا اغزن دیوال پر کومه سیمه تېروي ؟ هغه چي دډیورنډ کرښه ورباندې تېره سوې ده؟ او که هغه چي دجهاداو خپل مینځې جګړوپر مهال له چتراله تر بولانه پر عایقه سیمه باندې چي پاکستان نوې تاڼې جوړې کړې او زیاته سیمه یې لاندي کړې ده غواړی داغزن سیم په وسیله جلا کړی ؟

که پاکستان په رښتیاسره غواړي دتروریستانو او القاعدې دسازمان جرړې وباسې ،په سیمه او افغانستان کې دترهګریو مخه ونیسې نو دطالبانو او القاعدې یو شمیر جګپوړې تل په پاکستان کې نیول سوې دي چي وروستۍ بیلګه یې دروان کال دنومبر دمیاشتې په نمه نیټه دطالبانو دوخت دهرات او کابل والې مولوې عبدالمنان په پاکستان کې دهغه دنیول کېدو خبر ورکړه سو ،په دې ټینګ باور لرم چي دنیولودا لړی به په همدغه پاکستان کې دامریکا فشارته دځواب ورکولوپه خاطر دپاکستان داستخباراتو دپلان له مخې دوام ولرې . په پاکستان کې دطالب او القاعده جګپوړو چارواکو نیول کېدل ددې علامه ده چي دوي ټول تر اوسه په پاکستان کې ژوند کوي او له هغه ځایه خپل ترهګریز پلانونه پلې کوي . د2001 زکال دسپتمبر د11نېټې راپدې خوا چي برېوال دهغه په سر کې امریکا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهګریزو بریدونوته متوجه سوي او تر هر تروریستي برید وروسته څېړني سوې په ټوله نړۍ چې کوم تروریستې برید تر سره شوی ریښه یې په پاکستان پورې مستقیم یا غیر مستقیم تړاو پیداکړی دی . دهمدغو او نورو زیاتو دلایلو او اسنادو په تر لاسه کولو سره دنړۍ زیات څېړونکې په دی نظر دي چې په سیمه ایزه او نړېواله کچه دتروریزم دربېښو دایستلو په موخه په پاکستان کې بنسټیز او رښتیاني عملي ګامونه اوچت سي . هلته بایدټولې هغه مدرسې اوکمپونه په کومو کې چې یوازي او یوازي تروریستان او فناتیکان دتروریستې اعمالو دسرته رسولو لپاره روزل کېږي وتړل سي . دپولې پر سر داغزنو سیمانو ددیوار جوړول دتروریسم او په افغانستان کې دنا امنیو دله منځه وړلو عمده دلیل کېداي نسي . ځکه هم دپاکستان په سنا کې مخالف ګوند دداشان دیوار دجوړېدود وړاندیز او طرحې سره خپل مخالفت اعلان کړ. هغوي وویل چې دا کاربه قبایل سره جلاکړي په همدې دلیل یې دخپل هیواد دمشرانو دا وړاندیز مسخره امیز وباله . ډیر په دې باور دي چې له پاکستان څخه درالېږل سوو په وسیله دلته په افغانستان کې ترهګر عملیات او بریدونه دپاکستان او امریکا په مشوره تر سره کیږي ، امریکا غواړي په سیمه کې دناارامۍ په نامه ، داچي داخل افغانستان تنها نه پرېږدوعلاقه لري امنیتې حالت تر یو وخته په همدغه نا آرام شکل وساتي . دوي دلیل دا راوړي چې که امریکا او اروپایي هیوادونه په رښتیا سره وغواړي په افغانستان کې امنیت راسي ،ساده او اسانه لار یې پاکستاني چارواکو ته دا ښودل دي چې نور نه غواړي په افغانستان کې وضعه ناارامه وی . کله چې پاکستان دا احساس کړه په هغه لهظه هر څه په ټپه دریږي او په هیواد کې ارامې راځي . که دنړۍ دنورو هیوادو په مقابل کې چې دنړیوالو وژاندیزونه نه منې دملګرو ملتود امنیت شورا پر هغه غور کوي ،بندیزونه پرې لګوي په دې ورستیو کې خو دهمدغې شوراډپرېکړې په اساس پر افغانستان دوسله وال تیري واک هم امریکا او نړیوالو تر لاسه کړ.عجبه داده چې په افغانستان کې دامنیت دراوستلو په منظور په میلیارډو ډالر لګېږي امریکایي او اروپایي مور بې زویه کېږي ،هر ورځ تر لسو زیات افغانان ژوند دلاسه ورکوي ،ټوله نړۍ په دې ښه خبره ده چې ددغو بریدکونکو اصلې جونګړه پاکستان دې اوهلته روزل کېږي مګر څوک څه نه ورته وایې ؟ دا هغه سوال دی چې تر اوسه هیچادهغه له پاره وړ ځواب بیله دېنه چې ممکن همدا زبرځواکې غواړي دکومې پټې موخې لپاره جګړه دوام پیداکړي!

امریکایانو دسپتمبر د11تروریستي حملي نه وروسته تل په تکرار ویل : په نړۍ کې ترطالبانو او القاعدې دسازمان ظالم او خطرناک هیڅ یو تروریستي سازمان اوبنسټپال ګروپونه وجود نه لري ،مګر اوس امریکا ولې اجازه ورکوي چې هغوي په افغانستان کې تروریستې بریدونه او حملې تر سره کړي ؟

دپاکستان پخوانۍ دکورنیو چارو وزیر جنرال بابر هم دېژواک سره په مرکه کښې دغه ټکې ته اشاره کوي وایې : جنګ دیوي ځانګرې موخې لپاره و،خونوم ورته دبل څه ورکړه سو،ټوله ستونزه داوه چې امریکا له طالبانو دبریډاس په نوم دګاز دکمپنۍ پر ځاي دیونیکال له کمپنۍ سره دګازدنل لیکې تېرولوترون غوښت ،موږ هم په دې لړ کې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا سره مخالفت کړی و،امریکا یو شمیر طالب چارواکي دامریکا بوستن ښارته بو تلل او هلته یې پرې له یونیکال سره پر تړون کولوفشار راوست.

پرافغانستان دامریکا برید اقتصادي جنګ وچې اوس هم روان دی ،دغه راز امریکا په سیمه کې دخپل حاکمیت لپاره دایران،چین،او شمالي کوریاهیوادونوپر خلاف پوځې اډوته هم اړتیا لرله چې دغه اړتیا یې په افغانستان کې پوره کړه.

عمده اومهمه مسله داده چې دپاکستاني چارواکو لخوا داغزن دیوال جوړولو وړاندیز موخه په رښتیاسره په افغانستان کې دترهګریو مخه نیولو په خاطرنه ده ؟ دخپلې دغه خبرې دپخلې لپاره څو لاندټکوته ستاسو پاملرنه را اړوم:

ما پخپله لیکنه کې کوښښ وکړ په لنډه توګه دافغانستان په کورنیوچاروکې دپاکستان پټو اوبربنډو لاس وهنو ته ګوته ونیسم . دامنلووړ نه ده چې داغزن دیوال جوړول افغانستان ته له پاکستان څخه دترهګرو دمخنیوې په خاطر دی ؟ که ترهګر له پاکستان څخه راځي نو ددیوال دجوړېدو دملیاردډوعبث مصرف په عوض ښه نه وه ؟ چې دالقاعدې دسازمان څخه نیولې ټولو تروریستي ګروپو ته کوم چې په غټ ګمان ستاسو استخباراتو ته معلوم دې او حتا اړیکې هم ورسره لرې له پاکستان څخه وباسی ؟

-داځنګه ردوی چې په پاکستان کې دمذهبې بنسټپالو لخوا ستاسو دحکومت او بهرنیانو په مالي او مادي مرستو دشوروي سره دجګړې په مقابل کې پخواجوړوسو مدرسوکې تر اوسه ترهګرنه روزل کېږی ؟ پوهېږم چې دابه راسره ومنی ؟ ځکه کله چې پر تاسو امریکا او انګلیستان فشار راوړي تاسو سمدستي ملایان نسی او یا له مدرسو طالبان شړی ،داکار دا معنا لری چې دا دیوبندي مدرسې اوس هم ددیني عالمانو پر ځاې ترورېستان روزي .ځکه اړینه برېښي چې داغزن دیوال جوړولوپه عوض ددترهګرو دروزلو مدرسې وتړل سي . - دډېرو نړیوالو نشراتي ارګانو سره دپاکستان دولسمشر نه نیولې بیاتر نورو جګپوړي چارواکوپوري دافغانستان دسیاسي او امنیتي حالت په اړوند دټولو څرګندونې دبربندو لاس وهنو بیلګې دي دا لاس وهنې په کوم دیوال ګرځوی ؟ ستاسو یوپخوانی وزیر (بابر) په افغانستان کې دحالت په خرابیدودومره ډاډه دی چې تاسو یې ویناخپله دپژواک په نشراتو کې ولولی ، دا چې دبې بې سي سره په خبروکې دپاکستان داطلاعاتو وزیر دافغانستان دولت یو ناکامه دولت بولې ،اېادغه شان څرګندونې لاس وهنه نه بولی ؟ ددغه چارواکو او نوروجنرالانوخوله په کوم اغزن تار ګنډی؟ بابر پژواک خبرې اژانس ته وایي : زه درته غوڅه خبره کوم ،په حقیقت کې امریکا او ددوي نور اتحاد یان په افغانستان کې داوږدې مودې لپاره نشې پاته کېدلاي ،دا مهال په افغانستان کې یو کمزوری او ضعیف حکومت دی او ددې خبرې قوي امکان شته چې په افغانستان کې له پارلماني ټاکنو وروسته حالات نور هم خراب شي ،چې له امله به یې امریکا او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورواتحاديانو ته په افغانستان کې پاتې کېدل ګران وي . دا ښاغلی کومې پټې وينې که په پاکستان کې دافغانستان پر خلاف له بريدو او ترهګريودنووپلانو څخه خبر نه وي ؟

-پاکستان له افغانستان سره پر پوله)) 770 ((په رادار سيستم مجهزې پوستې جوړې کړې دې که په هره پوسته کې لس تنه وي نو شمير يې 7700 تنو ته رسېږي ،دتروريستانو دنيولو او زموږ هيواد ته دهغوي دراتګ دمخنيوې په خاطر يې يوازې دپښتنو په سيمه کې تر)) 70 ((زره زيات عسکر ځاي پر ځاي کړه ،دافغانستان او پاکستان تر منځ که دکرښې اوږدوالې تخمينې ((2400)) کيلو متره په نظر کې ونيسو څنګه ومنل سې چې دادومره پوځې قوت نسی کولاي دځو تر هګرو مخه ونيسي ؟ دلته داګمان په حقيقت بدلېږي چې رښتيا هم پاکستان غواړې خپل وسله وال پوځ دامريکا او اروپايانو په پيسو دتروريزم سره دمبارزې په نامه وروزې ، اعاشه اباطه يې کړې . که رښتياغواړی له هغه ورځې چې پاکستان دترهګری پر ضدمبارزه شروع کړې ، زموږپه هيواد کې تروريستي حملې زياتې سوې دي .ددوي پر دغو ټولو دوه مخو تلاښو سر بيره وضعه هره ورځ نوره هم خرابېږې او دبې ثباتۍ په لور درومې . د دوکلو په موده کې پاکستان تر 78ميليونه ډالره زيات دتروريزم سره دمبارزې په نامه تر لاسه کړې ،او داسې هم يووخت ماولوستل چې امريکا هره مياشت پاکستان ته دتروريستانو سره دمبارزې لپاره يو ميليون ډالر ورکوې ،مګر ددغو ټولو مصرفونو ثمر چاونه ليد .دا خبره رښتياده که په افغانستان کې وضعه آرامه سې داپيسې به پر پاکستان په هغه لهظه ودرېږې ځکه پاکستان سوله نه غواړې.

-دغه کسان چې دپاکستان داستخباراتې سازمانو لخوا افغانستان تې دجاسوسې او ترهګرۍ لپاره رالېږل کېږې چې ځينې يې نيول سوې هم دې ددوې مخه په کوم ډيوال نيول کېږې؟

-دپاکستان ددولت يوتن پوځې جنرال ښاغلی صفدرحسين ددې خبرې پخلی کړی چې دپاکستان ځينې مذهبي ګوندونه يا تنظيمونه اوس هم دطالبانوسره مرستې کوي ،دغه ګوندونه په پاکستان او ځانګړې توګه قبايلي سيمو کې خلک هڅوي چې په افغانستان کې دطالبانو له غورځنګ سره خپلې مرستې جارې وساتې . فکر کوم دوي دا کار ځکه کوي چې دالقاعدې سازمان په سيمه کې هر څه دطالبانو په نامه تر سره کوې او دغه مدرسې او خاوندان يې پيسې له همدغه سازمان له لارې تر لاسه کوي . جنرال صاحب پرويز مشرف داډول مرستې چې موخه يې زموږ په هيواد کې ترهګريده په کوم ډېوال يې مخه نيسې ؟

-داچې همدا اوس زمږ په خاوره کې ستاسو پوځيان پراته دې او څه موده پخواد ننګرهارپه مربوطاتوکې تر 45کيلومتره ، دکنړ،او نورو شرقي سيمو کې چې مخ کې مې نومونو ته اشاره کړې ده ، پاکستانې پوځيانوتيري اولاس وهنوهڅوونکی کوم ترهګردی ؟ دداشان تيريو مخه به څنګه نيول کېږې ؟ دوي ته هم اغزن ډيوال ضروردی؟

په 2003زکال ددسمبر په دوهمه نيټه دالاهرام مصري ورځپاڼې دساندي تلګراف ورځپاڼې په حواله ليکلې وه چې د ISIجګپوړې چارواکې دطالبانو سره دوسلو مرستې کړې دې ،ددې ورځپاڼې په ليکنه دپاکستان داستخباراتي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان ځيني کسان دطالبانو سره دراکټونو،کلاشينکوفونو ،دبېسيم ارتباطي مجهزې شبکې او سيسټمونه ،په لسهاوپه سپوږمکيو پورې تړلو موبيل تليفونوسر بيره 700موترسايکلونه اونور شيان په واک کښې ورکړې دی .نه پوهېږم جنرال صاحب پرويز مشرف داشان مرستې چې همدا اوس په پېخر ترهگرو ته ورکول کېږي څنگه ارزوی ؟ فکر نه کوم ديوال به ددغو مرستو مخه ونه نيسې . همدا اوس دنړۍ 37 هيوادونه په افغانستان کې دامنيت په ساتلو مصروف دې ،خوهغوې په خپلو مډرنو وسلو او تر بيه سو پوځيانوچې شمير يې تر)) 30 ((زرروزيات دی ولې نسې کولای په هيواد کې امنيت ټينگ کړې ؟ په کوم دليل ومنل سې چې ددغو ترهگرو تر شادپاکستان او دهغو دملگرو هيوادو لاس نشته ؟

دا نظر ورځ په ورځ غښتلی کېږې چې امريکا هم تر اوسه دافغانستان دحالاتو په اړوند دخپلو سياسي ،اقتصادې گټو اواو سيمه کې خپلې سياسې اغېزود ساتلو په خاطر نه غواړې وضعه ارامه سې ،زموږ په هيواد کښې بې ثباتې دامريکايي او نوروبهرنې پوځونو دشتون لپاره دجواز حيثيت پيداکوې . ځکه نو دادبن لادن ،القاعدې او طالبانو سريال بايد دوام پيداکړې.

اساسي خبره داده چې ددغو ترهگريو رېښه زموږ او پاکستان تر منځ دډيورنډ دکرښې پرسر په اختلاف کې پرته ده .اغزن او اوسپنيز ديالونه هم تر څو چې دامسله دابد لپاره حل نشي نسې کولاي افغانستان له دغو بدبختيو خلاص کړې . ځکه داسي ديوالونه دبشر په تاريخ کي له شرق نه تر غرب پوري دنړۍ په زياتوهيوادوکې جوړ سوې دې مگر مشکل نه دی حل سوی . زه اوس نه غواړم دداسي ديوالو دجوړېدو تاريخ او هيوادو په هکله معلومات وليکم .

متأسفانه تر اوسه پاکستان توانېدلی دې نړېوال په دې قانع کړې چې دوي دهغوی سره دتروريزم پر ضد مبارزه کې صادق دی دا هغه تريخ واقيعت دی چې افغانانو ته په هيڅ ډول دمنلو وړ نه دی . دهمدغه دوه مخې پاليسۍ برکت دی چې پاکستان ته دامريکا لخوا ټول پخواني قرضونه ور وبخښل سوه او يو په بل پسې F16 جنگې الوتکې له امريکا څخه پلاس راوړې.

متاسفانه دډيورنډ دکرښې په اړوند په هيواد کې دننه مختلف نظرونه موجود دې .نه پوهېږم چې ولې دشوروې دموجوديت تر وروستۍ ورځې په افغانستان کې دټولو سياسي چپو،ښيو او منځپالو گوندو نو په کړنلاره کې دسياست او بهرنيو اړېکو په برخه کې دډيورنډ دکرښې يا دپښتنو او بلوڅودسرنويش دمسلې دسياسې او عادلانه حل په غتو ټکو ليکل کېده ،پسله هغه چې په افغانستان کې د امريکا په ملاتړ دطالبانو دحاکميت تر ړنگېدو وروسته سياسي گوندونوته يو ځل بياد ښارنود قيرسړکونو پر سر دسياسي مبارزې امکان پيداسوی دی ،او يو په بل پسې دمختلفو مختاړو او ورستاړو په لړلو سره جوړېږې دغه مسله چې دا نيمه پيړۍ دهغې پر سر افغانان له مختلف ستونزو سره مخامخ سوې دې چوپه خوله پاته کېدل يوه سوال پيداکونکې مسله ده ،په دې هليه چې سياسي گوندونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي په نرخ او بهرنيانو په اشاره زموږ په ملک کښي دسياست پلي کول تر سره نه کړي ،اود هغه پخواني کلاسيک سياسي دودچي سياسي غورځنگ بايد دبهر په اشاره او ملاتړ په يوه هيوادکښي سياست شروع کړي دزمان له ازمون څخه ناکامه راووتل .يو ولس هغه وخت په يوه سياسي ځواک (گوند) اعتبار پيداکوي او دهغه ملاتړ کوي چي دملي گټو په درک کولو سره دهيوادوالو دژوند دښېرازۍ او پر مختگ لپارهدزمان دغوښتنو مطابق تلاش وکړي . ځکه نو ددغي تاريخي لانجي دحل په هکله څه نه ويل دخلکو سره دداشان گوندونو په هکله سوالونه پيداکوي او ددوي سياسي خپلواکی هرومرو له سوال سره مخامخ کېږي.

متاسفانه پدي ورستيو کي ځونفره دبل په اشاره او ياپښتنو سره ددښمنۍ په وجه داسي ليکني کوي ،او په زيات زيار يي هغه دليلونه راټول کړي چي هر يو يي ددوباره څېړنو وړ دی ،کله چي سړی هغه لولي نو فکر کوي بيله دانگليستانو استازي ډيورنډ څخه نور ټول ملامت دی چي دډيورنډ دکرښي په هکله خبري کوي . دليکنو څخه يي چي کله دافغان اوکله دفدراليانو په نامه د نورومسايلو طرحي بوي راځي ،دوي وايي که پښتونستان غواړی؟ بيانو ولي دتاجکستان ، ازبکستان نه پوهېږم له ايران سره هم دسرحد په هکله دپښتونستان پشان خبري نه کوی ؟ اوداسي نوري خبري چي هر کليمه يي بايد ساعتونه پري بحث وسي . داډول کسان غواړي داسي ښکاره کړي چي پاکستان پر حق دی ،اوپه افغانستان کي ځرنگه چي پښتنو حکومت کړی نو يي دخپلو گټو لپاره افغان ولس ددوي په اصطلاح دپښتونستان قرباني کړی دی ،دوي داهم بيله کوم سنده وايي چي په 1949زکال دافغانستان پارلمان دشاه محمود خان تر فشار او زورلاندي دا پرېکړه وکړه چي دډيورنډ کرښه په رسميت نه پيږني ،ولي داښاغلي يا په افغانستان کي نه دي اوسېدلي او يا افغانانو ته سپکاوی کوي که نه دوي دي مهرباني وکړي يوه وطنپرست هزاره ،تاجک،ازبک،ترکمن په مخ کي دي وايي چي پاکستان پر حق دی ،بيابه وگوري چي دغه خلک کوم ځواب ورکوي ، دپښتنو خبره خو زه ځکه نه کوم چي تر اوسه يوه واکدار هم داجرات نه دی ځانته ورکړی چي دپښتنو دغه د حق غوښتلو ارادي ته دي په سپکه سترگه وگوري ،اويادي ځرگنده کړي چي دپښتنو او بلوڅو سيمه دپاکستان خاوره ده . زه نه غواړم يوځل بياخپله ټوله مقاله ددو، درو نفرو دليکنو په اساس تکرار کړم . دومره ويل غواړم هر چاچي زموږ دخاوري څخه دټوټو دجلاکولو پروتوکولونه امضا کړي دي دافغانولس سره يي ستر خيانت کړی او دهغوي دنفروړ دي . پدي ټکي ښه پوهېږم چي دلوي احمدشاه باباامپراتوري ساتل او يادهغي پر سر دعوه کول محال او قانوني خبره نه ده ، مگر دخپلو ځانگړتياوله مخي دډيورنډ کرښي د مسلي په هکله بحث بيل دی ،کله چي داکرښه عبدالرحمن خان لاسليک کړه دډيورنډ دکرښي هاخوا پرتو قومونو، او نه هم دي خوا پښتنوته دمنلو وړوه ؟ دا علت و چي عبدالرحمن خان يوه مصنوعي او په خپل لاس جوړه سوي جرگه راوغوښتل ،او هگه ليک چي دافغانانو په استازيتوب وويل شو پخوا ليکل سوي و . نه پوهېږم چي ولي پر دغه سترگي پټوي ؟ او پښتانه په مختلفو شکلو متهم کوي؟ چي گويا دا په افغانستان کي يوازي پښتانه دي چي دپښتونستان ناري وهي،دډيورنډ معاهده چي لاس ليک سوي ده هغه اولي او اخيري وه .که داسي ده ؟بيانو ولي دپاکستان چارواکو هر يوه پخپل وار سره هر هغه چاته چي په افغانستان کي يي واک تر لاسه کړی دی مراجعه يي کړي او يايي دومره نظامي او سياسي فشار راوستلی چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغاني چارواکې يې خبرو ته اړيستې ،دپاکستان او افغانستان تر منځ په خبرو کې لومړۍ شرط په افغانستان کې دارامي راوستلواو افغانستان سره دمرستو او دوستانه مناسباتوټينګولويولپاره همدا دډيورنډ لعنتي کرښه مطرح سوې ده ؟ زه خپله دا نسم منلاي دا 112کاله چي خلکو دې خوا او هاخوا دپښتنو او بلوڅودمسلې دعادلانه حل او سرنويشت ټاکلو پر سر مشکلات ګاللي ،زندانو ته تللې او شهيدان سوي دي ، دا ټول ليونيان او ددوې په اصطلاح نادان وه او يامغروروه؟ دغو ښاغلو ته بايد وويل سې چي افغانانو هيڅ وخت يوازې دالحاق خبر نه ده کړې تل يي مشرانو په خپلو ويناو کي ويلې چي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت مسله دې ددوې په خوښه او ددوې دارادې داصل پر اساس حل سې ،دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو حق په دوي پوري اړه لري ،مګر تر اوسه دوي ته داحق چانه دی ورکړی ،په افغانستان کې ټول افغانان ((زه يي دبيګانه پرستو په دود پر قومو نه ويشم ،زما لپاره تاجک ،هزاره ،ازبک،ترکمن اونور ټول افغان او يو دي)) داتاريخي مسوليت لرې تر څو دکرښي هاخوا پرتو قومونو پښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو مسله دنړيوالو په مټ دابد لپاره دهمدغو قومونو په خوښه دحل لاره پيداکړي . زموږ دهيواد پياوړی تاريخ پوه او څېړونکی سيستاني صاحب دپاکستان ددسيسو په اړوند روڼ اندي خپل وطني رسالت ته متوجه کوي او ليکي : بر روشنفکران و قشر آګاه و چيز فهم افغانستان است تا با افشای دسايس شوم پاکستان ، اين ولدزنای استعمار بپردازند و اهداف توسعه طلبانه آن را در منطقه برملا کنند. باشد که جلو اين شراندازی های حکام و دستګاه استخبارات نظامی پاکستانی ګرفته شود و مردم افغانستان به نيات ناپاک اين کشور بظاهر پاکان بيش از پيش پی ببرند.اعظم سيستاني 29.06.05 ټول افغان

زما په عقيده داغزن دېوال جوړ ولو مثبت تأثير په لاندي دلايلو عملي نه برېښي:

اول : ديوال ددواړو هيوادو تر منځ ستونزه نسي حل کولاي . ځکه په افغانستان کې مداخلې ددولتوارسمي ادارولخوا تنظيم سوې او پلان سوي دي . دهمسايه هيوادو په منځ کې دداسې پلان سوو مداخلو مخه دسيمانوپه څغلولو نسې نيول کېداي.

دوهم : دا ديوال به دډيورنډ دکرښې دواړو خواو قومونه سره جلاکړې ،په تګ راتګ کښې به يې ستونزې جوړې کړې ، هغوي ته به هم دمنلو وړ نه وي اونه به کوم درد دواکړي.

دريم : تر اوسه دافغانانو لپاره دډيورنډ کرښه دمنلو وړ نه ده . نو دا ديوال به پر کومه برخه تېرېږي ؟

څلورم : ددغه اغزن ديوال سروې او جوړول به هرومرو څلور،پنځه کاله دوام لري ،نو دا په دې معنا ده چي داڅو کاله بايد په افغانستان کي همدا بې امنيتی او وژني به دلته جريان ولري ؟.

پنځم : دداشان دېوال دجوړېدو لګښت چي په ميلياردو ډالرکيږي څوک پر غاړه اخلي ؟ افغانستان دخپل ويجاړ اقتصاد په لړلو سره ((شل)) کاله نور هم دا توان نسې پيدا کولاي چي ددغه دېوال يو پر څلور لګښت دي پرغاړه واخلي ،پس دا دېوال به پاته وي تر څو افغانستان هم دهغه دجوړېدو لګښت توان پيداکړي . دايو بيځايه اوايضافي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرف دی ، یوازې کیداې سي دپاکستان - افغانستان تر منځ ددوستۍ ، متقابل احترام او یو دبل په کورنیو چاروکې دلاس نه وهلو، ښو اقتصادې او فرهنګي اړیکو د ټرون په اساس دااوسنۍ امنیتي ستونزه حل سې.

ددې لپاره چې زموږ او پاکستان تر منځ دا تاریخي لانجه حل سوې وې او په سیمه کې همیشنۍ سوله ټینګه سوې وې زما په اند لازمه ده دتاریخې حوادثواو اسنادو په نظر کې نیولو سره د ملګرو ملتو دسازمان تر نظارت او څارنې لاندې ،داسلامې هیوادو دکنفرانس ، دامریکا ،اروپایي هیوادو پارلمان ، انګلیستان ، روسیه ،چین، هندوستان،تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ، ایران ،پاکستان او افغانستان دګډوڼو چارواکو په ګډون ، دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف د سیاسي او عادلانه حل لپاره نړیوال کنفرانس جوړسې.

په کنفرانس کې دګډون لپاره باید کسان راوغوښتل سې:

/1دډیورنډ دکرښې سهیلې طرف ته پرتو پښتنواو بلوڅو ټولو لویو او وړو قومونو هغه استازې چې دپاکستان ددولت دهر ډول مداخلې نه پرته دنړیوالو تر جدې کنټرول لاندې ټاکل سوې وې . ځکه یو ځل دانګلیسانواو پاکستان نوې جوړې سوې اداري لخوا دټول پوښتنې تر نامه لاندې په 1947زکال درغلې وسوه،نه یوازې داچې مقدس کتابونه کښېښودل سوه بلکې دنظر ورکولوپه وخت کې انتخاب غلط او ډوکه بازې وه یعنې دوه انتخابه وه پاکستان او هندوستان ،دافغانستان نوم هلته نه و،په داسې حال کې چې دوی نه له پاکستانه او نه هم له هندوستان څخه جلاسوې وه ، دوی له خپل وطن افغا نستان څخه جلاسوې وه ځکه نو منطقاً باید له دوی نه داسې پوښتنه سوې واې چې غواړی له افغانستان سره دوباره یوځای سی او که له هند یا پاکستان سره . په دې هکله پر خپل وخت دافغانستان دولت کلک غبرغون ښکاره کړ ،او خدای بخښلې خان عبدالغفارخان هم پدې هکله مفصله وینا وکړه ، او دخپل مخالفت دلایل یې ښکاره کړه ، ما مخکې ورته اشاره کړې ده . 2/ دهمدې کرښې شمالې لورته (افغانستان) د پرتو قومونو استازې هغوی هم باید په عین شکل وټاکل سې . 3/ ددواړو هیوادو هغه پوهانو ،عالمانو او فرهنګې شخصیتونو کوم چې په حکومتونو پورې تړاونه لرې او تل دمستقل سیاسي نظر خاوندان وه.

/4دافغانستان دپارلمان او مشرانو جرګې لخوا غوره سوې استازې په هیوادکې دژبو او مذهبې تړاو دانډول په نظر کې نیولو سره ،(دلړو لړ ،دډیرو ډیر).

/5دپاکستان دپارلمان استازي دسوبو دویش او قومي کمیت په نظر کې نیولو پر اساس.

دکنفرانس پرېکړې باید دتعقل او علمې منطقوپر اساس چې موخه یې په رښتیانۍ توګه دتر یوې پیړۍ زیاتې لانجمنې مسلې حل ته دپاې ټکی ایښودل وې.

دغه کنفرانس ته امادګې به څو میاشتې دوام وکړې ،لګښت به هم ولرې ،ولې دومره به ډیر نه وې زیات لکه همدا اوس چې په سیمه کې دامنیت پر راوستلو تر سره کېږې . په دغه کنفرانس کې باید په آزاده او دیموکراتیکه توګه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمحکومو پښتنو او بلوڅو اراده تمثیل شوې وي ،او دهغوي رواغوښتنو او پوښتنو ته مثبت ځواب وویل سې . په هغه صورت چې دپښتنو او بلوڅولپاره دقبول وړ وي.

کنفرانس دتاریخي اسنادو تر مطالعي او څېړلووروسته باید ددغو مسایلو په هکله پرېکړې وکړي:

اول : دپښتنو او بلوڅو په خوښه او اراده دتل لپاره ددوي برخلیک ټاکل . که لازمه ولېدل شي هلته دنړېوالو تر نظارت لاندي آزاد او له مداخلې نه خلاص ریفرنډم سرته رسول . که پر ټول پوښتنه اړونده خوا سره موافقه وکړي په هغه صورت کې باید دټول پوښتنې په پاڼه کې واضح لیکل سوي وي چې : الف : غواړئ یو آزاد او خپلواک هیواد اوسئ ؟ ب : علاقه لرئ له پاکستان سره پاته سئ ؟ ت : غواړئ دخپل مورنې ټاټوبې افغانستان سره یو ځاي سئ ؟ داټول پوښتنه باید بیله هر ډول مخکنې پروپاګنډ .یودبل پر خلاف دتبلیغ ،دافرادو رانیولواو نورودرغلیو څخه په خلاصه توګه کاملا په پ[ه توګه دنظر په څرګندولو سره تر سره شي . یوازي دا تبلیغ ورته وسې چې تاسو حق لرئ خپل سرنویشت پخپله وټاکې او کله چې کاغذ صندوق ته اچوئ هلته بیله خدایه بل څوک نسته . ډیره ضرورې ده چې هر پوښتنه په بیل کاغذکې چې بیل رنګ او جلا دپېژندګلوئ علامه ولرې لیکل شوي وي . ځکه هلته هم دیر زیات نالوستي دي دارپا په دود چلیپاکولو کي هر ډول درغلې ځکه کېږې چې رایه ور کوونکئ دبل چا مرستي ته اړ کېږې په هغه صورت کي مرسته کونکئ کولاي خپله اراده په هغه قبوله کړي.

دریفرنډم ټول پروسیجر باید دبېپرې نړیوالوپوهانو او حقوق دانانو په مشوره ،روڼ اوڅرګندوې.

دوهم : دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدي پولې ټاکل .او پر هغه هر ډول تیرئ منع ګڼل.

دریم : دنړیوالو منل سوو اصولو پر بنسټ افغانستان ته دنړئ له نورو هیوادو څخه دایران دعباس بندر اوپاکستان د کراچي بندرله لارې بیله قیدوشرط نه دنړیوال ترانزیتي قانون په نظر کې نیولوسره دسوداګرئ دمالونودواریدولواو صادرولو په خاطر دافغانستان حق په رسمیت وپېژندل سې . دا ځکه چې له یوې خوا افغانستان له بهر سره پوله نلرې مګر داګا وندې هیوادونه یې لرې او بل داچې همدا اوس ایران او پاکستان له هغو اوبو څخه وړیا استفاده کوي او ځانته داستفادې قانوني حق ورکوې کوم چې سر چینې یې دافغانستان په خاوره کې دي ،که افغانستان ته دپورته یادسوو بندرو څخه دسوداګریزو مالونو دوړلو او راوړلو ترانزیتي حق ورنه کړه سي ، افغانستان هم باید ځانته دا حق خوندي وساتي چې په هیوادکي دننه پیداسوی اوبه چې پاکستان او ایران تي بهیږي همسایه هیوادونه یې باید رانیسي او کله چي افغانستان نه غواړي اوبه وپلوري دا حق ور سره خوندي پاته وي . لکه همدا نن د10.11.2005زکال د(دسمبر لسمه) مي په بینوا ویب پاڼه کي ولوستل چي پاکستان له پاکستان څخه د نفتی موادو صادرول بند شوی دی .د افغانستان د اوبو او بریښنا وزیر ویلی دی چې څلور ورځې کیږی چې پاکستان � افغانستان ته د نفتی موادو صادرول بند کړی دی .دوزیر پر وینا نفتی مواد چې حرارتی توربینو نه په یوه ساعت کي ۹۰۰۰ لیتره تیل لګوی اوس له بازار څخه رانیسی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاریخ دا ثابته کړې ده چې پاکستان په افغانستان کې دیوقوي ،پر ملې اساساتواو بنسټو ولاړ ،غښتلې او پرمختللي افغانستان سره علاقه نه لري ،غواړي په افغانستان کې داسي یو لاس پوڅی رژیم حاکم وي چې هر څه ددوې په قومانده او اشاره سرته ورسوي . په همدې اساس لازمه او اړینه بریښي دهمدغه کنفرانس دځانګړې پرېکړې له مخې چې دپلې کېدوڅارونکی به یې دامینت شورا ،امریکا ،انګلیستان ،چین او روسیه وې دافغانستان او پاکستان تر منځ دیواوبل په کورنیو چاروکي دهر ډول مداخلې او دخالت نه کولو موافقت نامه لاسلیک سې.

ددې لپاره چې هر ورځ دپاکستان او افغانستان تر منځ پر دغه شان مسایلوپرابلمونه را پیدا نسې پر ځاي يې بولم ددغه نړېوال کنفرانس پرېکړې چې دعدالت او انصاف پر بیادبه تر سره سوې وې دملګرو ملتو او امنیت دشورادسازما ن په دفترونو کې راجستر او لاسلیک کونکې یې په پلې کولو مکلف وګڼل سې.

یوازې نړېوال سیاسې تعقل او بې پرې سیاست به وکولاي سې په سیمه کې ددغودوهیوادو تر منځ دسل کلني کړکېچ اوتاریخې مسله حل را منځته او دافغان ولس له ګرېوان څخه به دنړېوال تروریزم لاس لنډ کړې.

تر څو ددواړو خواو په خوښه دامسلې د عادلانه حل لاره ونه لټول سي ،امریکا او دنړی دغو ټولو هیوادو ته چې په شکل داشکالو په افغانستان کې مصروف دې داطمنان ورکوم چې خپلو هیوادوته به بیله دمړو له جسدونه بله هیڅ ګټه یونسې . او پایله به یي دا وي لکه بابرجنرال چې فرمایلي دي ((امریکا او دانور ټول به دوباره خپلو هیوادو ته ستانه سې)) که دبابر دا ارمان داځل تر سره سو افغانستان به په رښتیاسره په هغه اورکې وسوځېږي چې داورلوګې به یي هرومرو په نیویارک ،لندن ،مسکو ،پیکنګ ،پاریس ،اروپا، کاناډااو جاپان او دعربې نړی‌په ښکلو ښاروکي ډیر نازولې رانده کړي .افغانستان به نه یوازې تر هیروئنو دتولید او سوداګری مرکزوي بلکه دنړېوال افرطي تروریزم دتربیې او نړې ترهګریزو کړنو دپلې کولومرکزوي . اوس باید ټول پدې پوهېدلې وې چې دډیورنډ کرښه هغه تورښامارد‌ی که مړ نسې او غم یې ونه خوړل سې ، په ټوله نړی که به څوک ارام پرې نږدې.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library